

31/141

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 12

చెన్న పట్టణము 1926 వ సం॥ మార్చి నెల 11-వ తేది గురువారము

నెం. 367

సంపుటము ౧౨

శ్రీ క్రొధననామ సంవత్సరము, ఫాల్గుణమాస బహుళ ద్వాదశి ౧౨.

నంచిక ౨౬౦

అమృతంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారితో వేలవేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. సంవత్సరము చీటి మాచి కొనిన మోసముగలుగడక.

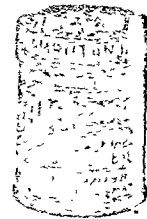
అమృతంజనము నకలవిధ నొప్పులకు నంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల తొలగిస్తూ,
పార్శ్వపునొప్పులు తొలగిస్తూ, పొట్టబోగొట్టును.
బెంటుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి బేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

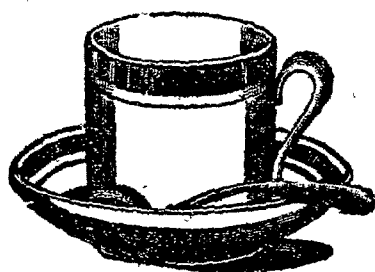
దక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 249 ప్రేరిరోడ్డు, ఫోర్టు బాంబాయి.

ఇదివరకు మా ప్రదర్శనశాలకు రానివారు దయచేసివచ్చి ఒకదఫా మావద్ద బేరముచేసిన

648-2

మానమకము, పనితనము, న్యాయము, మీకు విశదమగును

ప్రస్తుత సహనాగరితకు తగినట్టి లోలాకులు, పుష్కరాగముల తోడులు, బేసరులు, క్లావరులు ముక్కుపుసుకులు
అంటుపోగులు, వెండి తిరుగువెంటులు, టీ పెట్టు, టెన్నికు కప్పులు, అనేక విధములను ఉంగరములు, బహుమాన
పత్రములు మొదలగునవి మావద్ద సిద్ధముగా నున్నవి. తేనివి అర్జరిచ్చిన అతిథులలో తయారుచేసి యిచ్చెదము.

ముఖ్యగమనింపు:- సీమ వెండికి, సజ్వరం బంగారుకు, మేలురకంపుష్కరాగములకు గారంటి
యిచ్చెదము. తృప్తికరముగాలేనిచో వైకమువాప నిచ్చెదము. 1842
ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి, గురుస్వామిశెట్టి, వగల వర్తకులు,
28 వైవాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

మొదటివర్గము గాని
మొదటివర్గము గాని
మొదటివర్గము గాని
మొదటివర్గము గాని
మొదటివర్గము గాని
మొదటివర్గము గాని
మొదటివర్గము గాని
మొదటివర్గము గాని
మొదటివర్గము గాని
మొదటివర్గము గాని

మాతనముగా ప్రదర్శించబడిన
“ఎలక్ట్రీక్”
పట్టుగొలుసులు
మొదటివర్గము
వెండిక గ్యారంటీ
ఫేట్టులు అభివృద్ధి రీతిపరు
చేయబడినది. ప్రేమ మార్కు
రీతిపరు అయినది.
ఆర్డరులపై ని గొలుసులు
వి. పి. డ్యూరా పంపించ గలము.
కాళ్ళకొలయు ఎంతతూనిక
వెండితో గొలుసు చేయవలసి
నదియు (నాయించ కోరదము.
వెండికి నా నాటి ధరల చార్జీ
చేయుదుము.
జత 1-కి మజూరి:-
పెద్దపెజా. చిన్నపెజా.
నెం. 1 రు 6 రు 4
నెం. 2 " 7 " 5
నెం. 3 " 8 " 6
నెం. 4 " 8 " 6
నెం. 5 " 9 " 7
పోస్టేజ్ జెంతు:-
నారాయణదాస్ షిట్టి,
191. చైనాబజారు, రోడ్.
మద్రాసు.

కౌను థియేటరు 2253
10-3-26 బుధవారమునండి 12-3-26 శుక్రవారమునందు
ప్రదర్శనము 2 ప్రదర్శనములు 6-15 గం, రాత్రి 8-30 గం.
తేని, ఆదివారములందు వర్ధాప్నాము 8-15 నిమిషములు
ప్రత్యేక మాటినీగలను.
మదన్ థియేటరు లిమిటెడ్
“బానిస మృదంగము”
న ప్రదర్శించురు. 6 రీయంగలది అమోఘమైన హాట్టెవా రివ్య
లు, భయంకరమైన న్యాయలు, సాహసక్రీయము చేయవలసిన
చూడదగినవి, మీకు మంచిది ప్రేమమునగోసెంగును. వెంట్రుక
టైట్-టైట్ గా గ్యూగాలముకు తయారుచేసిన చూడదగిన
పరిశ్రమఫీల్సు.
శ్రీ జీవయాత్ర
కవితిలక శ్రీమతి కంచననల్లి కనకాంబా ప్రసేకము
ఉత్తమ తత్త్వమును పోషించు వ్యక్త్యావ్యయ.
గీతాశాస్త్ర సీతా రామాంజనేయాదిగ్రంథముల నిల సారము
పెక్కు విశేషములతో నిండియుండును.
నెల రు 2-8-0. పోస్టేజ్ ప్రత్యేకము.
నిలయునారు శ్రీశ్రీవిది వామనాద్రి వామనాద్రి.
సం. జగన్నాథరావు, 2/11 అలగా ర్జిల్లవీధి,
2662 త్రిపురేశ్వర వద్దాసు.

గ్రామపునర్నిర్మాణము

(అనంతగిరి పేరనార్థకవి, నవప)

1924 సం. ఫిబ్రవరి నెల 28, 27 తేదీలందు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వము "గ్రామపునర్నిర్మాణము" అను శీర్షిక క్రింద స్థానిక స్వపరిపాలనా శాఖకు సంబంధించిన చట్టముల ద్వారా నిర్మాణకార్యక్రమము కొనసాగించును. గ్రామపునర్నిర్మాణ మొత్తవరకు జయప్రదముగ జరుపుటకు కీలకపను విషయము చర్చించుచు, అఖిలభారత రాజకీయసభకు సంబంధము పూర్తిగ జరిగి గ్రామపునర్నిర్మాణము, సహకార పరపతి, పంచాయతీ కోర్టుల చట్టముల సహాయమున కేంద్రపరమ స్వరాజ్యస్థాపన చేయవలయునను విషయము సాన్స్ గ్రామమును అనంతపురం తాలూకా సవగ్రామమును పరీక్షింపబడుననియు, నాయనగ్రామములెల్ల ముఖ్యము ప్రకటించిన సనియు పత్రికాపాతకలకు ముఖ్యచేసియుంటిని. ఈ కేంద్ర సంకల్పములనుండి పైచుట్టోర్వకముతోనే సీగ్రామమున చేసిన ప్రయత్నములు, కలిగిన ఫలితము, ఎదుర్కొనిన కష్టపరంపరలు మొదలగు విషయములను గూర్చిన నాయనగ్రామము, నానెలనే గ్రామపునర్నిర్మాణ విషయమున సుతానామతో పనిచేయుచు విన యునను తెలుగుల లాభకరముగ నుండునను నమ్మకతో పత్రికామఖ్యున ప్రకటించ బూనితిని.

నవప గ్రామచరిత్ర

ఈ గ్రామము సుమారు 20, 80 సంవత్సరములుగ, గ్రామజనలపై సర్వాధికారము చూయుచు నభిలాషగలిగి, తన అధికారమునకు లొంగని రైతులపై పెడతెగని వ్యాజ్యముల కల్పించి వారిని పర్యవారణ మొనరింప నలవాటుపడిన నిరంకు శాసితారాధిపతి లన గ్రామకంటకుల పరిపాలనమున కలవాటుపడినది. గ్రామజనలలో విద్యావంతులు చాల తక్కువ. వ్రాయును చదువను శేర్మినవారు కొందరుండినను, వారు గ్రామకంటకులబాధకు చెవి, వారితో ప్రతిఘటింప దైర్యము చాలక, కష్టపట్టుల భరించుకొని తేక, యెట్లో తమ జీవితము గడుపు గొనిన చాలు నని గ్రామకంటకులచేతి కీలుబొమ్మలవలె నెట్లాడించిన నట్లాడుట కలవాటుపడినవారు. ఒకరిద్దరు స్వతంత్ర పేక్ష, న్యాయవ్యవస్థగలవాండ్రు, గ్రామకంటకుల దౌర్జన్యము నెదుర్కొన యత్నించినందుకు ఫలితముగ కక్షలు పెరిగి యెడతెగని సివిల్ క్రిమినల్ వ్యవహారములవలన శిరస్సముకొలుపోయి, తినుట కన్ను కట్టుటకు నుడ్డలేని పీఠికి వచ్చినందున వారినిమాచి యితరులు యెచి యెట్లుపోయిన తమకేమియని, గ్రామకంటకుల అజ్ఞకు జవదాలవెరచి దుర్భరమైన బానిస తీవ్రతము కొనసాగించు నలవాటుపడినవారు. ఈవిషయమును గూర్చి ప్రత్యేకముగ వ్రాయదలచి యుండుటచే గ్రామ జనులు స్వతంత్ర విహీనులై, విద్యబుద్ధులులేని మొరటులై స్వాధీప్రాయప్రకటనమునకు గూడ దైర్యములేనంతరుస్థితియందు, పరాధీనభావముచే జీవితము కొనసాగించువాడుగ నుండు రని చెప్పిన చాలును.

ఈ గ్రామముననే జన్మించి బాల్యదశయగు దివటనే పెరిగి పెద్దవాడైన నవపటికి గూడ 1903 సం. ప్రాంత్యమునుండి నే నంతపురముచే చాలవరకు నివాసమేర్పరచుకొని 1923 సం. వత్సరాంత్యమువర కుండినవాడ నగుటచే యెపుడో విరామ సమయములందుమాత్ర మిచటికినచ్చి ఒకటి రెండు దినములు మాత్ర ముండి పోవువాడను. కావున గ్రామరాజకీయములం దంత ప్రవేశము కల్పించుకొను చుండలేదు. కాని 1918 సం. మన వసంతపురమున ప్లేగు ప్రవేశించుటచే తాత్కాలికముగ ముద్ర జాలయముతో గూడ కొన్ని మాసము లిచటి నిలువలసి వచ్చుటయు ఆసమయముననే గ్రామకంటకుల దౌర్జన్యము నిందుక నే ముకుడ జరిమానుట తుస్థింపులయ కారణముగ గ్రామస్వాతంత్ర్యవిషయమున కొంతపని చేయ సంకల్పించుకొని, గ్రామ జనలలో ప్రచారము ప్రారంభించి 1919 సం. రమున నొక సహకారసంఘము స్థాపింపగలిగితిని. 1920 ప్రాంత్యమున నొక పంచాయతీకోర్టు మాడస్థాపింపగలిగితిని. కాని పంచాయతీ కోర్టు సభ్యులు గ్రామకుంటకులకు జరచి తమ ధర్మముల నెరవేర్చుటకు జంతువు నెప్పటివలె సర్వమును గ్రామకంటకుల తీర్మానమునకే జరచివేయుచువచ్చిరి. ద్రవ్యసంబంధము తప్ప పరిపాలనాసంబంధ మేమాత్రము లేని కారణమునను, తాత్కాలికలాభము నిచ్చునదిగ నుండుటచే సహకారసంఘము మాత్రము జయప్రదముగ గాకపోయినను, ఏవోయొక విధముగ పని చేయుచుండినను. 1923 సం. రాంత్రియన కారణంతరముల వలన అనంతపురము నదిలో స్థాపనముగ సవనయంకే నిలిచితిని. సహకారసంఘసభ్యులచే న్యాయశుభగ నెమ్మ కొనబడితిని. 1924 సం. రాంత్రియన గ్రామపునర్నిర్మాణ స్థాపింపబడి దానికి వివాదాలగ్నముగ సమన్వయమునకొని, వివిధ పంచాయతీకోర్టులను ఏక సభ్యముగ నిలుపునపెట్టితిని. నా ప్రయత్నములవలన పై మాను సంఘము సజీవముతో ఉత్సాహముతో పనిచేయు నా

రంభించినకొలసిని గ్రామజనుల నుండియు, పై యధికారుల నుండియు అనేక విధములైన ఆటంకములు తొందరలు కలుగుచువచ్చెను. అవిషయములగూర్చి మరొకమారు వ్రాయదలచితిని. ఆచరణయందు ప్రయోజనములయందు నే కనుగొనిన లోపములను అవి జయప్రదముగ పనిచేయుటకు నలసిన మార్పులను వేరువేరుగ పాఠకుల కెరింగింపబూనితిని.

గ్రామపునర్నిర్మాణము- అవజయమునకు

కారణములు

మదరాసు ప్రభుత్వమువారు 1920 సం. రమున పైచట్టమును జారీచేసి పంచాయతీనిర్మాణము, వానిపై తనిఖీ మొదలగు కార్యముల నెరవేర్చుటకు రికెస్ట్రార్, జనరల్ అను అధికారిని నియమించి, అతనికి ప్రత్యేకముగ నొక సహాయోద్యోగి కొంత పిట్టించినికూడ నియమించియున్నాడు. రికెస్ట్రార్- జనరల్ గ నియమింపబడిన శ్రీమాన్ రాయబహదూరు యశ్. గోపాలస్వామి అయ్యంగారు చెన్నరాజధానివాస్తవ్యులు, విద్యావంతులు, ఉదారాశయము. దేశసేవాసక్తి దేశాభిమానము గల వారు. స్వతంత్రవాదోద్ధీకులు. గ్రామముల అనుభవము పూర్తిగ గలిగి, గ్రామముల పూర్వచరిత్ర నామూలాగ్రముగ నెరింగి యే యేపదతులపై నడిపిన పంచాయతీలు జయప్రదముగ నభివృద్ధి కెచ్చునని గుర్తించి పంచాయతీల అభివృద్ధికి మనఃపూర్తిగ ఉత్సాహముతో పనిచేయుచునే యున్నారు. కాని పంచాయతీ యుద్దయము మాత్రము మందగించి అపజయమునకు దారి తీయుచున్న దనియే చెప్పవలసియున్నది. దీనికి రికెస్ట్రార్-జనరల్ గారి ప్రయత్నలోపము మాత్రము కారణము కాదని దృఢముగ చెప్పవచ్చును. సుమారు 400 వరకు పంచాయతీలు స్థాపింపబడి పనిచేయుచున్నవి. ఏ పంచాయతీయు జయప్రదముగ పనిచేయుచుండుటకు చట్టమునందే ముఖ్యలోపము లుండవలయునను నూహ సహజముగ దొరుకు. నిజమునకు ముఖ్యలోపము లనేకములున్నవి. వానినిగూర్చి విచారితము.

చట్టమును నిర్మించుటకుగల యవసరమును గురించి పీఠిక యందు "గ్రామవ్యవహారములయొక్క పరిపాలన గ్రామజులే జరుపుకొరకు క్రమమైన నిబంధన చేసి అందుమూలమున మదరాసు రాజధానిలోని గ్రామ ప్రదేశములలో స్వపరిపాలనా పద్ధతిని అభివృద్ధిచేయడము యుక్తముగా నున్నందున..... కానించడమైనది." అని స్పష్టపరచియున్నది కాని ఆయుద్ధేశము నెరవేరుట కనుకూలమైన పద్ధతులు చట్టమునందు లేకుండుట విచారకరము. చట్టముతయ అస్థిపంజరమువలె ఆకారమును మాత్రము స్పష్టించినది కాని, దానికి రక్తమాంసాదిపుష్టి నొసంగు ముఖ్య విషయములనుగూర్చి చట్టనిర్మాతలు నిబంధనలేయు అధికారమును స్థానికప్రభుత్వమునకు వదలివేయుండుట ఆచరణయందు ముఖ్యోద్దేశము లేకమాత్రమైన నెరవేరుకన్నది. ఈచట్టము ననుసరించి పంచాయతీలకుగల అధికారములన్నియు సంక్షేపపదముగ నున్నవి. నిబంధనలకు లోబడి యని చెప్పిన ఏటులందు, ప్రభుత్వమువారు నిబంధనలు చేయువరకు పంచాయతీలకు అధికారముండదని రివిన్యూ అధికారులకు చెప్పుచుండురు. దీనినిబట్టి చూచిన పంచాయతీకి లేని అధికార మెట్టిదియో, ఉన్న అధికార మెట్టిదియో విద్యావంతులకే స్పష్టముగ బోధపడవచ్చును, కుగ్రామవాసులును, చట్టములు, వానిభాషాసంజ్ఞలలో నేలొటిపరిచయము లేని పంచాయతీ సభ్యుల కెల్లు బోధపడునో తెలియదు. గ్రామములపద్ధతులు వేరు. పరిపాలనామార్గములువేరు అలవాటులు వేరుగ నుండినపుడు, దేశపరిపాలనా పద్ధతివలెనే, మొదలునుండి తునవరకు సంక్షేపపదమైన భావతో, ప్రతివిషయముందును మామూలు ద్యుద్దధి పాలనాపద్ధతి చొప్పించినపుడు గ్రామజనులకు వసోవైకల్యము తప్ప వేరులాభము కలగదు. గ్రామపునర్నిర్మాణము కొసంగిన అధికారములు స్పష్టమైనవిగను, ఇతరులు ప్రవేశము కల్పించుకొనుటకు చాలవర కసాధ్యమైనవిగ నుండినపుడే గ్రామజనులకు పూర్తిగ బోధపడి పరిపాలనావిషయమున పూర్తియైన బాధ్యత యేర్పడును.

పంచాయతీలకు గల అధికారములు, అవి చేయవలసిన పనులు యిట్టివి 15 సెక్షన్ లలో నిర్దేశింపబడినవి. ఈఅధికారముల సర్కారువారు చేయబోవు నిబంధనలకు లోబడినవి. సర్కారువారిచే చేయబడిననిబంధనలు చట్టముయొక్క ముఖ్యోద్దేశముల నెల్లు వ్యర్థపరచినవో కొన్ని యుదాహరణములవలన నూహించవచ్చును. గ్రామపారిశుధ్యము పంచాయతీల కొసగబడినదిగాని గ్రామ సత్తము (Village site) పంచాయతీల స్వాధీనమందు లేక రివిన్యూ అధికారులచేతిలో నున్నది. గ్రామ కోడ్లు, కల్లెట్టులు, వంటెనలు పంచాయతీ నిర్మింపవచ్చునుగాని, ఆకోడ్లు పారంబోకులు, ప్రదేశములు తాలూకా బోరు

లేదా, రివిన్యూ అధికారుల స్వాధీనమున గలవు. దహనప్రదేశములు (శ్మశానము) విస్తరించి సంక్షేపపదమునగాని ఆప్రదేశము స్టేటుపారంబోకు క్రింద పంచాయతీకి కిచ్చబడకూడదు. గ్రామ సముదాయ పారంబోకు లన్నిటిపై చట్టము పంచాయతీ కధికార మిచ్చినది కాని, నిబంధనలవలన ఆ యధికారము రివిన్యూ అధికారులనుండి సంపాదించ నలసియున్నది. రివిన్యూ అధికారులన్నవో అంతమాత్రము అధికారమైన పంచాయతీల కిచ్చుట కిష్టములేక ఎన్ని విచారణలు ఎన్ని నియమములలో యేర్పరచి, పంచాయతీలు చేయ సాధ్యము లేనన్ని చిక్కులు పెట్టెవరు. పారంబోకులపై అధికారము కోర్టు పంచాయతీలు, వానితో నున్న చెట్టును, వాని చెక్కుబడిలు తెక్కు మేముచి పంపనలే నట. అట్లుచేయువరకు తీర్మానము చెల్లదట. శీతభక్త్యములు లేక పనిచేయును, గుమాస్తాలు లేక, నాకర్లు లేక, స్వయంరాజా స్వయంమంత్రి స్వయంసేవక నూవయో" అన్నట్లు అన్ని పనులు తామే చేయు పంచాయతీ అగ్రభూమి, చెట్టును తెక్కు పెట్టి చెక్కు బడిలు తయారుచేసి పంపుట యంతవరకు సాధ్యమో యూహింపవచ్చును. ఈపారంబోకుల నిచ్చు విషయములలో రివిన్యూ బోర్డువారు యింకను ముందు బోయి విచిత్రమైన యంత్ర వాకటి గావించియున్నారు. ఏమాత్రము వెలగలచెట్టును భూమికూడ పంచాయతీల కిచ్చుట కర్తామైనది కాదట. అట్లనిన యేవిధమునను లాభములేని పనికొనవలసిన చాడుబిడులను పంచాయతీల తల కంటగట్టవలసినవి యగ్రము కాబోలు. ఆపారంబోకులలోగూడ కోడ్లు స్థానము మొదలగునవి స్టేటు పారంబోకు లగుట సర్కారువారి ఐక్యమనందే యుండవలసినది. డౌరా స్టేటు అభిమానము! పల్లెటూరి స్థానమునందు గూడ, కోడు నందుగూడ స్టేటుకు స్థానర మనసరమా? గ్రామజనులకు లేని అభిమానము క్రేడస్టేటు కెందుకో పాపము! ఈవరకు స్టేటుగ్రామములలో చేసినపనికి వితి. మేర లేకుందా? గ్రామ నివేశనస్థలమును (Village site) విస్తరింప జేయుట, కట్టడములను క్రమపరచుట చట్టరీత్యా పంచాయతీ అధికారములు. నిబంధనల క్రింద రివిన్యూ అధికారులవశము. ఈవిషయమున రివిన్యూ అధికారుల చర్య పరిహాసప్రాత్యముగ నున్నది. గ్రామ నివేశనమును విస్తరింపజేసి, జనుల కనుకూలముగ రీతి యేర్పాట్లు చేయుటగూ గ్రామమున కానుకొనియున్న విద్యావిజయ (Assessed wastep) విమర్శించి పారంబోకుగా మార్చి పంచాయతీ స్వాధీనము చేయవలసిన ఒక పంచాయతీ కోరియుండగా, తహశీలుదారు గారి నుండి పదరీభూమి గ్రామజనుల సముదాయోపయోగమునకు కావలసియుండుటచేతను, కొందరు గ్రామ జను లాక్షేపించు చుండుటచేతను పంచాయతీకి పట్టా యివ్వబడదు అని వుత్తర్యవచ్చినది. గ్రామజనుల ఉపయోగమునకే దాని నిమ్మని, పారంబోకుగ మార్చి స్వాధీనముచేయుమని అడుగుచున్నపుడు, గ్రామజనులకు కావలసియుండుటచే పంచాయతీకి పట్టా యివ్వబడదట. తహశీలుదారుగారి అభిప్రాయములో పంచాయతీ వేరు, గ్రామ జనులు వేరు, అని స్పష్టపడి యుండవచ్చును. ఇంకొక విషయము. పంచాయతీ పక్షమున నొక గ్రంథాలయమున కిల్లు గట్టుకొనుటకై ఫలము నిమ్మని దగ్ధాస్తుచేసియుండగా, ఆఫల మిచ్చుట కాకాలము. మరొక ఫలమునకు దగ్ధాస్తు పెట్టుకొనమని తహశీలుదారుగారి యుత్తర్య వచ్చినది. పంచాయతీకి తానివ్వవడినట్లు గ్రంథాలయమున కిల్లుకట్టుకొను అధికారము గూడ నిబంధనలక్రింద లేకపోయినది. చట్టముక్రింద బంచెల దొడ్లపై అధికార మివ్వబడినది. నిబంధనలక్రింద యీ అధికార మివ్వబడియున్నట్లుకు సాధ్యముకాదని యున్నది. చట్టమునకు విరుద్ధమైన నిబంధనలుగూడ చేయునధికారము కాసననిర్మాతలు ప్రభుత్వమున కొసంగియుండిరి కాబోలా. చట్టమునందున్న అధికారములు నిబంధనలబట్టి చూచిన నామమాత్రావిషయము కావించబడినవి. చట్టముయొక్క ఉద్దేశములను నెరవేర్చు నిష్టము ప్రభుత్వమునకులేనట్లు స్పష్టముగచున్నది. గట్టమొకరిచేతియందు కల్లి మొకరిచేతిలో నుంచినట్లున్నది. పంచాయతీలకు గల్గిన నిజమైన అధికార మొకటియే లేదు. ప్రతివిషయమునను రివిన్యూ అధికారుల దయాదాక్షిణ్యములకు చేతులాగ్గలసి యున్నది. సాధారణముగ రివిన్యూ అధికారులకు పంచాయతీల తీర్మానముగానూ చట్టముయొక్క ఉద్దేశముగాని బోధపడియున్నది. బోధపడి యుండినను నిరంకుశాభిమానము గలవారై తమ అధికారముల వరులట కిష్టములేకనో, పంచాయతీల అభివృద్ధి చెందుట సరిపడకనో సహజ నిరాకరణాదీక్ష బూనుచుండురు. ఈకారణము వలన పంచాయతీలం ధుత్సాహముతో పనిచేయుచు విన కొందరుకూడ విముగచెంది నిరుత్సాహముతో గారకుండవలసివచ్చినది. ఇక తాలూకా బోర్డులు జిల్లాబోర్డులు క్రితము రివిన్యూ అధికారులకన్న నేవిధముగను తక్కువమాత్రములలేదు. ప

వ్యావహారికభాషా ప్రచారము

(స్వకీయవిలేఖరి)

బెజవాడలో నభ

34-2-26 తేదీని బెజవాడ రామమోహన గ్రంథాలయములో పద్మావతివాళ్ళవృత్తు శ్రీయుత గిడుగు రామమూర్తి పంతులుగారు వాడుకభాషాప్రాశస్త్యమునుగూర్చి యావస్య శ్రీంచిరి. శ్రీయుత దాసు త్రివక్రమరావు పంతులుగారు రధ్యత తవహించిరి.

రామమూర్తిగారు మాట్లాడుచు భాష కొందరిచే స్పష్టింపబడునదికాదనియు, సర్వజనాభియొక్కయు సంభాషణా ఫలితమేయనియు, భాష ఎల్లకాలము యొకేరీతిగనుండుట సంభవమనియు, తరతరములుగా క్రమేణా ప్రజలయొక్క వాడుకచే మార్పులుకలుగుచుండుననియు, ఎల్లకాలములలోను ఒకేవిధముగ భాషయండనటుల బంధింపజూచుట నిరంశుకమనియు, అస్వభావమనియు, మీదుమిక్కిలి వెర్రియనియు, నన్నయభాషాయుగము వేరు, తిక్కనయుగములో నన్నయభాషను సంగ్రహించి వ్రాయబడినగ్రంథము బుద్ధివంతమనియు, అట్లుగనే పద్యముగారి యుగమున కొప్పునరికి భాష చాలవిధముల మారిపోయినది. క్రమేణా మనయుగములో చూడుడు! నన్నయవాడుకకు మనకు నెట్టివ్యత్యాసము కలదో!! నేటిగ్రాంథికవాదులు మనలను నన్నయ తిక్కనలయుగమునకు తోడుకొనిపోవుచున్నారనియు, నేటియుగమున ఎంతమాత్రము వాడుకలో కానరాని నన్నయదులభాష ఎన్నటికిని సంప్రదాయమనియు ప్రమాణమని గ్రాంథికవాదులు వాదించుచు సరికాదనియు, అది నీటి కెదురునీరువలెననియు, పోలీసు పతంజలి మున్నగు మహానుభావులుకూడ ఏకాలమున కెట్టివాడుక కలుగుచుండనో అప్పుడప్పుడు ఆయా క్రొత్తకల్పనలను తెచ్చి కల్పకోశములో చేర్చుచుండిరియు, వారు వాడుకలోనున్న ఏకభూమును విడిచిపెట్టి యుండలేదనియు, అంగభాషలోకూడ పేక్సియర్ నాటి వాడుక స్పెన్సరులో మార్పుకల్గినది. నాటినుండి తిరిగి నేడు మరీ మార్పుచెందియున్నది. అందుచే ఎప్పటికప్పుడు వారి కల్పనింట్లు వులలో వాడుకపదములనే నిర్ణయించుచువచ్చిరియు, ఆటలనే ప్రేమించి జర్మను మున్నగుభాషలలోకూడ జరుగుచున్నదనియు చెప్పిరి.

ఇక నన్నయ తిక్కన పోతనాదులయొక్కయు పేక్సియర్ స్పెన్సరు మున్నగువారియొక్కయు గ్రంథములప్రయోజనమే యనగా ఆయాకాలములయొక్క భాషాస్వరూపమును (హిందులు, ఆయాకాలపులయొక్క కవితారసమును గ్రహించియు, మనముకూడ మనవాడుకభాషలో పురస్కృతులనమునే మనవాడుకకు సరిపోవునటుల యుపయోగించుటయే యున్నది. భాషయొక్క యోగ్యత రసభావములలో కలదుగాని సర్వజనాభికిని యర్థముకాని కల్పనియమప్రయోగములలో లేవనిరి.

నేటికి ఏబదివేలవత్సరములకుపురస్కారము వందాసు ప్రెసిడెన్సీకాలేజీ అధ్యాపకులగు చిన్నయనూరిగారు యీగ్రాంథికభాషపై తెచ్చిపెట్టియున్నారు. ఈ అరుదదినవత్సరములకూడ శ్రావ్యమైన మన తెలుగుభాష యొకయో నృధినిండవలసియుండ అట్లు అభివృద్ధిగాంచక మందగమనముతో నున్నది. ఈలోగా బయలుదేరి వ్రాయబడినగ్రంథములలో గ్రాంథికభాషానియమముపేరిట అనేకపొరబాట్లు గ్రంథకర్తలు వ్రాసియున్నారు. అట్టివి తా మనేకములు చూడగల ననిరి. కొన్ని గ్రంథములలోని పద్యములను చదివి యివి తప్పలని చెప్పతోచ్చిరి. ఆంధ్రభాషాయోమన చిన్నయనూరిగారు చేతులుగట్టి బంధించినారనిరి. ఈ రోజులలోను కొందరుపండితులు తెలుగున వాడుకభాషలో కొన్నిగ్రంథములు వ్రాయగా, చిన్న

చాయతీలన్న వీరికసలేగిట్టనిస్థితి ప్రబలినది. తమచేత జక్కిన అధికారములందొకటికూడ వారు వదలుకొన నిష్టపడరు. ఇక ప్రవృత్తహామో? వారే ధనాభావమున పెనగులాడుచుండ పంచాయతీల కేమి సహాయముచేయగలరు? ఇట్టిబోర్డులకు పంచాయతీల అభివృద్ధి ఒప్పించుట కూడులేనివానిసంరక్షణకు వస్త్రము లేనివానిని నియమించినట్లు పరిణమించినది. ఏసహాయముతోపోయినను పాఠశాలల తనిఖీ పంచాయతీలకు ఒప్పించుటకూడ తాలూకాబోర్డుల తమ అధికారము తగ్గిపోవునని ఐనుదీయుచున్నవి. చచ్చి చావని అధికారము లేవో కొన్ని యున్నవనుకొన్నను, వానిని ప్రజాసంరక్షకముగ నెరవేర్చుటకు సంతకవకాశమున్నదో, ఆరికసితి యెత్తితియందున్నదో యను ప్రశ్నయను సాలోచించెము. (సశేషము)

యనూరిగారి ప్రాశస్త్యమున ఆగ్రంథములు గ్రాంథికరీతిని దిద్దివేయబడిన ననిరి. ఇరువదిసంవత్సరములనుండి గ్రాంథికభాషయనిన యెట్టిదో యని తెలిసికొనుటకు తాము విశ్వప్రయత్నములు చేయుచుంటిమనియు తమకు గ్రాంథికభాషయనన దచ్చటను కనబడలేదనియు యనిరి. కాకినాడలో మొన్నటి ఆంధ్రసాహిత్యపరిషత్తులో వ్యవహారికభాష పనికిరాదని తీసివేసి తమ గ్రాంథికమే యుండవలెనని తీర్మానించివారు. తలుపులో వాడుకభాష వాడవచ్చునని తీర్మానించివారు గాని యీయే డీలాగున నైనది. నేను చెప్పుచున్నది వాడుకభాషలోనే మన గ్రంథములన్నియు నుండవలెనని.

మధ్య, సునల్ల శ్రీరామమౌనిహంగారు "22 తెలుగుజిల్లాలున్నవి. వాడుకభాష జిల్లాకొకటిగానుండును ఏజిల్లావారాజిల్లాభాష వ్రాసినవో సర్వాంధ్రజనమునకును నోకేరీతి భాష యుండు పెట్టు తలుపును న"ని ప్రశ్నించిరి. దానిపై పంతులుగారు నీభాష వాడుకదు. నాభాష యింకొకరినుండదు. నీలాగున నేనులేను. నాలాగున నీవులేవు. అన్నిప్రాంతములలోను ఒకేరీతిగ నుండవలెనను నిర్బంధ మెచ్చట కలదు? ఎవరిరీతిని వారు వ్రాసికొందురు అనిచెప్పిరి. తిరిగి భాషను సర్వాంధ్రజాతీయ ప్రమాణత్వ (Universality) ఎట్లు సిద్ధిమనని ప్రశ్నింపబడెను. అట్లుండకుండిన వచ్చెడిప్రమాద మెద్దియును లేదనిరి. "మీవాడుకవేరు వారివాడుక వేరు ఐనపుడు మీగ్రంథము తెలంగానావాసుల కెటుల సమవ్యయమున"ని సరిహంగారు ప్రశ్నియడిగిరి. అప్పుడు పంతులుగారు నాభాష హైద్రాబాదువారు తెలిసికొనకపోయిన యేమి? వారిదేయభాష వారిది, మనది మనది యనిరి. కాన మీరందరను వాడుకభాషనే యుపయోగించుడు. అదియే శ్రేష్ఠమైనది. ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు, వాహిపవాదములు, కోర్టుభాష, వీరగీతములు, త్యాగరాయకృతులు, శ్రీలపాలలు మున్నగునవన్నియు వాడుకభాషయే యనిరి. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము సిద్ధించినది. రాష్ట్రము రాబోవుచున్నది. ఆంధ్రరాష్ట్రరాజధాని బెజవాడయే కాగలదు. ముందుముందు ప్రభుత్వసహాయము లన్నియు తెలుగులోనే జరుగగలవు. ఇంగ్లండులో లాయడుబార్ని ఆస్పిర్మెట్టు లుపన్యాసములిచ్చినట్లులే మన యాంధ్రనాయకులు ఉపన్యాసించుచున్నారు. అందరు వాడుకభాషయే వాడుచున్నది. ముందుముందు వారియుపన్యాసములే గ్రంథరూపేణయచ్చు బడి వాడుక వాఙ్మయము వృద్ధికాగలదని పంతులుగారి యుపన్యాసము ముగించిరి.

దాసు త్రివిక్రమరావుగారు అంతోపన్యాసములో ప్రస్తుతమున్న గ్రాంథికభాషలో కొంతవరకు కాలము వాడుకలనుబట్టి కూర్చున్నవనియు, పూర్తిగ గ్రామ్యమైన ఒకప్రాంతమునకును ఇంకొక సీమకును ఆంధ్రదేశములోనే సంబంధముండదనియు, భాషను (Standardize) చేయవలెననియు, గ్రంథములలోనుండు ఆంధ్రభాష ఏజిల్లానుండి ప్రచురింపబడినను ఒక్కరీతిగనే యుండినగాని ఆంధ్రజాతీయవికాస ముండదనియు చెప్పిరి. మరియు ఇంగ్లండులోకూడ గ్రాంథికభాష, ఉపన్యాసభాష, గ్రామభాష యని వేర్వేరుగ కలవనియు, ఉపన్యాసభాష సాధ్యమైనంతవరకు వ్యాకరణయొక్కముగ నుండి గ్రంథస్థము కావలెనను బిలువగుండుననియు, లాయడుబార్ని బార్నిమై మున్నగువారలు ఎన్ని ప్రచారమునకు పోవునపుడు తాము చెప్పబోవుయుపన్యాసమును యింటివద్ద కొన్నిసార్లు సరిజూచుకొని మరీ బోయెదరనియు, అందుచే వారియుపన్యాసము గ్రంథస్థముగనుట అభ్యంతరములేవ్వియును లేకుండ నున్నవనియు, మనదేశములో ఆంధ్రనాయకులు తమయుపన్యాసములను తాత్కాలికముగనే అప్పుడు తమకు తోచినరీతిచే వాడుచుండురనియు, అందుచే ఆయుపన్యాసములను విలేఖనము సరిపెట్టి పంపినగాని ప్రచురణకా బిలులేదనియు, కొన్ని సంస్కరణములు భాషలో కాలానుసరముగ అవసరములైనను గ్రాంథికభాషయననది యొకటి యుండితీరవలెననియు, అట్లులేకున్న భాషకు లోపములు సంభవించుననియు నెలవచ్చిరి. శ్రీరామమూర్తి పంతులుగారు పృథులయ్యా యావస్యలవలె మన మాతృభాషాభివృద్ధికి నిరంతరము పాటుబడుచుండుట భాషానియ మనియు, పంతులువారి భాషాసేవ కనేకపండ్లములనియు యనిరి. అంతట సభ ముగిసెను.

అరెస్టుచేయబోయి అరెస్టుచేయబడుట కలకత్తా, మార్చి 9:— సామ్రాటలో ఫలిందాసువద్ద దొంగనాణెములును పోర్టరీనోట్లును ఉన్నవని తెలిసి పోలీసు ఆఫీసరు కానిస్టేబులు పినాలోతో కలిసి వెళ్లెను. ఇల్లు సోదాచేయబడక పూర్వమే ఫలిందాసు పినాలోను వెడలి వానివద్దనే దొంగనాణెములను పోర్టరీనోట్లు చూపెను. పోలీసు సూపర్వైంటుకు తెలిసి పినాలో నరకస్థు చేసెను. సబు డివిజన్లో మేజిస్ట్రేటు వానిని డెయిలు విధ విడిచిపెట్టెను. (ప్రీ. ప్రెస్.)

కంపోజిట్లర్లు కావలయును

తెలుగు, యింగ్లీషు తెలిసిన కంపోజిట్లర్లు 4 గురు వెంటనే కావలయును. రాదలచువారు, వివరములకొరకు యీదిగువ విరునామాకు వ్రాయుడు.

తెలుగు వత్తికవెన్, 77-38 వ వీధి, రంగూన్. (2696)

వేలము' అమృతము

అమృతము తేదీలు 15-3-26; 16-3-26; అందు 17-3-26

బళ్ళారిలోనున్న అల్లంబనప్పగారి ఎన్నేటు ప్రస్థిత ఉత్తరువు ననుసరించి ఈ దిగువ తెలిపినవారిచే ఈ క్రింద తెలుపబడిన బళ్ళారిలోనున్న అల్లంబనప్పగారి జిన్నింగు ప్రైవేటుగా ఫ్యాక్టరీలు బహిరంగ వేలమునందు విక్రయించబడును.

(1) 10 ప్లాట్లు డబుల్ లోల్ జిన్నులు హరిజాంట ప్రైవేటుస్థులతోను, మొదటి రెండవమాన్ ప్రాదు గిలకతోను (ఫుల్లీలతోను), 18 అడుగుల కాల్షిఫు బాయిలుతోను గల కాటన్ జిన్నింగు ప్లాంట్లు ఒకటి.

(2) ఒక బ్రెక్టును పేటెంటు హాఫ్ ప్రెస్సు 400 పౌనులను వట్టుటకు 2 పెట్రెలతోను, నాస్టిక్సు విల్లుస్సు ఫినిషర్ రెండు 21" అంగుళముల యంత్రములు, ఒక్కొక్కటికి 14 గిరలు గలదు.

(3) రెండు 16 బి. హెచ్. పిహార్స్సు బి. ఆయిట్ ఎంజినులు 4 పింకి వనలతోను, ఒక రైసు మార్లతోను, 2 డికార్టిక్టులతోను గలదు. ఇన్నియు ప్రహరిగోడగల 10 1/2 ఏకరాల పట్టా భూమియందు గట్టికట్టవలయుగలవు. సదరు కట్టడము ఊరికి మధ్య భాగమునందున్నది.

రహస్యముగా వ్రాయబడు పేడరును కూడ 16-3-26 తేదీలోపున ఈవిగువ విలాసమునకు చేరనట్లు పంపుకొనవలెను

పి. వెంకటసుబ్బారావు 2.3-26. నక్సీలు, బళ్ళారి.

వెంట్రుకలను మృదువుగాను, నిగనిగలాడునట్లును చేయును. "వేసెల్ నే" పోమేడ్ మీ శోజములకు రుద్దిన ఇంద్రజాలములె పనిచేయును. తక్షణమే వెంట్రుకలు మృదువుగాను, నునువుగాను, నిగనిగలాడునట్లును, నువ్వునగలదిగాను నగును, తరువాత అది పిరుగుగాడ, నుప్పించియు నుండదు.

Vaseline
POMADE

మేలైనదానినే వాడుచు దీనికెటులు చేసిన తీయదును

స్టేటు కౌన్సిలు సభ

రైల్వేలందలి పెద్ద ఉద్యోగములు భారతీయులకు నియమలెననుట

లనధికారసభ్యుల తీర్మాన మోడిపోయెను

(అసెంబ్లీ టెబుల్ టు)

(తండ్రి చేతులలో ఆలస్యమయ్యెను)

శ్రీ. మర్రి కి. - వేటి ఉదయమున స్టేటు కౌన్సిలు తిరిగి సమావేశమయ్యెను. రెండు త్రైత్యులు వేయబడిన పదమూ వారీ పేరలను, తీర్మానముల ప్రతిపాదించవలసినదని స్వరాజ్యవాదు లాహోరిని పంపిరి. వారు తీర్మానముల ప్రతిపాదించ నిరాకరించి, సభాస్థలినుండి స్వరాజ్యవాదు లెల్లరు వెడలి పోయిరి.

తనంతరము లాలా రామశరణ దాసు, కె. పి. రాయ గార్ల తీర్మానములపై చర్చ ప్రారంభమయ్యెను.

లాలా రామశరణ దాసుగారి తీర్మానము

స్టేటు రైల్వేల అసాగ కంపెనీలవలనగాక ప్రభుత్వము చే నడుపబడుచున్న రైల్వేలందు మెకానికలు మొదలగు కాఖలందు లాహోరిని ఎంపిక చేసి యింజనీరింగు కళాశాల, యాంత్రిక శాస్త్రములను బోధించుచున్న కళాశాలలో తరఫీసుకాముని ఉద్యోగముల బాధ్యతలను ప్రతిపాదించుచున్నామని కోర్కెను ఉద్యోగముల స్థిరముగ ప్రత్యేకించవలసినదని లాలా రామశరణ దాసుగారు తీర్మానము ప్రతిపాదించెను. ఇట్టి తీర్మానము ప్రతిపాదించవలసిన కర్మము సంభవించిన ప్రతిపాదకుడు విచారించెను. రైలుమార్గములు ప్రారంభమైనప్పటినుండియు, రైల్వే ఉద్యోగకాఖలందు సాంకేతిక పాఠ్య మెంటులందు భారతీయులకు పెద్ద ఉద్యోగముల నియమలెనను నను సమస్య భారతీయుల బిరుదును గోరుచుండిరి. భారతదేశమందు బుట్టిన హైందవయువకులను బొగ్గవేయువాడుగను (ఫ్రెండ్స్), యింజనీరుల నడపువారుగను, లోకమోటిపునావులలో మెకానికలు వర్కు మెంటులగు మదరాసు రైల్వేలందు నియమించు విధానము బహుశః ప్రథముగ కొనసాగుచున్నదనియు, మిక్కిలి పెద్దతీరుమిచ్చి నియోగించబడు యూరపియులకు బదులుగా భారతీయులనే నియమించుట ప్రతివారి ఆదర్శకముగ నుండవలయుననియు లాలా రామశరణ దాసుగారు బల్కిరి. భావియందు గావలసిన సామానులను ముప్పాతికవంతు యిండియాలోనే గొనెదమని భారతరైల్వేలు వాగ్దానముచేయుట కొంతవరకు సంతోషకరముగ నున్నదనియు, అప్పుడసభాగ్రామము గ్రామములమీద స్వచ్ఛముగ ప్రజాళిక ఉద్యోగముల భారతీయులగుచు చేయుటకు తయారు చేయలేదనియు సభ్యుడు చెప్పెను. రూ. 10,00,000 లను కాపిటలుగ వ్యయముచేసి, సవత్సరమునకు రూ. 2,47,067 లు ఖర్చుపెట్టి విద్యుత్తు చేర్చి తరఫీసు నియుటకు లాహోరినందలి మెకలాగ్ యింజనీరింగు కళాశాల స్థాపించబడెను. సిద్ధాంతభాగము, రైల్వేకర్మాగారములందలి ప్రత్యక్ష ప్రమాణవిద్యయు గలవి మెకలాగ్ విద్యార్థులకు నేర్పబడుచున్నవి. బహుశః ప్రమాణముపైనే రైల్వే పాఠశాలలు భారతదేశమందు మరికొన్ని గలవు. ప్రతిదినము ను హెచ్చుచున్న నిరుద్యోగ సమస్యను కొంతవరకు పరిష్కారము చేయుటకు రైల్వేల కొన్ని ఉద్యోగముల నియుటకు గారంటి చేయవలయును, మెకానికలు డిపార్టుమెంటునందు ఉద్యోగముల నిచ్చి సాంకేతిక కాఖలందు భారతీయులకు తన తరఫీసు నిచ్చినగాని పెద్దపెద్ద ఉద్యోగములు భారతీయుల కిచ్చుటకు అవకాశములు లేవు. కాబట్టి భారతీయులకు ప్రోత్సహము కలుగజేయుటకు రైల్వేలు గారంటి విధాన మవలంబించవలయును.

వాణిజ్య కార్యదర్శి

తీర్మానములందలి పదసంధ్యను బట్టి విశదాభిప్రాయములను సూచించుచున్నది లేదని వాణిజ్య కార్యదర్శి ఛార్జిక్యుగారు చెప్పిరి. పద్ధతిపైను తొలగించవలసినదని రైల్వేల గోరుచున్నాడు. కాని కోరినవంతయు నొక్కడినములో సంభవించుట కష్టము. సభాగ్రామము లేక, తాదేదారి, సమీపమున న్నిడు, పెద్దవేతనములు గల ఉద్యోగములు అని

గుంటూరుజిల్లా వోటర్ల మహాసభ

బాపట్లలో మార్చి 14 వ తేదీ ఆదివారము ఉదయము 8 గంటలకు శ్రీ సి. వి. యస్. నరసింహారాజుగారి యధ్యక్షత క్రింద జరుగును

అందరును తప్పక రావలెను.

రైల్వేలందు రెండు రకముల ఉద్యోగములు గలవు. తీర్మాన మంగీకరింపబడినందుల సభాగ్రామము కాఖలందుగల అర్హులను పెద్ద ఉద్యోగముల కాఖలోనికి ప్రవేశము చేయుట కడువచ్చును. నిపుడును తయారు చేసిన ప్రజాళిక యొకటి ప్రభుత్వమువద్ద గలదు. ఆ ప్రజాళికను కేంద్ర రైల్వే కమిటీ యెదుట విచారణమిత్తము పెట్టబడెను. ప్రజాళిక భారతీయులకి కాఖలు చేయబడెను. వారి ఉత్తరవుకొరకునిరీక్షించుచుంటిని. ప్రజాళిక ప్రకారముగ రైల్వేలందలి పెద్ద ఉద్యోగములలో నూటికి 75 వంతు భారతదేశీయుల కీయబడును. ప్రజాళిక ఆమోదించబడగానే, భాగీలగురించి చూడవలయును. పోటీపరీక్ష మూలమున అర్హుల భాగీలనింపుటకు నియమించబడెదరు. నియమించబడిన అభ్యర్థులు మూడు సంవత్సరములు రైల్వే కర్మాగారములందు తరఫీసునొంది, పరీక్ష కాబడిన పదమూ రెండు సంవత్సరములు శిబిరమునందలి లెంగాలు మెకానికలు కళాశాలలందు తరఫీసు నొందవలయును. తనంతరము వారిం గ్గాండునందు మిరెండు సంవత్సరములు తరఫీసు చేయబడెదరు. అచ్చటన్నట్లు కళాశాలలందు ఒకరిద్దరిని ఉద్యోగముల నిమిత్తము నిన్నుటకంటె సభ్యుడు సంగ్రహముగ నూచించిన విధానము బాగుగ నున్నది సభ్యులు తలంచెదరని కావ్యదర్శి విశ్వసించెను. తమిళ సభ్యులు తేమము కాపాడుచును. శ్రీరామ శర్మములతో వనలను నిర్వర్తించుటకు కావలసిన కనీసపు పరీక్షా ఫలితమునుబట్టి ఉద్యోగములందు 1/3 వంతు నియోజకవర్గతని నింపబడును.

చాడ్విక్కుగారు లాలా రామశరణదాసు తీర్మానమును ఎదిరించెను.

సర్ ఉమార్ హాయత్ ఖాను

తీర్మానముయొక్క ఉద్దేశ్యము మంచిదనియు, దొరకనము తీర్మానము స్వల్పమార్పుపై అంగీకరించిన బాగుగ నుండుననియు సర్ ఉమార్ హాయత్ ఖానుగారు బల్కిరి.

ప్రతిపాదకుని సమాధానము

ప్రభుత్వ మొసగిన సమాధానము తనకు నచ్చలేదని లాలా రామ శరణదాసుగారు బల్కిరి. నిలుయింజనీరింగు భాగముందు గారంటి విధానము జరుగవలయుననియు, మెకానికలు యింజనీరింగు భాగముందుగూడ అవధి యేల ప్రవేశపెట్టరాదాదురూపాయగనున్నది. బహుమంచివారలను నియమించుటకు ఎల్లరను రైల్వేకాఖలందు ఉద్యోగములుచేయుటకు అవకాశ మియువలయునని చాడ్విక్కుచెప్పి, తీర్మానమును ప్రతిఘటించెను. తీర్మానము ఓడిపోయెను. తీర్మానమునకు అనుకూలముగపడి, ప్రతిపాదకుని గ 24 వోట్లుచేయబడెను.

సభ్యుల ఆధిక్యము

విచారణకమిటీ నియమించబడెను
సర్ మహమ్మదు హబీబుల్లా, ఎస్. ఆర్. దాసు, శ్రీరారో, సర్ ఆర్థర్ ఫ్రూమ్, కపర్జీ, రాజారామ్ పాల్ సింగు, సర్ ఉమార్ హాయత్ ఖాను, రామదాసుపంతులు, డా॥ రామరావు, ప్రతిపాదకునిగట్టి కమిటీ కౌన్సిలు సభ్యుల ఆధిక్యతలను, హాజరాను విచారించి సిఫార్సు చేయునకు స్టేటుకౌన్సిలు అధ్యక్షుని యాజమాన్యముక్రింద నియమించవలయునని కె. పి. రాయగారు తీర్మానము ప్రతిపాదించెను. భారతదేశమందు వ్య

య కా స న స భ ల వి ధా న ము మా ం టు ఫోర్డు సంస్కరణముల ఫలితముగ వచ్చెను. పెద్దల సభ ఆధిక్యతను సీరిని గురించి వైరమును గలిగించు మాటల నాడుట రాయగారు ఖండించిరి. స్టేట్మెంటు కమిషను అసాగ 1929 సంవత్సరములో 1919 సంవత్సరముందు స్థాపించబడిన రాజ్యాంగయంత్రమును బరీక్షించునట్లు కమిషను, యేమి అభిప్రాయములకు వచ్చినను, స్టేటుకౌన్సిలు స్థిరము చేయుట కమిషను ముఖ్య నిర్ణయమై యుండును. మడ్డిమెంట్ కమిటీ రిమార్కులను, సిఫార్సులతోడకరించి తానును అభిప్రాయములతో ఏకీభవించుచుండెనని రాయగారు బల్కిరి. పేరునకు పూర్వము చేర్చబడు "గౌరవనీయుడైన" అను శబ్దము విషయమై విచారించుటకు నియమించబడు కమిటీ చేయవలసిన మహా ఘన కార్యము. పేరునకు పూర్వము చేర్చబడు యాశ్చర్యము తీసివేయవలసినదని కొంకాలము క్రితము రామదాసు వంతులుగారు గోరిరి. అసంఖ్య యందు కంటె యాశ్చర్యము మరి విస్తారముగ ఉపయోగించబడుటలేదు. రామదాసు వంతులు గారు గోరు సంస్కరణము ముందుగ ప్రజాపక్ష వాదులు అనుకరించవలయును. తరువాత అలెచుండు సమస్య గలదు. మొత్తముగ అలెచుండు నీయుటగాని లేక వేతనముగాని సభ్యులకీయుట బాగుగ నుండునని రాయగారు చెప్పిరి. రైల్వేలందు సభ్యులకు సనతి ముగిసిన యొక అంశము విచారించవలసి యున్నది. ఏమయినట్లై అసంఖ్యయందు బెక్కు తీర్మానములు ప్రవేశపెట్టబడెను. స్టేటుకౌన్సిలు సభ్యులు సకాలము న జాగ్రత్త పడి న గాని వారికి గావలసినవి సభ రాబోవు సంవత్సరముందు నూతన శాసన సభా సవనమున సమావేశమగునప్పుడు సభ్యులకు లభింపదు. కడపట. సభ్యులు ప్రభుత్వమునకు వ్యయము నిమిత్తము ప్రనము నీయుట, సమస్యయొకటిగలదు. ప్రతిసంవత్సరమున చిన్న సభ గావించు అయ్యుక్త ప్రవక్తనము అంతమొందిండుటకు ఆలోచించి మార్గముగనుకొనుట నియమించునట్లు కమిటీపెగలదు. ఆ సమయముచే పెద్దల సభపై దాడిచెడలకుండ చేయుటకు ఏదో ఒక కన్యంపను, ఏర్పాటుచేయవలయును అని పెద్దల సభా సభ్యుడును గవర్న మెంటుచే నియమించబడిన శ్వేతచంద్రరాయ, సి. వి. యి గారు వచించిరి.

లామెంబరు తీర్మాన మంగీకరించెను

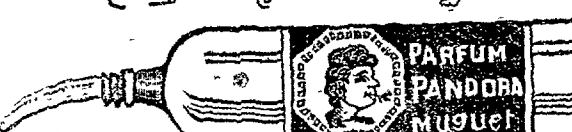
కమిటీ నిరూపించు విషయములపై దొరతనము తీక్కిరాను చర్చకు ఆత్మేషణలేని ఢక్కిని లామెంబరు సతీ శరాజునోజుగారు ప్రభుత్వము తరపున తీర్మాన మంగీకరించెను.
తీర్మాన మంగీకరించినందులకు పంజాబు యోధుడును, ప్రభుత్వముచే నియమించబడిన గౌరవనీయు సభ్యుడునగు కర్నలు సవాబు సర్ ఉమార్ హాయత్ ఖాను, కె. సి. వి. యి, సి. వి. యి., ఎమ్. వి. బి. గారు దొరతనమునకు వందన శోభించెను.
అసంఖ్యతో సమముగ అన్ని కమిటీలందును స్టేటుకౌన్సిలు అసనకు ప్రాతినిధ్యముండవలయునని యొక విచారణాంశము చేర్చవలయునని బీరారు వాస్తవ్యులను ప్రభుత్వముచే నియమించబడిన గౌరవనీయుసభ్యుడును నగు గజేశ్ శ్రీకృష్ణ కవర్జీగారు నూచించిరి.
జొంజాయి వాణిజ్య సంఘ ప్రతినిధియగు సర్ ఆర్థర్ ఫ్రూమ్ గారి ప్రతిపాదనపై కమిటీయందు సర్ డిన్ హవాచాగారు సభ్యులుగ నుండుటకు వాటిపేరు గూడ చేర్చబడెను.
రాయగారు కవర్జీగారి సవరణ అంగీకరింప, తీర్మాన మొక్కవముగ సభయందామోదించెను.
తనంతరము జాధవారమువరకు స్టేటుకౌన్సిలు సభ నిర్వహించబడెను.

బుల్ బుల్ ఆటో మాటికు ప్రై ఆత్తురు

క్రొత్తగా జర్మనీవారిచే కనిపెట్టబడినది

వివాహము యితర వేడుక సమయములందు వాడుటకు యింతమంచి నవీన ఆత్తురు ఇదివర కెప్పుడు ఆత్తురు వేడదును, బుడ్డిని నిలుపుగామంచిన బయటికిరావడము అగును. పరీక్షార్థమై ఒకబుడ్డికి ఆర్డరుయిచ్చి తెప్పించుకొనుదు. తరువాత మీరు మీన్నే హితులును డబ్బులకు సంతోషముతో అర్జరువుతురు. బుడ్డి 1.5 ధరు 1-4.0 తపాలాధ్వ ప్రత్యేకం.

BAIJNATH MOTHILAL & Co,
168, China Bazar Road, P. Box No. 163 Madras

ఉండి యుండ లేదు. ప్రై భాగమునం దున్న మొర మూతను తీసికొనుచి నువ్వన గు

మంత్రులవేతనములు

స్వరాజ్యపక్ష విజయము

మధ్యరాష్ట్ర శాసనసభ కార్యక్రమము

(ఆ. ప్రె.)

నాగపురం, మార్చి 9:—శాసనసభయందు జరుగనున్న సం

ప్రశ్నోత్తరములు

కస్తీ పోలీసుదళములోని హెడ్ కనిస్టేబిలు సుబ్రహ్మణ్య

స్వరాజ్యపక్ష నాయకుని

ప్రతిపాదనము

పెక్కు స్థితి మొట్టటి ప్రశ్నలకు సమాధానము లియబడిన

తీర్మానముగరించి ముందుగ తెలియబరచలేదని ఆర్థిక

తీర్మానముపై యేకగ్రీవముగ అభిప్రాయమునకు వచ్చు

లిబరలుచారులు, బ్రాహ్మణేతరులు, ప్రభుత్వముచే

మంత్రులవేతనములు

తనంతరము రూ. 89,000 లు మంత్రుల వేతనముల ని

అందుమీద డిమాండు రెండురూపాయలకు తగ్గించవల

ద్యంధ్వప్రభుత్వమువలన నష్టములు తానెరుగననియు,

మంత్రులవేతనము ప్రభుత్వము బాధ్యతాయుతమైనదిగ

తెనరలు ఎలక్షనుల వర కామంత్రులము శేర్వాటుచే

సంపూర్ణముగ సంస్కరణముల కొనసాగించుటకు తాను

ఒక్కపక్షము యితరపక్షములపై అధికారము చెలాయించ

మంత్రులము నిర్మింపబడనున్నచో బ్రాహ్మణు డొక్క

మంత్రులము రెండురూపాయలకు తగ్గించవలయునని

ల్యాండు రివిన్యూ డిమాండు

రిజిస్ట్రారు కాళక్రింద ల్యాండురివిన్యూ రూ. 2718500

డిమాండు నిరాకరింపబడెను. డిమాండునకు ప్రతిహే

స్వరాజ్యవాదులు నిష్క్రమించిన పిదప కార్యక్రమము

ఫలశరానంతరము డిమాండుకొరకొరప్రతిపాదనగావిం

తేవటివరకు కాంసిలు సభ చాలించబడెను. అప్పుడు స్పె

కొచ్చిన శాసనసభ

లోకమునం దెల్లరును హెచ్చుతగ్గులులేకుండ

తీర్మానము

కొచ్చిన, మార్చి 10:—మునిసిపాలిటీహద్దులకు వెలుపల

పాండిచ్చేరి పోలీసు ఆల్బరి

అరవింద హోమగారి గృహమువద్ద పోలీసుసారా

హిందూ పత్రిక విలేజిరి పాండిచ్చేరి నుండి యిట్లు వ్రా

“మిత్రుగాని మిత్రులరాజ్యమునకు గాని యెట్టి లాభము

“అన్ని నాగరికప్రభుత్వములు జేయవలసిన యామాత్రము

మరియు ఆయన యిట్లు జెప్పెను. “ఇంకరి ముఖ్యవిష

“శాసనసభ్యుడు ప్రకటించిన లేఖలోను, నేలం వాసు

ఈపోలీసు ఉద్యోగి సామాన్యపు ప్రాంతి ఇండియా

కారక్కాల్లోని “కుర్బానూ” అను పత్రిక నగర

భారత శాసనసభ

8 వ తేదీ స్వరాజ్యవత్సమువారు సభను విడిచి పోవుటకు ముందు పండిత మోతీలాలు నైహూగా

రొసంగిన ఉపన్యాసము

ప్రజాప్రతినిధులు యీ సభలో తమ యిబ్బందులను తెలుపుట కిదిమాడవలసింది. ఇదియే కడపటిసారియునుగూడ నగును.

సర్ జేసీలు బ్లాక్స్టాగారు. — అయ్యా అధ్యక్షా, నైహూగారు ఏదైన తీర్మానము నుపపాదించెదరా? ఆవిషయముపట్టి కలలో లేదు. దానినిగూర్చి మా కిట్టివలన తెలిసినది. మాకు వ్యవధిచాలదు. ఇప్పుడీ తీర్మాన మామోదింపబడినదా? దీనికంటె ను ముందు చర్చింపబడ నర్హము లగు తీర్మానములకు సంబంధించిన ప్రశ్నలను చర్చింపవలెనని కోరుతున్నాను. కష్టమునకు పాలన సరిలేనందున 101 రూపాయలు ఏలకొనిపవలెనో నాకు తెలియదు. ఈ స్థితిలో నన్ను వదలగూడదుగాన దీనిని తేలికచేయుటకు నాకర్హత కలదని నేను లెచుచున్నాను.

అధ్యక్షుడు. — నైహూగారి భావములను వారిపక్షము వారి భావములను స్పష్టముగా తెలియజేయవలసింది. అన్ని గ్రాంటులను గూర్చియు ఆపక్షమువారి భావములను నైహూగారు తెలుపుచున్నారు.

బ్లాక్స్టాగారు. — అట్లులేన తీర్మానము నుపపాదించరా?

నైహూగారు. — తీర్మానము నుపపాదించను. మారు

దృష్టమువలన మాకు ప్రాప్తమైన ప్రభుత్వమునందలి దుర్విధానమువలన మాకు సంప్రాప్తమయిన కష్టపరిష్కారముగూర్చి మాడవలసింది యీ సభలో నేను నేడు తెలుపగోరుచున్నాను. ఇదియే కడపటిసారి. ప్రభుత్వసభ్యులు విని గ్రహించుటకు యిటుల తెలుపుట నేడు యీ సభలో ప్రభుత్వప్రతినిధుల కవకాశము లభించినది. అంతయును అభ్యాసముగానే యున్నపుడు అవియిది యని కొన్నిటిని ప్రశ్నించుట బలపరము.

మాకు కాంగ్రెసువారు స్పష్టముగా అజ్ఞానిచ్చియున్నారు. వానిలో సందేహ మేమియునులేదు. వానిప్రకారమే నేడు నేనిచట వక్కాణించుచున్నాను. ఆ వాయవ్యపట్టికలను (బడ్జెటు) గూర్చి నేనిదివరకు చెందునారులు మాటలాడియుంటిని. ఈపరిపాలన బలవంతమున మాకు ప్రాప్తమైనదిగాన దీనికి మేము సమ్మతించవలసింది నేనిదివరకే దొరతనమునకు తెలియజేసియున్నాను. భారతీయులు కోరినట్టిని ప్రభుత్వవిధానమును సవరింపనిచో దేశమున సంశ్లేష్టికలు గలవని నేనాసందర్భమున అంగీకరించుటకు గూడ తెలిపియున్నాను. కాని లాభ మేమియును కలుగలేదని పెద్ద యుద్ధోగు లిట్టివలనుడిచిన వాక్యముల వలననే స్పష్టమైనది. కావున యీ సభలో చర్చను జరుపుటవలన లాభ మేమియును కలుగదు.

దొరతనమునకు కాంగ్రెసువారిసందేశము

ఈ సందేశమును తెలియజేయుటకే నేడు మేము సభకు విచ్చితిమి. దాని సర్ బ్లాక్స్టాగారు రుపపాదించిన తీర్మానమే నాకాధారము. మొన్నటిరోజున కాంగ్రెసువా రామోదించిన తీర్మానమునందే మా కియ్యబడిన ఉత్తరువును దొరతనమునకు పంపబడిన సందేశమును గూడ విమీయింపవలసింది.

“భారత శాసనసభలో గవర్నరు జనరలును, స్టేటుకౌన్సిలులో హోముమెంబరును చేసిన ప్రసంగములు స్పష్టము కమిటీరిపోర్టులో పేర్కొనబడెను. ప్రస్తుతస్థితిలో ప్రజాప్రతినిధులు పూర్తిగా సహకారులు కావలెనని యిండియామంత్రియును రాజప్రతినిధియును పట్టుబట్టుటను చూడగా ప్రభుత్వ విధానమును మార్చుకొండ వారు ప్రజాప్రతినిధులను పూర్తిగా నిర్బంధించ దలచినటులు స్పష్టముగ చున్నది. కావున స్పష్టముకమిటీవారి సూచనలను యీ సభవా రామోదించవలసి వచ్చినది. గత్యంతర మేమియును కనబడలేదు గాన కాను పూరులో దేశీయమహాసభలో నామోదించ బడిన తీర్మానము ప్రకారము దేశమునందలి అన్ని శాసనసభలలోను నున్న స్వరాజ్యవాదు లందరును ప్రవర్తించవలెనని కోరడమైనది.

మార్చి 11 వ తేదీని భారత శాసనసభలో మొదటి తీర్మానముపైనే ప్రభుత్వవిధానమును

గూర్చి వివరించి కాంగ్రెసుసభ్యులు సభను విడిచి రావలెను.

రాష్ట్రీయ శాసనసభలలో నున్న కాంగ్రెసు వారుగూడ యీవిధమ వివరింపబడిన రీతిని నడుచుకొనవలెను.”

అని మహాసభవారు విధించిరిగాన మేమప్రకారము నడుచుకొన వలసియున్నది. మొదట యిబ్బందులను తీర్చుట తరువాత సభను బడయుట అనునది ప్రాచీన సాంప్రదాయమునకుటచే దానినిబట్టి మేమిదివరకు చెందెదము అధికపత్రముల చర్చలో పాల్గొని యుంటిమి. మేము ను ప యోగించుట కళ కులమో ఆ యా యుధము నుపయోగించెదమని భావించినందులకు పెక్కు పునఃపరిశీలనలనుండి దేశీయులను క్రమముగా నష్టపత్యులను చేయుదున్న ప్రభుత్వ ప్రతినిధులు, మమ్ములను క్షేపించన లేకుండ పరిహసించిరి. ‘మీరు అసహాయులు, చేతగానివారు. స్వతంత్రులు నెరవేర్చగలిగినటులు మీహక్కులను నెరవేర్చజాలరు’ అనివారుమాకు జ్ఞాపకము చేయుటలో పరీక్షాకరమున ఆనందమును పొందిరి. ఇప్పుడు మేము చేతగానివారమే. అందులకు దొరతనమువారు అనుమానకరమున తమచర్యను గూర్చి ఉద్బి తల్పిబుగచు కలుగగలిగినంత సంశ్లేష్టిని బడయవచ్చును. మాశీరములు దుర్బలతములు కావచ్చును. మామనస్సులు దుఃఖితములుకావచ్చునుగాని మాఅత్యై తన్నడును చంపబడలేదు. ఎన్నటికిని వారుదానిని చంపజాలరు. మీరు చాల పాగడుకొనుచున్న రాజకీయసంస్కరణములు మాకంగీకారములుకా లేదు. మాకవి అక్కరలేదు. మొదటనే మేమిసంగతి తెలిపివాని జోలియే మాకు వలదనిగూడ తెలిపితిమి. అప్పుడువానినములులో పెట్టుచు దొరతనమువారు దేశీయులను అతి తీవ్రమున కష్టములకు పాలు చేసిరి. అనేకమిటులు చెప్పి వేలకొలదిగా దేశీయులను చెరసాలలోనుంచిరి. దేశీయులబాధల నన్నిటిని ఓరిమిలోను దైర్యముతోను సహించిరి; ఇది మొదటిప్రకరణము. స్వరాజ్యవత్సమువారు శాసనసభలలోనికి వచ్చుట మొదటిదశలో శాసనసభలను పరిశ్రమించిన కాంగ్రెసు సభ్యులు కొందరు చెందవడలో సభలలో ప్రవేశింపవలసింది. దొరతనమువారి పలుకుల నిజస్థితిని పరీక్షించుటకును దేశీయులు కార్యములను సాధించి తీరుదురని స్పష్టపరచుటకును ప్రజాప్రతినిధులు శాసనసభలలో చేరగోరిరి.

భారత శాసనసభకువచ్చినవారు నన్ను నాయకునిగా ఎన్నుకొనినందున అనుమానకరమున నీ స్థితిని నేనీసభలో వివరింపసాగితిని. “ఇదివరకు మేము చేయని పనిని చేయుటకే యిప్పుడీ సభకు వచ్చితిమి. మేము అసహాయవాదులమైనను మీరు మాకు సహకారులుగానున్నచో మేముగూడ మీకు సహకారులముగా నుందుము. అందుకే మేమీసభకువచ్చితిమి;” అని నేనపుడు తెలిపితిని. అది చాల అనుమానకరమున ప్రసంగమునకు కెట్టి సంతకమును లేదు. ఆవాక్యములను నుడువునపుడు నాకు కలిగిన పరితాపమునందలి సహానాంశమునైనను యీ సభలో విన్నవించుటకు నాకు తగిన మాటలు దొరుకుటలేదు. అప్పుడు నేను బాగుగా నాలోచించుకొని మొదట కూడబలుకుకొనియే పిమ్మట సభలో నావాక్యముల నుడిపితిని. ఆ అనుమానమును కోరినవాడను నేనే. కోరితినిగాన బడసితిని. కాని సంతాపకరమున నావృత్త్యమువలన గూడ దయాదాక్షిణ్య విరహితులగు నిరంకుశోద్ధ్యోగుల శిలాహృదయములు కరుగలేదు. అది మా దౌర్బల్యమని తలచి వారు దృష్టిగ్రాసగిరిగాని వెంటనే నేను నుడిచిన యీ దిగువ వాక్యమును వారు గమనించియుండలేదు. “మీరు (మా సహకారులు) స్వీకరించు నడక మేము మీవారమే. లేనిచో మేము పొరుషముతో మా హక్కులకొరకు నిలువబడి అసహాయవాదులముగనే యుందుము” అని నేను నుడిపితిని. సహకారమును మేము సూచించితిమి. వారు దానిని అతిశయముగా చూచి తిరస్కరించిరిగాన మాసంకల్ప మీదేరుటకు యితర సాధనములను మేమిప్పుడు చూచుకొనవలసి యున్నది.

మండిమను రిపోర్టు

నేను వివరములను తెలుపవలసినదే. వానిని సభ్యులు మరచి యుండరు. మొదట కాఖాసంబంధమును విచారణ జరిగినది. పిమ్మట కొంతవరకు బహిరంగమనదగిన కుడిమను విచారణ జరిగినది. ఇందులో హెచ్చుమంది ఒకరిపోర్టును కొద్దిమంది ఒకరిపోర్టును పంపిరి. వానినిగూర్చి యిండియామంత్రి రాజప్రతినిధి యాహోముమెంబరు మున్నగు పెద్ద యుద్ధోగులు అభిప్రాయములను తెలిపిరి. వానినిగూర్చి యీ సభలో విపులముగ చర్చ జరిగినది. 1925 సెప్టెంబరు 13 వ తేదీని ఒక తీర్మానముగూడ నామోదింపబడినది. తరువాత మేమూరక నిశ్చయము

మనే యుంటిమి. అదిచాల ముఖ్యమైనదిగాన పెద్ద యుద్ధోగుల లభిక శ్రద్ధతో నాలోచించు చున్నాను. ఆలోచనలు ముగిసిన పిమ్మట యిండియామంత్రి రాజప్రతినిధి మున్నగువారు పరిష్కారమును ప్రకటించును” అని ప్రతిసారియును చెప్పుచు కాలమును గడపిరి. 21-1-1926 వ తేదీని యీ సభలో హోముమెంబరును గయాప్రసాదుగారు 8-9-1925 తీర్మానమును గూర్చి ప్రశ్నించిరి. మరి చాలమందిగూడ ప్రశ్నించిరి. స్టేటుకౌన్సిలును మొదటిసారి విరమించునపుడు గవర్నరుజనరలు చేసిన ప్రసంగమున రీషింగు ప్రభువు వివరించినట్టిని యీ సభలో 8-9-25 న నామోదింపబడి చెందునపుడును చర్చింపబడిన ఆ తీర్మానమునుగూర్చి దొరతనమువారు నిర్ధారణ చేయబడిరి. దానిని గూర్చి యిండియా దొరతనమువారు చర్చించిరిగాని యింకను యేమియును నిర్ధారణ చేయలేదు. ఇండియామంత్రి కింకను పంపలేదు. ఇది చాల ముఖ్యవిషయముగాన చాల వ్యవధి అవసరము అని హోముమెంబరు తెలిపెను.

అందువలన అది పరిష్కరింపబడుటకు కొన్ని నెలలు పట్టునని మాకు తోచినది. సామాన్యముగా అందరికినిగూడ నటులనే తోచును. కాని యాచిత్రమును చూడుడు. మరియొక నెల రోజులకే స్టేటుకౌన్సిలులో దానినిగూర్చి చర్చ జరిగినది. రాయలు కమిషను నేర్పరుపవలెనని నెత్తానా రోక తీర్మానమును పాదించిరి. భారత శాసనసభలో 8-9-25 న ఆమోదింపబడిన తీర్మానమునుగూర్చి దొరతనమువారు త్వరలో చర్చ జరుపవలెనని స్వరాజ్యవాదియును నేటుగొనించదాసుగా రాతీర్మానమున కొకసంకల నుపపాదించిరి. ఇది 18-2-26 వ తేదీని జరిగినది. 21-1-1926 వ తేదీని యీ సభలో హోముమెంబరు అవిషయమున దీర్ఘాలోచన జరుగుచున్నదని తెలిపెనని పైనవివరించిన యున్నాను. “ఇండియా దొరతనమువారి నిశ్చితాభిప్రాయమును నేను తెలుపగలిగియున్నాను. అది 1925 సెప్టెంబరులోనే నిర్ణయింపబడినది. అప్పుడే మే నాలోచించి తాత్కాలికముగా నిర్ణయించితిమి. తరువాత చెందునపుడు జరిగిన చర్చనుబట్టి మరలనాలోచించితిమి. దానినిగూర్చి యిండియా దొరతనమువారు బ్రతుకు దొరతనమువారికి ఎట్టి సూచనయును చేయజాలరు.” అని యీ హోముమెంబరు స్టేటుకౌన్సిలులో 18-2-26 న నుడిపెను. అనుమానకరము అని ఒక సభ్యుడాసభలో నపు డరచెను.

మోసము

ఒక్కనెలలోనే యిండియా దొరతనమువారు యిటుల నిర్ధారణచేయకలిగిరా? 6 నెలలలో చేయజాలని దానిని ఒకనెలలోనే వారు చేయగలిగిరా? ఇది మోసముకాదా? 21-1-25 న యింకను లేలలేదని తెలిపి 18-2-26 న యీ రీతిగా పరిష్కరింపబడినది తెలుపుట మోసమని తోచుటలేదా? ఒక్కనెలలో అద్భుతముగా పొడకట్టునా? రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల అభిప్రాయముల నందుకొనుట ఆలోచించుట నిర్ధారణచేయుట మున్నగు పనులన్నియును యీ నెలరోజులలోనే జరిగెనా? ఇంతకును జరిగిన నిర్ధారణయేమి? “నూతన పూర్తిగా సహకారము చేయుడు. అట్లుపైని మే మింకను చేయగలిగినదానిని గూర్చి ఆలోచించెదము” అని గవర్నరుజనరలును యిండియా మంత్రియును తడవ తడవకును తెలుపుచుండిన విషయమే ఆ నిర్ధారణ. అయ్యా మేము పసిబిడ్డలముగాము. ఈ సభలోనున్న మేము ఎంతవరకు సహకారమునరింప పిలుకలదో దొరతనమువారికే తెలియును. గౌరవభంగములేని సహకారమును గూర్చి కి|| శే|| దేశబంధుదాసుగారు కొన్ని సూచనలను చేసిరిగాని దొరతనమువారు వానిని తిరస్కరించిరి. మేమిదివరకే సభలో చేసిన పని ఎట్టిది? స్వరాజ్యవత్సమువా రెంతవరకు సహకారమునరింప నవకాశముకలదో అంత వరకు ను మేము సహకారమును చేసి యే యున్నాము. ఇందులకు సహకార్యక్రమమును పొందుపరచిన గ్రంథములే నిదర్శనము. శక్తి వంచనలేకుండ సాధ్యమై సంతోషకరము మేము సహాయము చేసియున్నామని చూడగలిగినవారి కందరికిని గూడ తెలియకమానదు. చూడనివారి నేమనగలము. వారు చూడజాలనివారుగారు. అంతకంటె మావలన కాదని వారెరుగదురుగాని ఇంకను అధికముగ సహకారమును బడయవలెనని వారు చెడరింప సాగిరి. దేనిని గూడ ఆక్షేపించుకొండ దొరతనమువారు చెప్పిన ప్రకారము నడుచుకొనినచో మేము మీకు మరల నెట్టి సదుపాయమును చేయము” అని యీ యుద్ధోగులు తెలుపసాగిరి.

దొరతనమువారు తమ విధిని నెరవేర్చిరా?

అట్టి సహకారమును బడయుటకు తమ కర్తవ్య కలదని దొరతనము వారెటుల చెప్పగలరు? మేము స్వల్పముగనైన యీ సభలో సహకారమును చేసియుంటిమిగా. అట్లుపైని దొరతనమువారి చేయిచేరి? మేము కొద్దిగా సహాయము చేసితిమని దొరతన

మూవారే ఒప్పుకొనిరి. కాని వాళ్ళేమైన మరలచేసిరా? ఈ సభ వారిచే ఆమోదింపబడిన తీర్మానములను తృప్తిగలిగించుట యీస భవారీచే తీరప్రసరింపబడిన తీర్మానముల నామోదించుచు సర్ది ఫీకెటుల నిచ్చుట అనునవియే దొరతనమువారు చేసిన కార్యము లు. అంగ్ల దేశమున కార్మికప్రభుత్వము (లేదద గవర్న మెంటు) ప్రారంభమగుటకు కొంచము ముందుగానే యీసభ ప్రారంభమై నది. ఏమి జరిగినది. శ్రేష్ఠులగు భారతీయులను విచారణ తేకుండ చేర సా ల లలో బంధించుటకొక అర్థి నెన్ను చేయబడినది. వారింకను ఖైదు కొట్టలో నవయును నేయున్నారు. వారిని ఆత్యధికముగా బాధించుచున్నారను విషయమును గూర్చి యిటీవలనే యీసభలో నొక అడ్డ య్య మెంటు తీర్మానముగూడ నుపపాదించబడినది.

ఒక ప్రభుత్వసభ్యుడు—ప్రశ్న నెహ్రూగారు—జయ్యు కమిటీ ఎదుట కల్లులు మాల్యదీగారి రిచ్చిన సాక్ష్యములలో నేము న్నది?

హా! సర్ బ్లాకెటుగారు:—వారు నిరశన పీక్షను ప్రారం భించినపుడే వివరింపలేదు? మాకు తెలియదు. నెహ్రూగారు:— ఏలవా? పూర్వోత్తరమును బట్టియే ప్రతివారిని నిర్ణయించెదరు. మీ పూర్వోత్తరము మేము బాగుగా నెరుగుదుము. మీదేయి డే దానిని జెల్లడించెను. అతడుగూడ నిజముచెప్పజాలడని మీ రనజాలరు. కల్లులు మాల్యదీగారు నిజముచెప్పినారేదా? అతడు అసత్యవాదియూ?

ఒక ప్రభుత్వసభ్యుడు—జైను.

లాల్ బజపతిరాయగారు:—నీవు అసత్యవాదివికావా?

నెహ్రూగారు:—అసత్యవాది ఎవరు? దొంగరిపోర్టు పంపమని వ్రాసిన ఉద్యోగి మాల్యదీగారి మించిన అసత్యవాది యగునా కాదా? అది నిజమగునా కాదా. ఆ యుద్యోగి మాల్యదీగారి కంటల వ్రాయలేదని చెప్పటకు మీకు గుండె ధైర్యము కలవా? మాల్యదీగారు స్పష్టముగా వ్రాసియున్నాను. మీరు అతని ముఖము చూచున అతని దేశస్థులయ్యును ఆంగ్లేయు లయ్యును అతడసత్యవాది యని పలుకుటకు జంకకుండ నుండిరి. (అనమానకరము అనుకేకలు) ఈదేశమును గట్టిగా మీఅధీనమున నుంచుకొనుటకు మీరెంతటికార్యములైనను చేయుదురు. ఏమైన నందురు. మీదేయిలను గూడ (వారు మీతో కలియనిచో) త్రోసివేయుదురు.

చేసిన ఉపకారము

మీరు భారతదేశమునకు చేసిన యితర ఉపకారము లేవి? మొదటి రీపర్సఫువుదోపిషీ తరువాత కనులునుదుముట. అది ఏమి? నాకాదేశమును (రాయలు యిడియనునానీ) యేర్పరచెద వని యిటీవల భారతనేనాని తెలిసిన దొకటున్నది ఇది యేదో మిక్కిలి గొప్పకార్యమువలె కనబడినది. నేనలో చెరుటకు చన కింకను హక్కు కలగకమునుపే యిది వచ్చుచున్నది. కమిషను ఉద్యోగములకుగాక సాండువారపులూ చదువుటకు భారతదేశ మునందంతటను కలిపి పదిమందిని చేర్చుకొనుటకు స్క్రినుకమిటీ వారు అవకాశములకొర కింకను వెక్కుకుమనే యున్నారు. వారి కింకను కనబడలేదు. ఇంతలో భారతదేశమునకు నాకాదేశపుని ప్రకటించిరి. భారతదేశమునకు నేన యుండలేదా? నేను విని సంబరపడగూడదు. వివరములను పరిశీలించిన జాడారము బయటపడును. 100 ఏండ్లనాటికైనను 10 వందలైనను మానకు లభింపదు. రెండవది వ్యవసాయమునుగూర్చి రాయకమిషను వచ్చునట. మన నడు వ్యవసాయ మే ప్రధానకృషిగాన యీపేరు చాల ఆకర్షకము గానే కనబడును. ఇదివచ్చిన పిమ్మట ఏమిజరుగునో తెలయదు. కాని అనుభవమునుబట్టి ఏమియును మేలుకలుగదనియే చెప్ప వలసియున్నది.

ఇదిబెదరింపును దౌర్జన్యమునుగూడ కాదు

ఇతరవిషయములనుగూర్చి నేను మాటలాడదలచుకొన లేదు. ప్రభువులసభలో బర్మెన్ హెడ్డు ప్రభువు (ఇండియా మంత్రి) సంస్కరణములనుగూర్చి నుడివిన వాక్యములలో నొక వాక్యము గమనింపదగినది.

“అత్యధికముగ నేగిరపాటులన మేము చలంపము. బెద రింపులనలన పనులుతోందరగా జరుగవు. దౌర్జన్యమునలన నసతే అదివశముగాదు” (ప్రభుత్వసభ్యులు—వినుదువినుదు) అని ప్రభు వులసభలో యిండియామంత్రి నుడివెను. ఆసంగతిని నేనిపుడు తెలుపగా యీసభలో ప్రభుత్వసభ్యులు వినుదువినుడని ఆర చిరి. కాని బెదరించినవా రెవరు? దౌర్జన్యమునలన నెవరాక్రమంప గోరిరి? ఏవో రహస్యసంఘములును కుట్రలును కలవని మీరందు శేషా? ఈసభవారు కొరినదానినిబట్టియే యిండియామంత్రి

ప్రభువులసభలో నటులనుడివెనగదా? ఈసభలో నెవరైన బెద రించిరిని చెప్పటకు లేకమైన నవకాశము కలవా?

అరాజకసంఘములు

వీనినిగూర్చి నేనిపుడు వివరింపనవసరములేదు. నేనిదివరకే హెచ్చరించితిని. మీరు శ్రద్ధవహింపనిచో దేశమునందంతటను గూడ అరాజకసంఘములు వ్యాపింపగలవు. మాపక్షమువారి నియములకు దౌర్జన్య మెంతమాత్రమును సరిపడదు. మేము బెదరించువారుగాము. దొరతనమువారికి ప్రబలముగ శక్తి కల దని హీనులనునిగూడ మేమెరుగుదుము. మాకుకాసనోల్లంఘన మొక్కటియే మంచిసాధనము. ఇప్పుడు దేశమున పక్షములును, కక్షలును ప్రబలముగానున్నందున ఆసాధనము నిరుపయోగము. కాని మేము కాసనసభలలోనుండి చేయదగినది లేకమైననులేదు. మేము కాసనసభలను నవలిపోవుటయూ సామాజ్యమును కూల ద్రోయుటకుగాదు. అట్టి ఉద్దేశ్యము మాకుండినను అది సాధ్యము కాదని మేమెరుగుదుము. మేము చేయదలచినదానిని లేకమును గూడ ఈసభలోనుండి యుజాలకపోతిమని గ్రహించిగ్ధపడియే వెదలిపోవుచున్నాము. వెనుక నేమిటలుచేయదగినదానిని దొర తనము వారి చమత్కారమునలన నింత ఆలస్యమైనది. వారిచను త్కారమును మేము గ్రహింపక పోలేదగాని మాపైని నింద క లగకుండుటకే స్పష్టముగ ప్రత్యుత్తరము వచ్చునరకును నేని యుంటిమి. ఇప్పుడు హోముమెంబరు అట్టి ఉత్తరము నిచ్చెను. కావున మేమిక నీసభలో నుండవలసిలేదు.

దేశీయులకు విజ్ఞప్తి

మరల నొకసారి నియోజకుల అనుమతిని బడయుటకే మేమువెళ్ళుచున్నాము. మేమీ సంరంభమునుమాత్రము వలయు. బర్మెన్ హెడ్డుప్రభువు ప్రభువుల సభలో నుడివిన పర్యాయ యొక్క భావములలో మేము వ్రాద్రిగా నేకీభవించెదము. అతడు మాత్రమీభావమును సరిగా నవ్యయింపలేదు. ఫలితమును మా ఆర్థికసగూర్చి మాకెట్టి సంశయమునులేదు. కావుననే జనూ పజముములు తేల్చుకొనుటకే మేము నియోజకుల కడకు పోవు చున్నాము. ఈ మాయసభలతో మాకికప్రయోజనములేదు. దేశ మయొక్క ఆర్థికగౌరవమును నిలవబెట్టుటకు దేశమున పని చేయుటయే ముఖ్యకర్తవ్యమైయున్నది. దేశీయులు యీసారి మాపక్షమువారి నే అధికముగా ఎన్నుకొని మాకు పటిమగల ఆధికారము నిచ్చెదరనియు, దానిని నెరవేర్చగలకైని సర్వేశ్వరు డొసంగుననియు మేము నమ్మెదము. మాపక్షమువారి భావము లను స్పష్టపరుచుటకు నేను చెప్పదలచిన విషయము లివియే ఇక నేను నెలపుచున్నకొని వెళ్ళగోరెదను. ఈసభలోనున్న స్వరా జ్యవాదు లందరునుగూడ నాతోగూడ లేచినత్తురని నమ్మెదను” అని నెహ్రూగారు నుడివరి. (దృశ్యము విలేఖరితంతివార్త.)

బ్రోచి జాతీయ ఉన్నతపాఠశాల

మూసివేయబడెను

(శ్రీప్రెసు కంఠి)

బొంబాయి, మార్చి 10:—జరాతు విద్యార్థిమున కనుబంధముగ బ్రోచి జాతీయ ఉన్నతపాఠశాల బ్రోచి విద్యా పంఘము గావించిన తీర్మానము ఫలితముగ మూసివేయబడినది.

లిట్టను ప్రభువుకు నెలపు

గ్రాంటు చేయబడెను

కలకత్తా, మార్చి 11:—ప్రయివేలు వ్యవహారము లలో అనుసరమైన కారణములుండుటచేత లిట్టను ప్రభువునకు నాలుగు మాసములు నెలపు గ్రాంటు చేయబడినట్లు కలకత్తా గెజెటు ప్రకటించుచున్నది. (శ్రీప్రెసు)

మైలవరం బాలభారతి

సమాజము వారు

18-24 తేదీ శనివారమునాడు బెజవాడ

మైలవరం నాటకశాల యందు

శ్రీరాధాకృష్ణ

అను నాటకమును ప్రదర్శింతురు

శ్రీకృష్ణుడు—యడవల్లి సూర్యనారాయణగారు.

రాధ—పారేవల్లి సుబ్బారావుగారు.

డాక్టరు కె. పట్టాభిరామయ్య సెక్రటరీ

మధ్యరాష్ట్ర హిందూస్థాన స్వరాజ్యపక్ష సమావేశము

ఖానుపురం కాంగ్రెసు తీర్మానములు జరుపుటకు ప్రచారముచేయవలయునని తీర్మానింపబడెను

నాగపురం, మార్చి 10:—నేటి వధ్యాహ్నమున జరిగిన మధ్యరాష్ట్ర హిందూస్థాన స్వరాజ్యపక్ష సమావేశము నందు, ఖానుపుర కాంగ్రెసు తీర్మానమును అమలునందుబెట్టుటకు, ముఖ్యముగ రాబోవు శాసనసభ ఎన్నికవలన, ప్రచారము సల్పవలయునని తీర్మానింపబడెను. 16 వ తేదిన సమావేశముగు శాసనసభయందు ఆకస్మాత్తుగ సంభవించువిషయముల నెను గొనుటకు, మధ్యరాష్ట్ర శాసనసభయందు స్వరాజ్యవాదులు ఎల్లరును నాగపురమందు హాజరై యుండవలయుననిగూడ సమావేశమందు తీర్మానింపబడెను. (అ.ప్రె)

* * *

హిందూ మహమ్మదీయ పోరాటములకు కారణము

హోంమెంబరు స్టేటుమెంటు

(అసోసియేటెడ్ ప్రెసు కంఠి)

నాగపురం, మార్చి 10:—మధ్యరాష్ట్ర శాసనసభ నేటి ఉదయమున తిరిగి సమావేశమయ్యెను. కాని నిన్నటివలె ఆవేశముగాని, ఉద్రేకముగాని లేదు. కొంతమంది యూరేషియను క్రిస్టియన్ సహితముగ గుప్రసద్ధ ప్రేక్షకుల కేలరీలు చాలవరకు నిండినను పబ్లికు కేలరీలందచ్చుటచుట్ట మాత్రమే ప్రేక్షకులు గలరు. వీరు స్వరాజ్యవాదులు నల్లరు తప్ప శాసనసభనుండి నిన్ను వెడలిపోయిన స్వరాజ్యవాదులు సభకు నేడు రాలేదు. సమయోచిత సహకారులు, లిబరలు సభ్యులు గభకు వచ్చిరి.

వెక్కు స్థితి మెంబర్ ప్రశ్నలను జవాబు లియబడెను. ఆర్వీ, ఆకోలా, సహారాయందు హిందూమహమ్మదీయ తగా యదాలకారణముహిందువులున సీమలనద్దరాయి వ్యయలతపకు డ ఉత్సవములను సాగింపవలయునను తలంపును, అట్లు హిందువులు చేయుకండ ప్రతిపటింపుటకు మహమ్మదీయుల నిశ్చయము అ ని సభ్యుడనగిన ప్రశ్నకు హోంమెంబరు ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను. ఆర్వీయందు మువ్వగునున జాలునుడగిరి. 75 నుండి గాయములు తగిలెను. ఆకోలాయందు దెవ్వగును జానలేదు. కాని 68 వం దికి గాయములు తగిలెను. సహారాయందు ఎవ్వగును చాన లేదు కాని ఒక్క పోలీసు ఉద్యోగి కి క్షుల్పముగ గాయములు తగిలెను. ఆకోలాయందు రెండుఅల్లరులు జరిగెను. రెండుకు ఒక్కదిన యన నే జరిగెను.

సుమారు 19 స్థితి మెంబర్ డిమాండులు గ్రాంటుచేయబడెను. పనియందయు ఒక్కఅరగంటలో ముగిసెను.

చాలమందిసభ్యులు గైరుహాజరైనందున పబ్లికు ఆక్సాంట్ ల్యుకమిటి సభ్యులన్నిక పోస్ట్ పోను చేయవలసినదని ఆర్థిక సభ్యుడు మార్చి నాగు గోరిరి. శాసనసభయందుగల 71 మంది సభ్యులలోను నేడు 27 మంది సభ్యులు మాత్రమే సమావేశము నందు హాజరుగు గుర్తించలసియున్నది.

18-వ తేదీవరకు సభచాలించబడెను.

వేరేంద్రసింధుసంఘము-రాజహాహి

కలకత్తా, మార్చి 8:—కాలిఫోర్నియా విశ్వవిద్యాలయ నైసు నానెలరు డాక్టరు కెన్నెతు సాండర్సు జర్మను బై సు కాంసలు డాక్టరు వాస్క్విటరు డాక్టరు లుస్పెల్లా క్రా మిషీ, బారువాగారు చరిత్రాత్మక వస్తువులను చూచుటకై రా జహాహి, వేరేంద్రసింధు సంఘమునకు పోయిరి. (శ్రీ.ప్రెసు)

బొంబాయి న బజారులో దొంగతనము జరుగుననితెలిసి సి. ఐ. డి. యన స్పెక్టరు నాయకులు సబ్ స్పెక్టరు సాహా క్షియు నచ్చటికి వెళ్ళుటచే వారొక్కమూడు గుప్త పోలీసులు నేర్పిరి. సబ్ స్పెక్టరుకు బాగుగా గాయములు తగిలెను. విషమస్థితిలో ఆస్పత్రిలో నున్నారు. దొంగల నాయకును తప్పించుకొని పోయెను. రిస్కరు దొంగలు కానిట్టేబులచే పట్టు వడిరి. (అ.ప్రె)

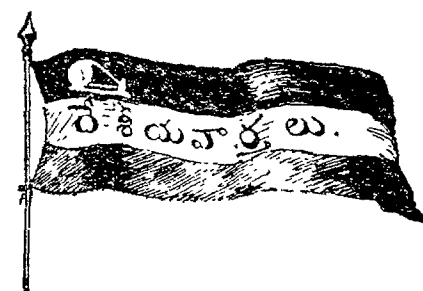
వ్యావహారికభాష - ఆంధ్ర సాహిత్యపరిషత్తు

బహిరంగముగా చెప్పేమాటలనున్న అంతరంగముగా పురికొల్పే ఉద్దేశములనున్న చాలా వ్యత్యాసములుండవలసి అందరూ అంగీకరించవలసివచ్చినది. బహిరంగముగా చెప్పే ప్రయోజనములను అటుండరిచినట్లయితే, పరివర్తయొక్క ముఖ్య ప్రయోజనము వ్యావహారికభాషానిర్మాణముమే అని అందరికీ తోచకమాదు. అసంగతి తెలిసికొని పరివర్తను నిర్లక్ష్యించుచుండా దాని సాంప్రద్యములను వెళ్ళుకూ అక్కడ ఉపన్యసిస్తూ, దాని పోషకులను అభిమానులను మార్చగలమని ఆసిస్తూ ఉండిన వ్యావహారికభాషావాదులు కొందరున్నారు. కాని అనేకవిషయములలో వలె ఈభాషావాదులలోకూడా తర్కమే జయసాధనము కాకలేదనినీ, మనుజుని అభిప్రాయముల ఉత్పత్తిపోషణములకు అనేకకారణములు కుకారణములు ఉండుననినీ గ్రహిస్తే, ఆప్రయత్నములను మానివేయుటకు వాడుకూడా ఆలోచిస్తారు. వ్యావహారికవాదులలో కొందరు ఉపయోగిస్తున్న పద్ధతులను ద్వేషము ఎక్కువవుతూ, ఆగ్రహము అభినివేశము వారి మనస్సులను హృదయములను ఆక్రమిస్తూ ఉండుటచేత, తత్త్వగ్రహణమునకు అవశ్యకమైన సహృదయము లేకపోవుచున్నది. అందుచేతనే పరివర్తప్రాసాధకులు ఏమాత్రము ఆవాదము అంగీకరించరు. కాని పరివర్తప్రతిష్ఠతో వికలము బొందరివారు చాలామంది క్రమముగా వారి అభిప్రాయములను మార్చుకొన్నారు. అందుచేతనే గత సంవత్సరము పరివర్తభలో వ్యావహారికభాషామోహతీర్మానము సంభవమైనది. కాని అది నిరముగా ఉండునని ఎవరూ ఆశించలేదు. ఈసంవత్సరము జరిగినట్లు జరుగుతుందని అందరూ ఊహించినది. ప్రతిష్ఠాపకల ప్రాబల్యమువలన వ్యావహారికభాషకు ఆంధ్రసాహిత్యపరిషత్తులో నిలబడుటకై నా చోటు దొరక దని ఇప్పుడు మాత్రము మున్నవైచునది.

వ్యావహారికభాషావాదము ఇప్పటికి సుమారు పదిహేను సంవత్సరములనుండి దేశములో నిలిచియున్నది. సంవత్సర సంవత్సరమునకూ దేశమందు దీనికి ఆమోదము ఎక్కువవుతూ ఉన్నదని ప్రతిపక్షులకూడా అంగీకరించవలసివచ్చినది. దేశమందు ఈవాదము నిలిచియుండితీరును, అది నిస్సందేహము. ఏసత్కార్యమైనా చక్కమందితోనే ప్రారంభమై క్రమముగా నాటుకొంటూ దీర్ఘముగా నిలిచియుండి ఎక్కువ మేలును సమకూర్చగలదు. ఎప్పుడూ భాషలో చక్కని సారస్వతము సిద్ధమవుతో, ఎప్పుడు ఒక్కడైనా కవి అన్నవాడు బాహ్యనియమాతీతుడై స్వనియములనే పాటించి చక్కని కవనములను ఆభాషలో పాడుతాడో, అప్పుడు ఆభాషకు సాహిత్యములో స్థానము వచ్చును. ఈపరివర్తమాట అప్పుడు నవ్యబాటుకు లోనగును.

ఇందుకుగాను వ్యావహారిక భాషావాదులు ఒకచోట కలుస్తూ ఉండవలెను. పరివర్త పోషకులైన కాబట్టి, వీరందరూ ప్రత్యేకముగా కలిసి ఆలోచించుట ఎక్కువ అవశ్యకము. ఆంధ్రసాహిత్య పరిషత్తు అని పేరుపడసియున్న కొందరి సంఘము ఈభాషను ఈభాషలో నున్న సాహిత్యమును బహిష్కరించినపుడు, ఆవాదులు ఆబహిష్కరమును నిరసించి, వారన్నంతమాత్రాన సాహిత్యములో ఆభాషకూ ఆగ్రంథములకూ స్థానము లేకపోలేదని రుజువుచేయ వలసియున్నది. గ్రాంథికభాషయొక్క మంచిచెడ్డలతో మనకు ప్రసక్తి లేదు. వ్యావహారిక భాషకు పోషణచేయవలసిన బాధ్యత మనయందున్నది. ఈభాషను ఎట్లు సాహిత్యముకొరకు ఉపయోగించడమో, ఇప్పటికి జరిగిన ప్రయత్నములు ఎంతవరకు చక్కగ నన్నవో, ఈమొదలైన విషయముల గురించి ఆలోచించుటకై నా అందరూ కలియవలసియున్నది. ఈభాషాభిమానులు కొలదిమందే కారనినీ, దానిప్రయోజనములన్ని కాకున్నా వారిసంఖ్యలన్ని నా నిరసనకు వలకుపడవనినీ లోకమునకు రుజువు కావలసియున్నది. ఇతర కారణములన్ని జంతుకూ బయటపడకుండా ఉన్నవారు ఇట్టి సంఘములో కలియుటవలన వైరము పొందదు. సంఘముల అన్నవోకో క్రియున్నదికదా. కాబట్టి వ్యావహారికభాషాపరిషత్తు కావలెను. దాని నిర్మాణము గురించి అభివృద్ధిపథములయిల అభిప్రాయములు దిలియుట అవశ్యకమై యున్నది. ప్రతికలద్యారా కాని, లేక ప్రత్యేకతల ద్వారాగాని తొయడేసినో అట్టిసభగరించి ప్రయత్నములు చేయ వలసియున్నది.

పొందవచ్చు బంగారుపాపామి ఎం. ఏ. ఎల్. ఆర్. పల్లాకిమిడి.

ఇందూరు మహారాజుగారు వేసంగిని ముస్సురీగడపుటకై కొద్ది రోజులలో అచ్చటికి వెళ్లెదరు.

పంజాబులో కార్మికోద్యమము నదినృద్ధిచేయు నుద్దేశ్యముతో ఒక సంఘము ఏర్పాటుచేయబడినది.

ఒకబాబరు అకాలీకి రక్షణ యొసంగినందులపై రోషి యాత్యారు జిల్లా మేజిస్ట్రేటు దివాన్ సెంటు అనువానికి శిక్ష నొసంగెను.

పూనాలో దివ్ మర్యాద అను పాగాకు కంపెనీలో సరఫరకు నివ్వటమొనరి తగలబడెను. కాని అది యిన్స్పెక్టరు చేయబడెను.

భావానగర సంద్రాన పరిపాలనా నివేదికములో జిన్నింగు వీలింగు పరిశ్రమలు పునరుద్ధరించబడినవని తెలుపబడినది.

సింధు జ్యోతిషశాస్త్ర కమిషనరు బి. సి. కన్నెడి ఐ. సి. యర్. గారు హైకోర్టులో జడ్జిగా నియమింపబడిరి.

కలకత్తా, గవర్నరు మార్చి 12 తేదీన జయంతికి పోయి 19 తేదీకి తిరిగి కలకత్తా వచ్చును.

తేడీ విల్సనుకు జబ్బు నెమ్మదిగా నయముగనుండుటచే ఇదివరకు తలచినట్లుగా ఆమె శనివారమునాడు ఇంగ్లాండునకు పోజాలరు. మిస్. విల్సన్ సర్ ఆర్పి తేడీ బర్మ మార్కులలో వెళ్లును.

మిల్లయజమానుల సంఘమువారి విచారణలకు బదులుగా బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు ఇండియన్ టూరిస్ట్ అండ్ ట్రాన్స్ పోర్ట్ కలెక్టరము కాటన్ ఎక్స్ చేంజును నిలిపివేయుటకు పూర్వమున్న పరకలసందర్భమున వ్యాపారస్థులకు ఎక్స్ చేంజులో రీఫండు లీయబడునని యొకసర్క్యులరును పంపిరి.

కొమగటూమారు ఖైదీ

కలకత్తా, మార్చి 10:—నాల్గు సంవత్సరములు కఠిన శిక్ష ననుభవించిన కొమగటూమారు ఖైదీ గురుదత్తసింగు తన యోజన గలిగిన నష్టమునకై ఇండియా మంత్రిపై లేబడిన దావాకొరకు మంగళవారమునాడు కలకత్తాకేరను. ఆదివారమునాడు బారాసిక్కు సంఘమువారు సన్మానపత్ర మిచ్చెదరు. (ఫీ ప్రెస్.)

శ్రీ శారదానికేతనము - వివాహ, గృహప్రవేశాది కల్పములు

ఆంధ్రప్రముఖులనేకులు, ఇతర ముఖ్యవిషయములతో పాటు శ్రీ విద్యయందు పైతము అత్యంతభిమానము గల వారై శ్రీ శారదానికేతనమునకు వివాహాది శుభసమయములయందు తన రీతికి కల్పముల నర్పించి వారికి గల శ్రీవిద్యాభిమానమును వెల్లడిచేసికొనుచున్నారు.

- శ్రీ కుప్పా శ్రీరామకృష్ణగారు, తెనాలి 15-0-0
శ్రీ దయతా వెంకటప్పయ్యగారు. 4-0-0
శ్రీ కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు. 18-6-0
శ్రీ అవ్వారి వీరరాఘవయ్యగారు. 4-0-0
శ్రీ పన్నాల వెంకటనారాయణగారు. 6-0-0
శ్రీ తిరుపర్వల వెంకటనారాయణగారు. 5-0-0
శ్రీ బమ్మ సుబ్రహ్మణ్యంగారు. 5-0-0
శ్రీ వున్నవ రామలింగంపంతులుగారు. 5-0-0
తిరువల పెద్దింటి శ్రీనివాసాచార్యగారు, దివి. రంగారాధ్యులగారు కలిసి 7-0-0
శ్రీ రత్నాకరం అనంతాచార్యులుగారు, వారి విద్యులవారు 8-0-0
శ్రీ జంధ్యాలవారు. 8-0-0

అందరికిని ముఖ్యపూర్వక పండుము లర్పించుచున్నాము. ఆ, హనుమయ్య.

న్యాయస్థాన వార్తలు దొంగనోట్లను సృష్టించుటకు ప్రయత్నములు

ఇరువురుముద్దాయిలు నిర్దోషులుగ విడువబడిరి మారు యావ్యముల కరెన్సీనోట్లను సృష్టించుటకు వలయు పరికరములను గలిగియుండినటుల నెంట్రిటన్లను పోలీసువారి చే పట్టునడి నేరమారోపింపబడిన బాలురెడ్డి, సుబ్బయ్య, పిన్సెరెడ్డి, సుబ్బారెడ్డిగారల కేసు నేడు జార్జిటౌను పోలీసుకోర్టు నందు లోడిఖాన్ సాహేబుగారు విచారణముగించి తీర్పు జెప్పిరి. మూడునాలుగు ముద్దాయిలపై తగినసాక్ష్యము లేనందున వారిని విడుదలగావించి మొదటి ఇరువురు ముద్దాయిలను రాగల హైకోర్టు సెషన్సు విచారణకు నియమించిరి.

హరతాళమున కెవ్వ రధికార మొనంగిరి

కలకత్తా, మార్చి 10:—క్రిందటి ఆదివారమునాడు జరిగిన హరతాళమునకు మేయరుగారు అధికార మొసంగిరా, లేక ప్రకటించిరా, లేక మాచించిరా అని నేడు కలకత్తా కార్పొరేషనుసభలో ఛీఫు ఎగ్జిక్యూటివు ఇంజనీరును డబ్ల్యు. హెచ్. వెల్లుగారడిగిరి. అదిగాక హరతాళములో పాల్గొనిన మ్యునిసిపలు కోట్లలోనివారికి లై సెన్సులు రద్దుచేయబడునని అదివరకు తీర్మానము గావింపబడెనాయనియు, అవిగముగా లై సెన్సులు రద్దుచేయబడెనాయనియు కూడ అడిగిరి. హరతాళ మెంతవరకు ఆచరింపబడెనని కూడ అడిగిరి.

మిడ్నాపూరుపార్కులో బెంగాలు రాష్ట్రీయకాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడు హరతాళము ప్రకటించెననియు జెనరలుకమిటీ తీర్మానమేమియు లేననియు కాని అవసరమైనయెడల మ్యునిసిపలుఆఫ్ఫ అధికారములు చలాయించ వచ్చునని మార్క్సిట్టు కమిటీలో తీర్మానము గావింపబడెననియు, లై సెన్సు లేమియు రద్దుచేయబడలేదనియు ఛీఫు ఎగ్జిక్యూటివు ఆఫీసరు బదులు చెప్పెను. హరతాళ మెంతవరకు జరిగెనను విషయమున అభిప్రాయభేదము లున్నవనియు చెప్పెను. (ఆ. ప్రె.)

వివిధపక్ష నాయకులకు డాక్టరు వెల్కారుగారివిందు

బొంబాయి, మార్చి 11:—నిన్నసాయంకాలమున వివిధ రాజకీయపక్ష నాయకులకు విందోసంగి అతిథులకు స్వాగత మొసంగుచు బొంబాయిసభనుండి స్వరాజ్యవాదులు వెడలిపోయిన నాడే అందరును కలిసికొనుట ఆశ్చర్యమును శుభమాచకము నని డాక్టరు వెల్కారుగారు చెప్పిరి. స్వరాజ్యవాదులు మహా దైర్యముతో పనిచేసిన అతిథులతరపున వారి సభిసందించిరి. ఇటువంటి విందులవలన సరర్గరవైచమ్యములు తొలగి పోవునని కేల్కారు గారు చెప్పిరి. కెన్సాంసీ పు సహకార వాదుల కొసంగబడిన విందులో లిబరలు పక్షమునకు చెందిన నాకేమి పని యున్నదని డాక్టరు పరంజెపైగారనిరి. వారిమనుగారు కూడ వచ్చిరి. సుకము విందు గడచిపోయెను. (ఫీ ప్రెస్.)

ఆంధ్రకవిసన్మానము

నై బొంరాజ్యముననుండు మా చెన్నూరు గ్రామమునకు బెజవాడకాపురస్థులను, సావిత్రినాటకా ద్యనేక గ్రంథకర్తలు నగు బ్రిలి శ్రీరాముల సచ్చిదానందశాస్త్రిగారు వచ్చి మా గోదావరీ వాచనాలయమున "నాటకకళ"నుగుఱించి యొక యుపన్యాసము నొసంగి సభ్యులను మిగుల సంతోషపఱచిరి. వాచనాలయసభ్యులను శ్రీ శాస్త్రిగారిని యభివీరుముగా సత్కరించిరి. ప్రస్తుతము మాగ్రామమునందే వారమడినముల నుండి నై బొంరాజ్యమునం గల ఆంధ్రజిల్లాలన్నియు పరిపాలించుచున్న శ్రీ నవాబ్ మొహియుద్దీన్ యార్ జంగ్ బహదుర్ ముబేదారు సాహెబుగారు శాస్త్రిగారిని ఉచితరీతిని సత్కరించిరి. మ-రా-శ్రీ నరహరి నరసయ్యగారు శ్రీ శాస్త్రిగారికి గ్రంథముప్రణామముగాను రెండుపండు రూపాయలూ మహాత్మ్యముతో నొసంగిరి.

బొంబాయి గవర్నరు ఆలవెన్సులు

హైకోర్టులో దాఖలు చేసిన కేసు ఉపసంహరింపబడెను

స్వరాజ్యవాదులు శాసనసభ విడుదలకు తరఫుదారులు

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్)

బొంబాయి, మార్చి 10:—బొంబాయి గవర్నరు ప్రచార ఖర్చులు, భోజనసంబంధముగ వ్యయము ప్రజాప్రతినిధుల ఆమోదన పొందవలసిన అవసరము లేని పద్ధతికిందనుండి తప్పింపవలసినదని ఆర్థిక సభ్యుని గోరుదు బొంబాయి శాసనసభ సభ్యులు ఆర్. జి. సోమన్, పి. జి. జోషి, కె. ఎఫ్. నారిమేన్ గార్లు బొంబాయి హైకోర్టులో కేసు దాఖలుచేసి, సభ్యులకేసును తీసివేసినట్లు గవర్నరు మెంటు సూచించుటకు దెలియజేసిరి.

తమపార్టీ కార్యనిర్వాహకవర్గము తీర్మానప్రకారముగ తాము శాసనసభనుండి వెడలిపోవుచుండుటచే దరఖాస్తులు చేయువలసి వచ్చెననియు, అలవెన్సు గ్రాంటు డిమాండు చేయునపుడు తాము శాసనసభయందుండుట సంభవింప దినియు కారణముల సభ్యులు దెలిపిరి. ఆర్థిక సభ్యునిపై ప్రధాన న్యాయమూర్తి యిచ్చిన తీర్పుపై 11వ తేదిన విచారణకు వారు హాజరుకాదలమకొనలేదు.

బర్మానా నెగనుల సమ్మె

మామూలు ప్రకారముగ పనులు జరుగుచున్నవి

రంగూను, మార్చి 10:— యానాంగంజి, సింగనూనె గనులందలి సమ్మె అంత్యమయ్యెనని దెల్పవచ్చును. అప్పుడప్పుడు యిండ్లు తిగులబెట్టబడుచున్నను కార్మికులు మామూలుగ పనులను చేయుచున్నారు. చౌకునందు పనిచేయుచున్నవారిలో కొందరు వారివారి గ్రామములను జేరిరినియు, గ్రామములకు బోయినవారిపై పనిచేయుటకు యితరులను సుగువుగ నియమింపబడుచుండెననియు తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

పంజాబు శాసనసభ స్వరాజ్యవాది పశ్చాత్తాపము

రుచిరామ్ సాహెబ్ గారి విన్నపము

లాహోరు, మార్చి 10:— మార్చి 8 వ తేదిన పంజాబు శాసనసభనుండి వెడలి వచ్చిన ఎనమండుగురు స్వరాజ్యవాదులలో నొకరుగ ప్రాథమిక రుచిరామ్ సాహెబ్ గారు ఒక దినము మాత్రమే సభా సమావేశమునకు హాజరై కేసు సభకువచ్చెను. తన విచిత్రచర్యను విస్తృతము చేయుటకు వారి ఎన్నిక వర్గమునకు లేఖ వ్రాసెను. ఎన్నిక వర్గము వలదనిన గాని తాను శాసనసమావేశములకు హాజరగుటకు పెక్కు కారణములచే నిశ్చయించెననియు మిత్రులు సమావేశములకు వెళ్లవలసినదని సలహా నిచ్చినదియు జాతీయక్షేమముకొర కనసర మని తనకు తోచిన గాని తాను చర్చలందు పాల్గొన దలంబు లేదనియు ఎన్నిక వర్గ మీదయ్యే అభిప్రాయమును వ్యక్తము చేయవలసిన దనియు ప్రాథమిక రుచిరామ్ గారు వ్రాసిరి. (ఆ. ప్రె.)

బర్మా శాసనసభ

తీర్మానము ప్రతిపాదకులు లేకపోవుటచే సభ నిల్చి వేయబడెను.

రంగూను, మార్చి 10:— బర్మా శాసనసభ సమావేశమైన స్వల్పకాలాంతరము, తీర్మానముల ప్రతిపాదింపదలచిన జాతీయవాదులు గాని హోంరూలరులుగాని లేనందున సభ నిల్చి వేయబడెను.

గత మూడు సంవత్సరములలో 177 మంది

చీనావారు దేశమునుండి డిపోర్టుచేయబడుట

రంగూను, మార్చి 10:— గత మూడు సంవత్సరములలో డిపోర్టు చేయబడిన చీనావారు సంఖ్య 177 అదియు యీ సంఖ్యలో 170 మంది శిక్ష నొందిన నేరస్తులనియు హోంమెంబరు సమాధాన మిచ్చెను. 177 చీనావారిలో ఏడుగురు విదేశ వాసుల శాసనముక్తింద 1928 లోను 1924 లోను 28 మందియు, 147 మందియు 1925 లోను డిపోర్టు చేయబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

తిరువల్లి కేంద్ర బీచినభ

శ్రీ తీర్థానమునకు లోబడి కాంగ్రెసు అజ్ఞానము నిర్వర్తింపటకై 8 తేదిన బయటబడినది. ఎ. రంగస్వామి అయ్యగారు (యం. యల్. ఏ) ఉపన్యసింపచున్నారు.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము వైసు ఛాన్సెలరు

సి. రామలింగా రెడ్డిగారు యం. ఏ. యం. యల్. సి.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము రిజిస్ట్రారు

సి. సుబ్రహ్మణ్య చెట్టిగారు, యం. ఏ., ఐ. ఇ. యన్.

కామను వెల్లు చట్టము

కలకత్తాలో బెసెంటు ఉపన్యాసము

కలకత్తా, మార్చి 11:— విస్తృత ఆల్బర్ట్ హాలునందు డాక్టరు బెసెంటు కామను వెల్లు చట్టమును గూర్చి యుపన్యాసించెను. ది. చక్రవర్తిగారు రధ్యక్షత వహించిరి. 1914 సం. కాంగ్రెసు తీర్మానముమీద ఆంధ్ర మధ్యపడి యున్నవనియు 11 సంవత్సరముల వర కాతీర్థాన మట్లే పడియుండెననియు, చట్టము హిందూదేశమును దొమినియనులతో సమానముగా నుంచజూచుచున్నదనియు బెసెంటు చెప్పెను. అందరూ ఒక్కటిగావలసిన చెప్పుచు ఇంతకంటె ఎక్కువ స్వాతంత్ర్యము నీయబిల్లుకు మరొక రెన్యూవల్ తగూరు జేసినయెడల తక్షణము తన చట్టమును రద్దుచేసికొందు నని ఆమె చెప్పెను. భారతీయులతో ఎంతవరకైనను రాజీపడుట కామెదరుగ నుండెను గాని వెస్ట్ మినిస్టరుతో రాజీపడుట కామె కెంతమాత్ర మిష్టములేదు. (ప్రీ. ప్రెస్)

బొంబాయి గవర్నరుగారి ప్రయాణపుఖర్చులు

నామితుగారును, రామచంద్ర సోమనుగారును, పురుషోత్తము జోషిగారు గ: ర్న మెంటు ఆర్థిక సభ్యు డగు సర్. హెచ్. యన్. లాచెన్యగారిపై అక్రమముగ గవర్నరుగారి ప్రయాణపుఖర్చులు బడ్జెటు వేసినందుకు కోర్టునందు దావా తెచ్చిరి. జడ్జిగారు ఈసుల 11 వ తేదీ వాయిదాపెట్టెను.

శాసనసభనుండి వెడలి వచ్చిన స్వరాజ్యవాది యెత్తు

నమయోదిత సహకారిగ తిరిగి ఎన్నుకొనబడుటకు స్వామి నారాయణగారు నిలిచెదరు (ప్రీ. ప్రెస్ తంతి)

బొంబాయి, మార్చి 10:— బొంబాయి శాసనసభయందలి స్వరాజ్యవాదులలో శాసనసభనుండి వెడలివచ్చిన ఆహు దాబామహాస్వయ్యులు శాసనసభకు నగు స్వామి నారాయణ గారు సమయోచితసహకారిగ మునుపటి స్థానముచే ఎన్నుకొనబడుటకు స్వతంత్రముగ నిలిచెదరు.

చెన్నరాష్ట్ర సహకారసభ

డా. పట్టాభిసేతారామయ్యగారు అధ్యక్షత వహించెదరు

కార్యవర్గిగాను ఇల్లు ప్రతిఫలించు చున్నారు—14 వ చెన్నరాష్ట్ర సహకారసభ రాయపేట వెస్టికాలేజిలో ఏప్రిలు 8 వ తేదీ 12 X ప్రారంభమగును. డా. భోగరాజు పట్టాభిసేతారామయ్యగారు అధ్యక్షత వహించెదరు. డి. కె. హనుమంతరావుగారు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు. పి. రామసాధను ది. ఎ. గారు ప్రధానసంఘకార్యదర్శి.

డిప్టీ మ్యునిసిపల్ సవరణ చట్టము

ఈవారపు భోర్డు సెంటు జాగ్జెట్టు కనుబంధముగ డిప్టీ మ్యునిసిపల్ సవరణచట్టము తెనుగు భాషలో ప్రచురింపబడెను. కొత్త ప్రవేశపెట్టబడిన యీ చట్టమునందలి ముఖ్యాంశములను చదువరు తెలియుందురు. సెలెక్టు కమిటీవారు సవరణ చట్టపు నిబంధనలను ప్రజాభిలాషల కనుగుణముగ మార్చెదో లేదో తెలియదు కాని చిత్త చట్టముమాత్రము మిగుల లోభాయుక్తమని చెప్పకతప్పదు. స్థానిక స్వపరిపాలనపు హక్కులు విస్తరింపవలెనని దేశము గోరునపుడు ఇదివరకన్న స్వల్పపు హక్కులను గూడ తగ్గించు పెంత చిత్రమో యూహింపవచ్చును. జప్తినువర్గమువారు స్థానిక స్వపరిపాలనము పట్ల జూపిన సవతిత్వ ప్రేమ యిదివరకే వెల్లడియైనది. నామినేషనుల పద్ధతి యేమి, స్థానికసంఘములకోర్కెలను తృణీకరించువైఖరి యేమి, నిర్మాణ కార్యక్రమమున కి సంఘములు చేయు ప్రయత్నముల కడ్డుదగులు లేమి, దేశనాయకులను గౌరవింపకుండ నాటక పరచుమార్గ మేమి, ప్రజలలో వెగటు పుట్టించెను. ఆకారణముచేతనే కాంగ్రెసు పక్షమువారు అభ్యర్థులను సెలకొల్పినచోటుల నెల్ల జప్తినువర్గమువారపజయము గాంచుచుండిరి. వైవరునలో నూతన సవరణచట్ట నిర్మాణము మంత్రివర్గమువారికడపటి చర్య యనిభావింపవచ్చును. వారిదివరకు గనుకఁబడినవైఖరి కిది అనుగుణముగనున్నది. దీనిపట్ల మ్యునిసిపల్ సంఘములును స్థానికస్వపరిపాలనాభివృద్ధి గోరెడిప్రజలెల్లరును అసంగీకారమును దృఢముగ గనుపఱచుట యావశ్యకము.

మ్యునిసిపల్ సవరణచట్టమును నిర్మించుటకు గల ఉద్దేశ్యకారణములకు ప్రభుత్వభాషాంతరీకరణమును చదువరుల యవయోగమునిమిత్తము ప్రచురించెదము. మ్యునిసిపల్ చైర్మనును ఉద్యోగము నుండి తొలగించు నేర్పాటు, కొత్త చట్టమునందు పొందుపరుపబడినది. ఇందుకు సంబంధించిన 40 వ సెక్షను ఈ క్రిందివిధమున మార్పుజేయబడినది.

“లోకలు గవర్న మెంటువారు ప్రకటనమూలముగ ఏ చైర్మనునయినను

(1) లోకలు గవర్న మెంటువారి అభిప్రాయ ప్రకారము అతడు చైర్మనుగా తనపనులను చేయుటకు అనమర్థుడైనయెడల, లేదా?

(2) లోకలు గవర్న మెంటు వారి యభిప్రాయము ప్రకారము, ఈ యాక్టుయొక్క లేదా దాని ననుసరించి జారీచేయబడిన ఏవైనవిధుల, ఉపవిధుల, నిబంధనల లేదా చట్టసమ్మతమైన ఉత్తరువులయొక్క నిబంధనలను నెరవేర్చుటకు

అతడు బుద్ధిపూర్వకముగా లోపము చేసినయెడల లేదా నిరాకరించినయెడల లేదా వాటిని ఉల్లంఘించినయెడల లేదా తనతనము చేయబడిన అధికారమును దుర్వినియోగము చేసినయెడల; లేదా

(3) ఈ కార్యముకొరకు సమావేశముచేయబడిన ప్రత్యేక సభలో నాదరు చేయబడి, కాన్సిలుకు అంగీకరింపబడిన మెంబర్లలో మువ్వాతికకంటె తక్కువకానివారి వోట్లచే బహుదళపడిన కాన్సిలు తీర్మానము మూలముగా అతడు ఉద్యోగమునుండి తీసివేయబడవలెనని నిశ్చయించేబడినయెడల, ఉద్యోగమునుండి తొలగింపవచ్చును.”

కొత్త సెక్షను ప్రకారము, ప్రభుత్వమువారికి చైర్మను అనమర్థుడని తోచినయెడల, అతనిని తీసివేయవచ్చును. ఇందునుబట్టి ప్రభుత్వమున కే మాత్రము ప్రతికూలు డయినను, చైర్మనుపదవి నిలుచుననుచు వాళ యుండదు. ఇట్టి నిరంకుశాధికారమును ప్రభుత్వమునకిచ్చుచో, చైర్మను పదవి నిర్వృత్తులై వరయినను నిర్వహించుట దుర్బలము. ఇప్పుడు పలుతావుల స్వరాజ్యపక్షసభ్యులు మ్యునిసిపల్ సంఘస్థులు లుగ నున్నారు. వీరికిని మంత్రివర్గమువారికిని విభేదము లేన్నియో గలవు. అట్టివారిని, తీసివేయటకు సూభాషాయము గలదు. కాన్సిల్లో చైర్మనుకును, సభ్యులకును మధ్య విభేదములను పెంచుటకు చక్కని అవకాశమేర్పడును. ఇదివరకే కక్షలతో నిండియున్న స్థానికసంఘములలో అంతఃకలహములు మెండగును. ప్రతిసంఘమునందును చైర్మనుపక్షము, ప్రతికూలపక్షము ప్రబలును. ప్రభుత్వమువారిక పక్షము సభిమానించుటకు వీలగును. స్థానికస్వపరిపాలనముపట్ల ప్రభుత్వము వారితవరకు జూపుచున్నవైఖరి జూచిన, కొత్త చట్టము అమలులోనికి వచ్చినపుడు మరింత హింసాత్మక ఏర్పడునని తెలంపవచ్చును మ్యునిసిపల్ చట్టనిబంధనలను నెరవేర్చువిషయమై చైర్మనుగారు లోపము చేసినయెడల, ప్రభుత్వమువారు తనని తొలగింపవచ్చును. లోపము జరిగినో లేదో నిర్ణయించువారు, ప్రభుత్వమువారే. మ్యునిసిపల్ సంఘములలో ప్రభుత్వపుజోక్యము పూర్తిగా తొలగిపోయినగాని, స్థానికస్వపరిపాలన మభివృద్ధిగాంచజాలదు. లేనియెడల అది నేతిబీరకాయవలె పరిణమించుట అనుభవసిద్ధము. అట్టిసితిలో ప్రభుత్వపు జోక్యమును తగ్గించుటకు మార్గ మెచ్చజేయుట ఏమాత్రము సమంజసము గానేరదు. ప్రజలు స్థానిక స్వపరిపాలనమును నిర్వహించుటకు అనర్హులని ఎంచిన దప్పు, కొత్తనిర్బంధములను విధించుటకు కారణము గనుపించదు. మ్యునిసిపల్ చైర్మనులను కీలుబొమ్మలవలె నాడింప దలచినదప్పు, కొత్త సెక్షనును నిర్మించుటకు కారణము గనుపించదు. చైర్మనుయొక్క యోగ్యతనుగాని అయోగ్యతనుగాని, వారి నెన్నికొనన మ్యునిసిపల్ సంఘమువారు నిర్ణయింపగలరు. మధ్య, ప్రభుత్వమువారు జోక్యము కలుగజేసికొని దండింపబనిలేదు.

ఇంతకన్నను సంకుచితమగు నిబంధన వేరొకటి గలదు. స్థానికసంఘములకు కోశాధికారమున్నగాని స్వాతంత్ర్యమును కొంతవరకయినను అనుభవింపజాలవు. మ్యునిసిపల్ సంఘములకు రావలసినపన్నులను పసూలుజేయు బాధ్యతను

చైర్మను లిపుడు నిర్వహించుచున్నారు. అట్టియధికారమును తొలగించుటకు కొత్త చట్టము పూనుకొనుచున్నది. ఇది అమలులోనికి వచ్చుచో చైర్మనుపదవి నిరుపయోగమగును. ఈకలుతీసిన కోడివలె చైర్మను నామమాత్రావశిష్టుడగును. రివిన్యూ పసూలుజేయుటకు, ప్రత్యేకముగ నొకరివిన్యూ ఆఫీసరును ప్రభుత్వమువారు నియమించెదరు. ఇతడు ప్రభుత్వమునకు లోబడియుండునుగాని, చైర్మనుకు లోబడియుండదు. “అతడు కాన్సిలుయొక్కయు చైర్మనుయొక్కయు జోక్యము లేకుండ స్వతంత్రుడుగా నుండును. పన్నులవిధించు విషయమునను పసూలు విషయమునను చైర్మనుకుగల చట్టసంబంధమయిన అధికారములను ఆయన చలాయించును.” అని ఉద్దేశ్యములతో వివరింపబడెను. రివిన్యూ ఆఫీసరుకిచ్చు జీతమును అల్ల వెన్నులనుమాత్రము మ్యునిసిపల్ సంఘమువా రిచ్చుకొనవలయును. అతనికి సెలవిచ్చుటకు సయితము ప్రభుత్వమువారికే అధికారము గలదు. సెలవుదినములలో కొత్తవారిని నియమించుటకయినను మ్యునిసిపల్ సంఘమువారి కధికారము లేదు. ప్రభుత్వమువారే తాత్కాలికోద్యోగినిగూడ నియమింపవలయును. చైర్మనుగారి ముఖ్యవిధులలో నొకటి యగు పన్నులపసూలును ప్రభుత్వోద్యోగికి ఒప్పగించినపుడు, చైర్మను నెవరు గౌరవింతురు? రివిన్యూ ఆఫీసరుకు మ్యునిసిపల్ సంఘమువారు జీత మిచ్చునపుడు, వారిని నడుపుటకుగూడ ఈసంఘమువారి కధికార ముండుట న్యాయము.

చెన్నపురి కార్పరేషనువారు తమ కమిషనరును తాము నియమించుకొను సభికారము లేక ఎంత యిబ్బంది పడుచున్నారో యూహింపవచ్చును. అట్టి యధికారమును సంపాదించవలయునని వారు ప్రయత్నించుచున్నారు. ఈ సందర్భములలో జిల్లా మ్యునిసిపల్ సవరణచట్టము స్థానిక సంఘముల కిదివరకున్న యధికారములను సైతము తీసివైచుట ఎంతపరిహాసాస్పదమో యూహింపవచ్చును. రివిన్యూ యద్యోగి చైర్మనుకు గాని మ్యునిసిపల్ సంఘమునకుగాని లోబడియుండక సర్వస్వతంత్రుడై మెలగుచున్నపుడు ఈసంఘములప్రతిష్ఠ ఎటుల నిలుచును? ఇంతకన్నను మ్యునిసిపల్ సంఘముల వసలే రద్దుజేసిన మేలుగ నుండును. 72 శెక్షనునందలి ముఖ్యమగు క్లాజుల నిట నుదహరించెదము. వానిని జూచిన మ్యునిసిపల్ సంఘముల నిర్ధారిత గోచరించును.

“(1) సాధారణ జనులవలన వరుసగా మూడు సంవత్సరములందు నూరువేల రూపాయల రాబడి వచ్చిన ప్రతి మునిసిపల్ కాన్సిలును లోకలు గవర్న మెంటువారిచే అట్లు కోరబడినప్పుడు ఒక రివిన్యూ ఆఫీసరును నియమించవలెను.

(2) రివిన్యూ ఆఫీసరు లోకలు గవర్న మెంటువారిచే నియమింపబడవలెను. మరియు అతనికి మ్యునిసిపల్ ద్రవ్యములో నుండి లోకలు గవర్న మెంటువారు మునిసిపల్ కాన్సిలుయొక్క సలహాను తీసికొని నిర్ణయింపగలట్టి జీతమును అల్ల వెన్నులును ఇవ్వబడవలెను. ఇదివరకే గవర్న మెంటుకొలుపులో నున్న మనిషి రివిన్యూ ఆఫీసరుగా నియమింపబడినయెడల అట్టి మనిషి చెందియుండు

సామాన్యపరిపాలనాశాఖకు వర్తించు నిబంధనలచే కోరబడిన మేరకు మ్యునిసిపలు కౌన్సిలు అతని సెలవు అలవెన్యూలకును ఉపకారవేతనమునకును ప్రావిడెంటు ఫండుకును వైకమును చెల్లించవలెను.

(4) రివిన్యూ ఆఫీసరుకు లోకలు గవర్నమెంటువారు సెలవు ఇవ్వవచ్చును. ఆప్రకారము రివిన్యూ ఆఫీసరుకు సెలవు ఇవ్వబడినప్పుడు అతని పానమున పనిచేయుటకు ఎవరినో ఒకమనిషిని లోకలు గవర్నమెంటువారు నియమించవలెను.

(5) మ్యునిసిపలు రివిన్యూ విధించుట యందును వసూలుచేయుటయందును నియమించబడిన సిబ్బంది విషయమునను దానికి సంబంధించినవి విషయమునను రివిన్యూ ఆఫీసరు ఈ యాక్టు ననుసరించి ప్రార్థన చేరాయింపవలసిన అధికారములలోను చేయవలసిన పనులలోను నిర్ణయింపబడగలట్టి వాటిని చలాయించవలెను; మరియు రివిన్యూ ఆఫీసరు వాస్తవముగా పనిచేయుచున్న కాలమందు ప్రార్థన ఆట్లు నిర్ణయింపబడిన అధికారములను చలాయించుటను లేదా పనులను చేయుటను మానివేయవలెను.

ఇట్టి ఏర్పాటు స్థానిక స్వపరిపాలనమును మూలచ్ఛేదము గావించుగాన దీనినిగూర్చి ప్రజలు తమ అసమ్మతిజాపుట యత్యవసరము. ఇంతకుపూర్వము ఆనరరీ మేజిస్ట్రేటులను మ్యునిసిపలు కౌన్సిలర్లుగా నియమించగూడదను విధి యుండెడిది. ఇది చాల ముఖ్యమగుటకు సందియము లేదు. అట్టి నియమమును క్రొత్తచట్టము దీసివైచుట భావ్యముగలేదు. ఇంకను యిబ్బందిగలిగించు ఏర్పాటులుగలవు. అందుచే, సూతనచట్టము నా మూలాగ్రముగ పరిశీలించి, ప్రజల స్వేచ్ఛకు బాధకరమగు ఏర్పాటులు అమలులోనికి రాకుండ జేయుట, స్థానిక స్వపరిపాలనాభిమానుల విధి యని చెప్ప నవసరము లేదు.

స్టేటుకౌన్సిలునభ: నిబంధనలు

స్టేటుకౌన్సిలు సభానిబంధనల గూర్చి విచారించవలయు నని రాయగారు తెచ్చిన తీర్మానమును ప్రభుత్వము వారామోదించిరి. కాని, రాయగారు, స్టేటుకౌన్సిలు సభ్యుల బాధము లేమాత్రము తగ్గుటకు సమ్మతించరు. గౌరవనీయులను బిరుదుమును తీసివేయవలయునని రామవాసు పంతులుగారు కోరిరి. కాని, రాయగారి కిది యిష్టము లేదు. స్టేటుకౌన్సిలు సభ్యులకు పార్లమెంటుసభ్యులకువలె జీతముల నీయవలయునని వీరు సూచించిరి హిందూదేశ మంతటిభిన్న భరించుట యసంభవము. ఇంతటితో నాగక, సామ్రాజ్య శాసనసభవారి హక్కులను తగ్గింపవలయుననిగూడ రాయగారు కోరుచున్నారు. వస్త్రయిలను వోటుజేయకుండ సామ్రాజ్యశాసనసభ వారు అడ్డుపెట్టుచున్నపుడు, స్టేటుకౌన్సిలు సభ్యులు బుద్ధిమంతులవలె ప్రవర్తించుచు ప్రభుత్వమువారడిగినకోర్కెలనన్నిటిని చెల్లించుచున్నారు. కాని సామ్రాజ్యశాసనసభవారి చర్యవలన, స్టేటుకౌన్సిలుసభవారిమర్యాదకు భంగము కలుగుచున్నదట. అట్టి యసందర్భము జరుగకుండ చేయవలెనని, రాయగారు కోరుచున్నారు. వీర్నివసంగము గాంచిన, స్టేటుకౌన్సిలుసభలో వ్యాపించిన సంగుచితవాతావరణము బయల్పడును.

సామ్రాజ్యము కవర్లు
స్వరాజ్యపక్షమువారు సామ్రాజ్యశాసనసభ నుండి లేచిపోయినను, స్వతంత్రపక్షమువారు వెడలిపోకుండ నిలిచిరి. ప్రభుత్వము నింకను ప్రేరేపితగల మని, వీరియూహ. పోస్టు తెలిగ్రాఫ్ శాఖల కిచ్చిన గ్రాంటునందు ముప్పదిలక్షలను తగ్గింపవలయునని, రామయ్యంగారు ప్రతిపాదించిన తీర్మానముగూర్చి జరిగినచర్చలో, పోస్టులేట్లను తగ్గింపవలయు నని రంగాచార్యులుగారు వాదించిరి. అసంభవమని, బ్లాక్టుగారు గట్టిగ బలికిరి. రంగాచార్యులగారి కిందువలన ఆగ్రహము గలిగెను. బడ్జెటులో నిలువయున్న పుడు, బీదల కుపశాంతి గలిగింపనియెడల, ప్రయోజనమేమని ఆచార్యులుగారడిగిరి. స్వరాజ్యపక్షమువారు, ప్రజలకు శామియు మెలుతేయజాలమని తెలిపి లేచిపోయినపుడు, వారు మోపినదియను సార్థకముజేసెదరాయని రంగాచార్యులుగారు దుష్ప్రేషించిరిగాని, ప్రయోజనమలేకబోయెను. పోస్టులేట్లను తగ్గించుట అసంభవ మనియు, అటుల గావింపదలచుచో హెచ్చుపచ్చులను విధింపవలసినచున్ననియు, బ్లాక్టుగారు గద్దించిరి. ఇకనయినను స్వతంత్రపక్షమువారు స్వరాజ్యపక్షమువారితో చేతుల గలుపుట ధర్మము గాదా?

సూతన ప్రాచీనభుత్వము

ప్రాచీనభుత్వము రాజీనామానిచ్చినను, మరల దాదాపుగ వెనుకటిసభ్యులే మంత్రులయిరి. బ్రయండుగారే మరల ప్రధానమంత్రులయిరి. మంత్రులవని తమకక్కరలేదని పలికిన బ్రయండుగారు వెంటనే ఆస్థానము నలంకరింపనేల? కారణము విదితమే. జనీవాలో నానారాష్ట్రసంఘసభ జరుగుచున్నది. జర్మనీని శాశ్వతసభ్యురాలుగ జేయువిషయ మాలోచింపబడుచున్నది. అట్టితరీ, ప్రాచీనభుత్వమునకు సరియగు ప్రతినిధి లేనిచో అసమానకరముగనుండదా? బ్రయండుగారు సమావేశపుచర్యలో పాల్గొన వీలులేకబోయెను. ఆకారణముచే బ్రయండుగారు మంత్రులవని సంగీకరింపవలసినవచ్చును. పరిస్థితులు పూర్తిగ మారినదప్ప, బ్రయండు ప్రభుత్వము చిరకాలము నిలువజాలదు. ఆరికపుచిక్కుల నిదివరకు తీర్చలేనివారు, ఇకముందుమాత్రము తీర్చగలరా? ఏవిధమున ఏరిక్కార్యమును నిర్వహింపగలరు? సాంఘికవాదులు, వీరికి తోడ్పడరు. ప్రతిష్ఠను రక్షించు కొనుగిమిత్తము అతుకులమారియేర్పాటులు గావించినమాత్రాన ప్రయోజన ముండదు. ప్రాచీనప్రతికలుగూడ ఇటులనే తలచుచున్నవి. భావిపరిణామ మెటు లుండునో చూడవలయును.

విమానయుద్ధము

విమానయుద్ధము రానురాను ప్రాముఖ్యము బడయుచున్నది. కాని, విమానయుద్ధమువేరుతో జర్మనులు వెనుక గావించిన ఘోరకృత్యములు పిమ్మట నెల్లెడల పరిపాటియైనవి. వీనిని నివారించు మార్గము లేదా? నిరపరాధులను, స్వరక్షణాసామర్థ్యము లేనివారిని రక్షించుట కేర్పాటు లేదా? వాయువిమానశాఖనుగూర్చి కామన్న సభలో చర్చ జరుగుచున్నపుడు, లేబరుపక్షసభ్యు లొకరు శ్రీవ్రముగ ఖండించిరి. హిందూదేశ పశ్చిమోత్తర భాగమునందు విమానములవైనుండి బొంబులను

విసరగడగతి, క్రైస్తవధర్మవిరుద్ధమని పలికిరి. వాయు మంత్రులుగూ సర్ సామ్యుయల్ హోరుగారు, విమర్శనమునందు సారము గలదని యంగీకరింపవలసి వచ్చెను. విమానయుద్ధముగూర్చి తగిన కట్టుబాట్లు గావింపనియెడల, నాగరిక మడుగుంటునని హోరుగారంగీకరించిరి. ఈవిషయమై ప్రభుత్వమువారును, కామన్న సభ్యులును ఏకాభిప్రాయమై యున్నపుడు తగిన సంస్కరణముల గావించుట కెట్టి యాటంక ముండజాలదు.

స్క్రీకమిటీ

స్క్రీకమిటీవారి రేర్పరచిన ఉపసంఘము వారు కనడా అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములలో సంచారము జేసెదరట. ఇందుకగుభిన్నమ హిందూదేశమే భరింపవలయుచుగద. భారతీయులకు సైన్యశిక్షణ నొసగదలచినయెడల అటుల గావింపవచ్చునుగాని అసంపదముగ స్వప్రపంచ పర్యటనము గావించుటలకో తెలియదు. ఇట్టిసంఘమునందు తమ సభ్యత్వమును వదలుకొని పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు బంధములనుండి తప్పించుకొనిరి. విచారణసంఘములవలన లాభముండునని తలంప వీలులేదు. స్క్రీకమిటీ విచారణకు పిమ్మట ధనవ్యయము దప్ప వేరొకఫలము గనుపించునన్నచో ఆశ్చర్యముండజాలదు.

అస్సామ శాసనసభ

బడ్జెటుడిమాండులపై చర్చ

ప్రభుత్వసరాజయము

(అసోసియేటెడ్ ప్రెసు కెంటి)

షిలాంగ్, మార్చి 9:— బడ్జెటుడిమాండులపై శేషజరిగిన చర్చయందు అస్సామ శాసనసభలో స్వరాజ్యవాదులు లేరు గవర్నమెంటు ఎంచాంకుమెంటు విధానము నిరసించుటకు యిండిపెండెంటు పక్షము తెచ్చిన తీర్మానము ఓడిపోయెను. గవర్నమెంటునకు పరముగ 15, యిండిపెండెంటులకు పరముగ 12 కోట్లు తీర్మానముపై వేయబడెను. అస్సామ ప్రెస్బ్యు ఆను పక్షక్రింద కోరబడిన రూ. 12959 లలో ఒక్క రూపాయ తగ్గించవలయునని యిండిపెండెంటుపక్షము ప్రతిపాదించెను. యిండిపెండెంటు పక్షము గెల్చెను.

షిలాంగ్, మార్చి 10:— అస్సామ శాసనసభలో బలప్రతినిధులు, స్వతంత్రపక్ష సభ్యులకలసి ప్రభుత్వ వినియోగదారులకు కావలయుననిన మొత్తములో ఒకరూపాయకెక్కించవలెనని ప్రతిపాదించిరి. తీర్మానము అంగీకరింపబడెను. ప్రభుత్వము ఓడిపోయెను.

బీహారు శాసనసభ

బడ్జెటు డిమాండులపై చర్చ

(అసోసియేటెడ్ ప్రెసు)

పాట్నా, మార్చి 9:— బీహారు శాసనసభలో శాసనసభయందు బడ్జెటుడిమాండులపై చర్చ పూర్తి అయ్యెను. జవరలు పరిపాలన న్యాయపరిపాలన నిమిత్తము కావలయునని సామ్యు తగ్గించుటకు తీర్మానములు ప్రతిపాదించెను. ప్రతిపాదించినను ఉపసంహరింప బడెను.

అనెంట్ల నూతన యెన్నికలు

స్వరాజ్య స్వతంత్రపక్షముల పోటీ
ధిల్లీ, మార్చి 10:— వచ్చే భారతశాసనసభ ఎన్నికలలో స్వరాజ్య, స్వతంత్రపక్షములకు తీవ్రమైనపోటీ జరుగునట్లు తెలియుచున్నది. తమిళనాడు కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడు యస్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు, దివాన్ బహదూర్ రంగాచారిగారు గారికిని, ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడు డి. ప్రకాశంగారు దివాన్ బహదూర్ రామచంద్రరావుగారిని పోటీగా నిలిపెదరని తెలియుచున్నది. (ప్రేమి)

తురుష్క ప్రభుత్వమువారి వక్రప్రవర్తనము

పాఠశాలలందు నిర్బంధములు

రుగ్వీ, మార్చి 9:—ఈలోపుగ సో రోనాల్డు లిండ్సే ఇంకొక పర్యాయము కాన్యాంటోనోపెలులో నున్న బాలికల విమిత్తము నెలకొల్పబడిన ఆ గ్రామమున పాఠశాలలందు తురుష్క ప్రభుత్వమువారు విధించి నిర్బంధములను గూర్చి తెలిసిన చర్యను దీసికొనుటకు అంగారాకు బోవుచున్నారనియు లాసే ను ఒడంబడికకు భిన్నముగ జేయుచున్న పనులను కనుగొనుట కును బోవునని లాకర్ ల్యాంప్స్ గారు కామన్సుస్ భలో చెలియజేసిరి. తురుష్కలను ఉపాధ్యాయునిగ నియమించిన గాని పాఠశాలను మూసివేసెదమని తురుష్క అధికారి యన్నుట నిజమే యనుచున్నారు. పాఠశాలాధికారి త్రొగినాడనుకారణముతో పాఠశాలకు రానియ్యలేదనిరి. పాఠశాలలందు అర్హతలేని వారిని తురుష్కలను ఉపాధ్యాయులగు నియమించుచున్నారు. తురుష్క భాషనే అన్నిటింటి అతి విస్తారముగ నేర్పుటకు కాలమును ఏర్పాటు జేసెదరు.

మహిళా సరిహద్దు సమస్య

తర్కితో రాయబారములు

రుగ్వీ, మార్చి 9:—సో రోనాల్డు లిండ్సేగారు అంగారాలోనున్న బ్రిటిషు రాయబారి ఫ్రెజెంటి 28 తేదీని తిరిగి వచ్చినపుటినుండి మహిళా సరిహద్దును కాంతియుతముగ పరిష్కారము జేసికొనుటకు బ్రిటిషు తురుష్క ప్రభుత్వమునకు ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరుగలేదని ల్యాంప్స్ గారునిరి. అంగారాయబారి కియవలసిన ఉత్తరవులను గూర్చి బ్రిటిషు ప్రభుత్వ సలహా నిమిత్తము లిండ్సేగారు ఇంగ్లండుకు రావలసినయనుడినిరి.

తురుష్క ప్రతినిధి

ఇరాకు సహద్దు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంత్ర)

కాన్యాంటోనోపెలు, మార్చి 9:—జాతిసమితి నెక్రిటరీ జనరలు జనీవాసభకు ఇరాకు సరిహద్దు విషయమై ఆలోచించుటకు రమ్మని అంగారా ప్రభుత్వము వాహ్యనింకెను. ఆహ్వాన ప్రత్యేక ఆలస్యముగ అంగారా ప్రభుత్వమునకు అందెను. అయినను తురుష్క ప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయము ఇదివరకు జరిగిన జాతిసమితిసభలో ఒక పర్యాయము తురుష్క ప్రతినిధి తిరియజేసియే యుండెనని అంగారావా రనిరి.

తుర్కీ పోనందులకు కారణము

తురుష్క ప్రభుత్వ విదేశాంగ మంత్రి పంపిన రెండు తంతుల విషయములను జాతిసమితి నెక్రిటరీయటు వర్గము వారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు. మొదటి తంత్రము తుర్కీ ఇరాకుసరిహద్దుకు గూర్చి తురుష్క విదేశాంగమంత్రి సభకు పోనిరాకరించెను. ఇంతవరకు ఆంగ్ల ఇరాకు ఒడంబడికనకలు అందలేదని టిఫికుజేగా రనిరి. బ్రిటిషువారి యుత్తరముగూడ తేరలేదనిరి. అందుచే ఆ ఒడంబడిక సంబంధించిన సంగతు లేని యు తెలియవనిరి. ఈసందర్భములంతటి తర్కిసభలో పాల్గొనుట ఎంతమాత్రము పిలువలేదు. తురుష్క ప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయములను ఇంతకుముందు జరిగినసభలో చెలియజేసినచు అవిషయము సరిష్కారము గాకపోవుటయేగాక దానిని పూరించుటకు ప్రయత్నముగూడ జరుగ లేదనిరి.

రెండవ తంత్ర ప్రక్షియకు సరిహద్దుకు సంబంధించినది. తురుష్క ప్రభుత్వము జనీవాకు ప్రతిఙ్ధిని బంపుచున్నను ముగ్గికి గ్రీసుకు తగాదాంశపడియిలేదనిరి. లాసేను ఒడంబడిక ప్రకార మింగ్లతి జాతిసమితి ఏర్పరచు మిశ్రముసంఘముచే నిర్ణయింపవలసి యున్నదనియు వారి తీర్మానము ప్రకారము సరిహద్దుకు విత్సక తోమనియు టిఫిజేగా రనిరి.

సామ్రాజ్య నాకా విధానము

ప్రజలనుగూడ విమానములందు గొంపోవలెననుట

లండన్, మార్చి 8:—సామ్రాజ్యరక్షక వైమానికదళము, వర్తకదళముతోబాటు ప్రయాణికులను గొంపోవుటకు గూడ ఏర్పాటుజేయవలెనని కామన్సుస్ భలో తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టిరి. ఈవిషయమై విచారించితియపుట కొకసంఘము నేర్పాటుజేయవలెననిరి. ఇండియాలో ప్రజలనుగొంపోవుటకు వైమానికవిధానమే జేదు. కాన దానిని ప్రవేశపెట్టుట కిదంతయు మంచి సమయమును మున్నగు. ప్రభుత్వమువారు ఆయుధవిసర్జనమునుగూర్చి తీవ్రముగ ఆలోచించుచున్నారు. ఇంగ్లండురక్షణను గూర్చి యెల్లప్పుడు చిలును తీరమునకు శత్రువులు వైమానికదాడిని సల్పుదు రాకుండజేయ జాలనునయ్య, కాని ప్రభుత్వకార్యక్రమమును కొనసాగించితి మేని విదేశీయులు మనదేశముపై బతుట కెంతయు వెలచెదరనియు ఎంతయో యెంచినగాని ప్రయత్నించద రనియు న్యాయుల్ హోరు గారు చెలియజేసిరి. సామ్రాజ్య వైమానిక విధానమును గూర్చి సామ్రాజ్యసభలో ఆలోచించెద మనిరి. పై సూచనలు అపుడే ఆలోచించెదమనిరి. కోభంగారి వైమానికభవితములను బట్టి మనము ప్రజలుగూడ బోవుట కేర్పాటు జేయవలెనని వైమానికసహాయమంత్రి నుడివెను. వాతావరణ వాయువాస్త్రాప్రచారమును ఇండియాకు క్రొత్తగ వేయనున్న మార్గమున జరుపుటకు అవకాశములున్నవో లేవో కనుగొనుటకు ఒకసంఘము నేర్పాటుజేసి రనిరి.

బ్రిటిషు రబ్బరుపరిశ్రమ

స్టీవెన్స్ ప్రభుని నిండించుట ఎంతయు అన్యాయమని యు, మనము రబ్బరుపరిశ్రమ నేర్పాటు జేసితిమనియు, ఆవిషయమై మన ఆశయునులను గాపాడుకొనుటకు ఏమిజేయవలెనన్ను చేసికొనుట కధికారముండవలె ననియు ఇతరజాతులకుకూడ మనకున్న అవకాశములే యుండెను గాని వారు స్వభువుచ్చిరినియు అందులకు కారణము వారికి ఊహాపోహలు, దూరదృష్టి, భిర్యము లేకపోవుటయే యనియు జోయిస్ కు హిక్సు గారునిరి.

కాటక్టు పబ్లిషి

ని తిరిగి యున్న టెడ్ ట్టెట్సుకు నిరంకుశముగ స్వాతంత్ర్యముతో అన్నిహక్కులతో వచ్చుటకు అంగీకరించుటచే ఎక్కడలేని సంతోషము వచ్చి పట్టరాని సంతృప్తితో ముగ్ధుడయినట్లుండెను. నాసాఖ్య పేనునవలెనని ఆతీర్పు జెప్పగనే ఆమె నుడివెనట.

పనిలేనికార్మికులసమస్య

లండన్, మార్చి 8:—పనిలేని కార్మికులు లేకుండజేయు బిల్లును ప్రాధసరు విస్మిత్ గారు ప్రవేశపెట్ట, రెండవపర్యాయము దానిని నిరాకరించిరి. కామన్సుస్ భవారు పనిలేకుండునమయమున జాతీయ అధినివేశాభివృద్ధి విధానముల నేర్పాటుజేసి పని కల్పించుటకు ప్రతిపాటున కొంత గ్రాంటునీయవలెనని ముచ్చించిరి. బిల్లులో మంచి విశ్వర్యముగ నున్న సమయమున సామ్యునంతను నిలువజేయవలెననిరి.

సంగీతపాట

జనరంజకముగ పాటలను బ్రాడ్ కాస్టు జేయుటకు కోయల్ గావలెనని ఆపాటలను ప్రకటించినవారు బ్రాడ్ కాస్టింగు కంపెనీవారి నడుగుచున్నారు. అందుచే కొన్నివారములవరకు ఇవేదో లేలువరకు పాటలను బ్రాడ్ కాస్టుచేయుట ఆపెదరు.

ఫ్రెంచి పరిస్థితులు

ప్యారిస్, మార్చి 8:—జనీవా పయనపు ఫలితములు తృప్తికరముగ నున్న వని బ్రియండుగారు చెలియజేసిరి. డమర్క్ గారిని జూచినపిమ్మట పార్లమెంటు నాయకులతో బ్రియండుగారు సంప్రతించిరి. కయిరోగారిని గాని పెరేటుగారిని గాని ఆఫ్రికను త్రిగనియమించి చాలవరకు ప్రాతమంత్రులతోడనే మంత్రివర్గమును బ్రియండుగా రేర్పాటుజేసెదరని అనుకొనుచున్నారు.

ఫ్రెంచి ప్రాంతు ధర అట్టే నిల్చియుండెను.

ఎస్తోనియా తరపున గూఢచారులుగ పనిజేసి రని 18 రషియనులను కాలి చంపి రని లెనిన్ గ్రామవార్తలు యెల్లప్పుడున్నవి.

వైగువీధి విషాదము

25 గురు వీధిలో చనిపోవుట

వియన్నా, మార్చి 8:—15 సైనికులు, 10 మంది పౌరులు చనిపోయిరి 30 సైనికులు 100 ప్రజలు తులగాతులైరి. శిరదాగిగుండ్లను ప్రేగురాజువీధిలో గొంపోవుచుండగా అగ్రప్రేలనటు అదియే దీనికంతకును కారణమనియు, ఎన్నియో ఇండ్లు భ్వంసమాయెననియు ఇంపీరియులు హోటెలు ఎంతయొనవ్వపడెననియు చెలియమన్నది. ఆస్పత్రులన్నియు గాయములు తగిలినవారితో తూములో నిండిపోయెను. మరణబాధచే కుయ్యాయని మెజురిడిరి. చాలమందికి కాళ్లువిరిగిపోయినవి. ప్రదేశమునంతట ప్రజలు ప్రవేశించకుండు సైనికులు త్రాడుతో చుట్టివేసిరి.

భూత్ నేనాని జన్మదినోత్సవము

లండన్, మార్చి 8:—భూత్ నేనాని 70 వ జన్మదినోత్సవమును అఖండవైభవముతో ఆల్బర్ట్ మందిరమున జరిగెను. ప్రపంచములో అన్ని భాగములనుండి ప్రతినిధులు భూత్ నేనాని గొప్పస్వాగతము నొసగిరి. అన్ని దేశములనుండి అభినందన వాక్తరులు వచ్చెను. 165000 పౌనులను కట్టుములుగ ఇచ్చిరి. సార్వభౌముడు రాజప్రతినిధిఇచ్చిన అభినందన తంతిపాత్రలను జరిపి వినిపించిరి. సార్వేషమున సైన్యము రక్షక సైన్యమువారు దొంగతనముచే బ్రతుకు యానాదులు ఎటుకలవాళ్ల జీవితమును బాగుజేసి నిమ్మజాతులలో సామీకసేవ నెంతయో జేసిరిని రాజప్రతినిధి కొనియండిరి.

వచ్చే 7 సంవత్సరముల లోపుగ రక్షక సైన్యము చేయు ఏర్పాటును భూత్ నేనాని చెలియజేసెనట్లు క్రొత్త విదేశములందు రక్షక సైన్యము నేర్పాటు జేసి పనిజేయుట రషియాలోగూడ మరల పనిని ప్రారంభించెదరు దక్షిణ చీనా రొడిషి యులో పొర్చుగీసు ఆఫ్రికాలోగూడ నెలకొల్పవచ్చును. లండనులో పనిచేయుట కింకను 500000 పౌనులను ఏర్పాటుజేసెదరు. యూరప్టులో గూడ వేయిమంది మతప్రచారకులను ఏర్పాటు జేయవచ్చును.

అమెరికాలో 11000 హత్యలు

లండను, మార్చి 8:—న్యూయార్కులో ఖియడకు ముగ జరుగుచున్న హత్యలనుగూర్చి విచారించుటకు ఒకమొమ్మను నేర్పాటుజేయవలెనని న్యూయార్కు గవర్నరు కాన్సడమ్యులను అడిగిరి. 1921 లో అమెరికాలో 9500, 1922 లో 10000, 1924 లో 11000 మంది హత్యజేసిరనిరి బ్రిటనులో అంతయు గలిసిన 100 మంది హత్యచేయబడిరి. ఇదే సమయమున న్యూయార్కులో మాత్రమే 274 హత్యలు జరిగెనట్లు. లండనులో 48 హత్యలే జరిగెననిరి.

చీనాయుద్ధము

రాజిపోకులు ఆగిపోవుట

పికింగును ఏకాకిగ జేయుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంత్ర)

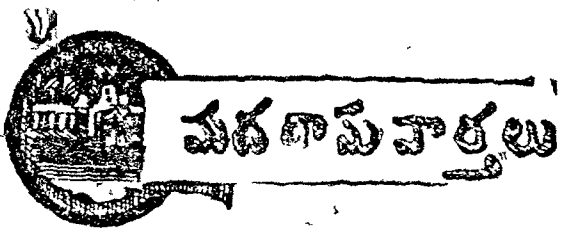
పికింగు, మార్చి 9:—యుద్ధప్రయత్నములచే పికింగు విస్తృతములలో ఎవరును లేరు. రైలుదారులను ఆరికట్టిరి. పీహియోనాదిని దాటుటకు ప్రయత్నించు నౌకలన్నిటిని వివక్షణలేకుండ తాహు దుర్గములోనున్న వారు కాల్చుచుచున్నారు.

సార్వీ జియను పాగయోడలోనున్న సిబ్బంది ఫిరంగులను వరఫిరంగులను ఒకపరుమకొని కాలి అంత గాయములు లేకుండ టీన్సిను జేరిరి. ఇదే ప్రకారము జపాను నౌక జేయసాహించెను. కాని రాకుండ సమద్రమును మందుగనులమయము జేసిరి.

చీనా పరిస్థితులు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంత్ర)

పికింగు, మార్చి 11:—నిన్ని తంతిమూలముగ చెలియజేసిన పరిస్థితుల విషయమై ప్రాబోకోలును జేసికొన్న ప్రభుత్వములవారు కలసి సమిష్టిలేఖను చేనావిదేశాంగప్రభుత్వమునకు అడేపించుచు బంపి ట్యాన్సిను రేవుకు స్వేచ్ఛగపొవుటకు పిలండునటులను విదేశాంగ నౌకలను రక్షించుటకును తాహు చర్యను దీసికొనెద మని భయపెట్టుచున్నారు. చీనా ప్రభుత్వమువారి టి ఏర్పాటును జేయనిచో తక్షణము తాము ప్రాబోకోలులో జేసిన చర్యను దీసికొనెదమనిరి.

మదరాసు వార్తలు

తంజివార్ల విశంబనము:—కలకత్తా, రంగూ మూడుగా వచ్చు తంజివార్లన్నయు ఆలస్యమగుచుండును. మార్గమధ్యన తీగలు చెడినవి. సముద్రముపై వాతావరణము గూడ అనుకూలముగ వేకుండుటయే యిందులకు కారణమని తంజి వార్ల మాపత్నెంటు గారు ప్రకటించుచున్నారు.

రాకపోకలు:—కోటగిరిలో ప్రాచీన పరిశోధక మాపత్నెంటుగ నియమింపబడిన హమీదుగారు డిల్లీనుండి, సి. ఎస్. రో. రెండుగారు కాకినాడనుండి, ఎఫ్. బి. ఇవాన్సుగారు కాలికట్నుండి, కొల్లెంగోడురాజుగారు నేడుదయమువచ్చిరి. గ్వాలియర్స్ గారి సతీమణులైన నిన్నరాత్రి ఇం టిపోయిరి. ఇ. ఎం. బవరగారు తిరుపత్తురువకు, డా॥ గానుగారు నేలమనకు నిన్నరాత్రి బోయిరి.

కార్యరేషను

నియోజకవర్గము జాబితా

కార్యరేషను కమిషనరు జె. వెంకటనారాయణ నాయుడుగారు యిట్లు ప్రకటించుచున్నారు:—

మదరాసులో 80 డివిజనుల నియోజక వర్గముల (వోట రుల) జాబితా 1926- ఏప్రిల్ 1వ తేదీ నుండి ప్రవర్తించబడును.

1925-26 సం॥న తాము చెల్లింప వలసిన పన్ను లన్ని చెల్లించి, 1919 మునిసిపలు చట్టము 47-50 సెక్షనులలో చెప్పి వసతి అర్హులైన రేటుపేయరు లందరి పేర్లు చేర్చబడును.

1925-26 సం॥ ఆరు నెలలకు తక్కువ కాకుండ సాలునకు రూ॥ 60 విలువగల గృహముండు నివాసులందరు, యితర బాక్సీలను చెల్లించిన యున్నచో నియోజకవర్గమునందు చేర్చబడుదురు.

ఈ మేరకు జాబితా యందు చేర్చగోరువారందరు ముం దుగా బాక్సీయన్న పన్ను చెల్లించి యాదినవ వివరములను రి కార్డు ఆఫీసరునకు తెలియ జేయవలెను (1) పేరు (2) లెం ట్రాక్టరు (3) విలాసము (4) పప్పులు యెప్పుడు చెల్లించినది. ఇండ్లదెబ్బ వన్న ఓటర్లు యెన్ని నెలలనుండి యెంత అద్దెయిచ్చు చున్నది తెలుపవలెను.

సంగీతసమాజము-మద్రాసు

చెన్నై పురి గోవిందప్ప నాయునిపిల్లి సాం ద ర్య మహా లలో 14-8-26 అదివారం సాయంత్రం 5 1/2 గంటలకు మిస్ కారదా అండ్ సంగీతా అనుమొహారు సహాధరితవలన సంగీతపు పాటకచ్చేరి జరుపబడును.

కలకత్తాలో బి. వప్పయ్య అను వాడు అశ్రద్ధగా మోటారును నడిపినందులకై రాజధాని మేజిస్ట్రేటుచే 8 నెలల కేరెన్సెంట్లకు 800 రూపాయల జరిమానాయొ విధింపబడెను. వాడు అప్పీలుచేసుకొనగా న్యాయమూర్తులు ఫగోఫ్యు దువాలో గార్లునేరమును ఖాయపరచి శిక్షనుమాత్రము 500 రూపాయల జరిమానాగా మార్చిరి.

వీహారు గవర్నరు 9 తేదీ సాయంకాలమున డిల్లీనుండి వచ్చెను.

క్యాంటన్ ఆస్పత్రిపై దొమ్మి

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతరి)

క్యాంటన్, మార్చి 10:—నేడేయునయము క్యాంటను ఆస్పత్రిని ముట్టడించి దుండరు వర్తకులలోని యూనియను ఆస్పత్రిపనివారు సభ్యులందరైన సమైక్యమునటుల చేసిరి. ఒక చినాదాదులను నిర్బంధించలేదు. సమైక్యమిచో చంపెదమనిరి. పోలీసువారి సహాయముగూడ వారు నిరాకరించిరి. ఆస్పత్రి నుండి తీసివేసి, 70 రోగులు పిల్లలవంట తిరుగవలసి వచ్చెను.

ఏప్రిల్ 5 తేదీనుండి పనిచేయుగంటలను 29 1/2 నుండి 35 దింటికి పెంచువలెనని మాప్తరు కాటక్ట్ స్పెషల్ గు సభ్యులువారు నిశ్చయించిరి. ఫెడరేషనువారుగూడ నిపాద్య తేసిరి.

వ్యాయామ క్రీడలు

ద॥ బా॥ వ్యాస సంఘమువారి

తెన్నిను పంచెములు

3 వ నాటి ఆటలు-పుట్టుబాలు పంచెములు

నేటిదినము ఆడబడిన తెన్నిను పంచెములలో నెల్ల వెంకటరామానుజులు, రంగప్రసాదుగారు, ప్రసాదరావు, సుబ్బారావుగార్లతో నాసినయాట కొంతవరకు ఆకర్షణీయమై యొప్పెను. వెంకటరామానుజులు ప్రసాదుగారితో జయించినను వీరు నుడువదగినంత నైపుణ్యమును నిన్నటి యాటయందు గన్ప రచకాలకపోయిరి. మొదటి సెట్టుకుండు ప్రప్రథమమున ప్రసా దు సర్విసు మొదలిడెను. రామస్వామిలై ప్రసాదు సర్విసు బంతుల నద్భుతముగ నోపగు చాకచక్యముగలను. కాని పద్ధతి లో రామస్వామి తీరు ననుసరించినను అం దింకను సంపూర్ణ ప్రావీణ్యమును బడయలేదు. సర్విసుచేతనే మొదటి ఆటను గెలి చేసెను. ప్రసాదరావు సుబ్బారావులు చలంపని ధైర్యముతో నాడుచువచ్చిరి. క్రమక్రమమున ద్వితీయసెట్టును బురిగిన మొదటి సెట్టును నాగింట ఆటలలో లాకాలేజీ ఆటగాండు గైకొనిరి. రెండవ సెట్టునందు ఆట చాల తీవ్రముగ నుండెను. ఇరువురును ఉద్దేశముతో నాడిరి. వెంకటరామానుజులు, రంగ ప్రసాదుగారు మొదటినుండియు వలసమాపముననేయుండి బం తులనుచ్చిదిమినేయుచుండిరి. కాని ప్రసాదు సుబ్బారావుగార్ లు వానిని చాలవరకు తీయజాలినను ఎంతవేపటికిని “యల్”నద నుండి ఆడుటయే (Baseline Play) గాని వల సమా పమునకు రాలెరి. వారి యాటయంతయు దాదాపు సంగ్రహ మాత్రమే. సుబ్బారావు కొన్ని సందర్భములందు జూపిన ఆట గణనీయము. క్రమమున ఆభ్యాసముండిన త్వరలో చక్కని ఆటగాడగుటకు సందియములేదు. రెండవ సెట్టునందును తమ క క్తివంచన లేక కడు సమర్థతతో నాడి ప్రతికూలము “ముప్ప తిప్పలు” బెట్టించినను తుడుకు వెంకటరామానుజులు పక్షమే 7 ట 9 ఆటలతో గెలిచెను. 3 వ సెట్టునందు లాకాలేజీవారు చాల డస్సిపోయిరి. ఇటువై ఆటయందంతయు ప్రసాదు, వెం కటరామానుజుల పక్షమే జయమందెను.

సింగిల్సులో కాప్టెను గ్రాంధి విశ్వనాథనుతో నాడెను. మొదటి సెట్టునందు గ్రాంధి విశ్వనాథనుకు తీసిపోక ఆడినను తుడుకు ఓడిపోయెను. కృష్ణమూర్తి చెతికి రాజగోపాలసాని ఎందు మను చాలనివాడాయెను.

ఫలితములు

గ్రాంధి విశ్వనాథనుచే నోడిపోయెను.

10-8; 6-1;

యస్. కృష్ణమూర్తి, రాజగోపాలస్వామి నోడించెను.

6-1; 6-1;

వెంకటరామానుజులు రంగప్రసాదుగారు ప్రసాదరావు సుబ్బారావుల నోడించిరి.

4-6; 9-7; 6-1;

రేచటి ఆటలు

వి. వెంకటనారాయణ వి. ఆర్. రాజగోపాలన్ తో డను, కె. ఆర్. రావు (బందరు) డి. పార్థసారధిరావుతోడను, కమలాకరరావు, మరియ్యకరు, నారాయణస్వామి జట్టుతోను, గ్రాంటుసతి, శ్రీనివాసాచారిగారు, గాంధర్టు ఆమ్స్ట్రాంగు సతిగారలతోను ఆడెదరు.

* * * పుట్టుబాలు పంచెము

లలో తిలకు మెమోరియల్ క్లబ్బువారు, మదరాసు క్రీడస్క్రూలువారితో నాడి జయించిరి. తిలకు మెమోరి యల్ క్లబ్బువారు రెండవవారి కన్ను చాల బలమగు పక్షము నిన్నటి వీరియాటను జూచిన వీరు కడవటి పంచెములనరకైన నిలిచెదరని తోచుచున్నది. వీరిలో నెంటరు, మడియడను, ఫా ర్వులను చాల బాగుగ నాడిరి. మొదటి అరగంటనుండె 4 గో లులను గావించిరి. రెండవ అరగంటలో ప్రతిపక్షమువారు సమ్మ ను సంగ్రహించుకొనుటకు యత్నించుచుండిరి. బంతి ఎల్లప్పుడు క్రీడస్క్రూలువారి గోలుయొద్దనే ఉండెను. గంటముగి యాటకు ముందుగ ఒకటివంట నొకటిగ అతిశీఘ్రకాలములో మరి మూడుగోలులాయెను.

* * *

తిలకు మెమోరియల్ క్లబ్బువారు మదరాసు క్రీడస్క్రూలువారితో 7 గోలులతో జయమందిరి.

* * * రేపు నై. యం. వి. వాడు బి. అండ్ సి. మిల్సు వ్యాయామసంఘముతో నాడెదరు.

* * * బెజవాడ తెన్నిను పంచెములు

(9-3-26)

ఈ పంచెములు మగియనున్నవి. 9 వ తేదీన మూడు పంచెములు జరిగెను. నాటియాట అత్యద్భుతముగ చూడదగి యుండునని పలువురు ప్రేక్షకులు వచ్చిరి. అన్నిరోజులకన్న నిన్నటి ఆట చాల బాగున్నది.

నారాయణమూర్తి కింగారవేలుగార్ల సింగిల్సుపోటీ సగములో నిలిచిపోయెను. తిరిగి నేడు మొదటినుండియు ఆడిరి. ఇద్దరు గూడ కడు చమత్కారముగ ఆడి ప్రేక్షకుల కానందము కలుగ జేసిరి. కింగారవేలుగారు మోపెన రెబ్బల గొట్టుదు, ప్రత్యేకి కలవిగాని సర్విసుజేయుచు సమయము చిక్కినపుడెల్ల బంతినా చి వేయుచు దివ్యముగ నాడిరి. ప్రత్యేకియగు నారాయణమూ ర్తిగారు యెక్కువకాంతముగ చిన్న రెబ్బల గొట్టుదు, ప్రతి బం తియు సభ్యులము పరిశీలించి బాగతగా అందకుండ వేయుచు వలవద్దకు తరచువచ్చుచు తమకు సహజమయిన చమత్కారపు ఆట నాడిరి. కింగారవేలుగారు ఆటచక్కదనమును జూపిరి. మూర్తిగారు దూర్కుల కిట్టింపు జూచిరి. కింగారవేలు ప్రా రంభమునండే గాబరాపడినట్టిగవడిరి. వరుసుగ తప్పడు సర్విసు లుజేసిరి.

నారాయణమూర్తిగారు ఆటప్రారంభించి మొదటి ఆట ఓడిరి. కింగారవేలుగారు తరువాత రెండు ఓడిరి. పిమ్మట నొకటి గెల్పిరిగాని మరల వరుసగ మూర్తిగారు రి ఆటల గెల్పిరి. ఏడాటలలో మూర్తిగారు 5 కింగారువేలుగారు 4 ఉండెను. తరువాత ఒక ఆటను సింగారవేలుగారు గెల్పిరి. వెంట నే మూర్తిగారు చివరఆటను గెల్పి 6-3 తో నెటు ముగించిరి. రెండవ సెట్టులో ముందు మూడుఆటలు గెల్పి ఒకటి ఓడి పిమ్మ ట చివరవరకు గెల్పి పంచెము గెల్పిరి.

వి. సుబ్బయ్యగారు, బి. కామేశ్వరరావుగారితో నాడిరి. లక్ష్మీనారాయణగారు పంచెము వదలుకొనిరి. సుబ్బయ్యగారు ప్రారంభము నుండియు తీవ్రముగ నాడి పగ సాధించునట్లుగా మొదటి సెట్టు పూర్తిగ సున్న జాట్రి, రెండవ సెట్టులో మాత్రము 2 ఆటలకు ప్రత్యేకి కొనంగిరి.

డబుల్సు పోటీలో నారాయణమూర్తి జి. లక్ష్మీనా రాయణ గార్లు కృష్ణరావు కోటేశ్వరరావుగార్లతో నాడిరి. మోతే కృష్ణరావుగారు అత్యద్భుతమైన ఆట జూపిరిని చెప్ప వచ్చును. నారాయణమూర్తిపక్షమువారు సుకువుగ రెండు సెట్టులను గెల్పిరి.

ఫలితములు

సింగిల్సు:—నారాయణమూర్తిగారు కింగారవేలుగారిని ఓడించిరి. 6-3; 6-1.

వి. సుబ్బయ్యగారు కామేశ్వరరావుగారిని ఓడించిరి.

6-0; 6-2,

డబుల్సు:—నారాయణమూర్తి లక్ష్మీనారాయణ గార్లు ఎం. కృష్ణరావు కోటేశ్వరరావుగార్ల నోడించిరి. 6-4; 6-2.

(ప్రత్యేకవిలేఖరి)

హిందూ మహాసభ

డిల్లీ, మార్చి 10:—హిందూ మహాసభ సన్యాసంఘ ముయొక్క సభు క మి టి వారు చిత్తు తీర్మానమునను తయారుజేసినట్లు తెలియుచున్నది. కాన్సిలు ఎన్నికల సందర్భ మున ఎన్నికలకు పోవద్దనియు హిందువులకు భిన్నముగానున్న అభ్యర్థనలను ప్రతిఘటించు హక్కును నిలికీయుంచుకొనవలసినద నియు నీకమిటివారు మహాసభకు సలహా జేయుచున్నారు.

ఆంధ్రపరిశోధక విశ్వవిద్యాలయము (ఆంధ్రభారతీయ) అధ్యక్షులు ఇటుల వ్రాయుచున్నారు. ఈనెల 13వ తేదీ శనివారము సాయంకాలము 5 గంటలకు మదరాసులో, ఆంధ్ర ప్రతికాకార్యాలయమున విశ్వవిద్యాలయసభ్యులసభయొకటిజరు గును. ప్రభుత్వమువారి ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ చట్టము అనుబం డ్లోని రాబోవుచున్నందున ఆంధ్రపరిశోక విశ్వవిద్యాలయము వారు ఇకముందు చేయవలసిన పనిని ఈసభలో ఆలోచించబడి, నిర్ణయింపబడును. సభ్యులందరును సభకు విచ్చేయవలెను.

భారత ప్రభుత్వపు

బడ్జెటు

బుధవారము చర్చ

డిమాండులన్నియు కోతలు లేకుండ నంగీకరింప

బడ్జెటు

కానీకాదు కేవలం నని రంగాచారి గారి

ఉపపాదనము

ఆర్థికసభ్యుడు వల్ల కాదనుట

(అసోసియేటెడ్స్)

డిల్లీ, మార్చి 10:—భారతసభ మరల నేడు సమావేశమయ్యెను. బడ్జెటుచర్చ కిది మూడవరోజు.

కర్నూలు ముల్కానీ సాక్ష్యము

నియోగిగారు కర్నూలు ముల్కానీ జేయిలు కమిటీయెంటుట నిచ్చిన సాక్ష్యమునుగూర్చి యడుగగా, సర్ అలెగ్జాండరు మన్రీ మను ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు సాక్ష్యముతయును బహిరంగముగ నే పుచ్చుకొనుటవలన జేయిలు కమిటీ సాక్ష్యము ప్రకటింప లేదనియు, ప్రకటించుటవలన లాభ ముండవని తలంపబడె నని యు జెప్పిరి. 1921 జూలైలో కర్నూలు ముల్కానీ సాక్ష్యమును ప్రత్యేకముగ ప్రభుత్వమును ప్రకటింపగోరి గాని కొన్నిమానము లైనపిదప సాక్ష్యమును ప్రకటింపవద్దని నిర్ణయింపబడెను. హోంమెంబరు యింగన్ యిట్లు జెప్పెను:—“కర్నూలు ముల్కానీ సాక్ష్యముదంతములో కారాగారశిక్ష తరతమంబులు పోలీసువారి చే నిర్ణయింపబడునని తెలుపబడె నని చెప్పినవిషయము జేయిలు ఇవన్నెక్కువ జెనరలు ఒకలేఖ న్రాయును ఏకాంతవాసశిక్ష పోలీసు నిర్ణయమునబట్టి యుండెననియు స్టేటు ఖైదీలను యితరులను వేరుజేయవలసిన యవసరము గల దనియు జెప్పినదానిపై వాధారపడి యుండెను. అట్టిఖైదీల శిక్షవిషయము పోలీసువారి చేగాక రాజప్రతినిధి సమాలో చకయుతుడై నిర్ణయించునని గాని సభ్యులకు దెలిసియే యుండును. లెప్టి నెంటు కర్నూలు ముల్కానీ చార్జీలో నంగీకరించిన ఖైదీల పేర్లను నేను తెలుపజాలను. ఆవిషయము పట్టుకట్టుచున్న యిప్పుడు తేలదు. అందులకు కొంతకాలము పరిశ్రమ జేయవలసియుండును.

దీనిపై చాల సమీపింతురీ ప్రశ్న లడుగబడెను. అందు రామచంద్రరావుగారు, రంగాచార్యుగారు, కే. సి. నియోగి బి. దాసుగారు పాల్గొనిరి. జేయిలు కమిటీ కర్నూలు ముల్కానీ సాక్ష్యమునూట నవలే యేల యెత్తుకొనలేదనియు, ప్రభుత్వము వారు దానిని ప్రమతింపవద్దని యేల నిశ్చయించిరనియు రామచంద్రరావు గారడిగిరి.

హోంమెంబరుగారు యిన్ని సంవత్సరము లైనపిదప జేయిలు కమిటీ సాక్ష్యమును ప్రోసివేయుట కేయి కారణము వచ్చెనో చెప్పజాలమనిరి. కమిటీ యీ సాక్ష్యమును ప్రోసివేయుటవలన ప్రభుత్వమువారు దానిని ప్రమతింపలేదు.

ఈ నిదర్శనమునుబట్టిమాడ ప్రభుత్వము హోంమెంబరు యితరకేసులలోగూడ సాక్ష్యములను తామిష్టము నచ్చిన వారి నే యంగీకరించుచు నివేదికలను తయారుజేయుచుండురాయని రంగాచార్యుగారు రడిగిరి.

హోంమెంబరు అట్లు కాదనెను.

ఏకాంతవాసశిక్ష తరతమంబులను పోలీసు లసహజబట్టి నిర్ణయించెదరను విషయము అసత్యమనియు పారబాటు చెప్పినదనియు తలంచెదరాయని నియోగి గారడిగిరి.

హోంమెంబరు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు అట్లు చెలియక చెప్పియుండిరని చెప్పిరి.

సీమలో భారతవిద్యార్థులు - కమ్యూనిస్టు

ప్రచారము

చువ్వలూగారొకప్రశ్న నడుపను లండును టైములో హైకమీషనరు సర్ అతులచిట్టి ప్రయరించిన యుత్తరమునంగు కమ్యూనిస్టు ప్రచారమునకై చర్యనికొనబడిన యిద్దగు అండగు గాద్యుయేట్లుగూడ భారతీయులు గారన్న విషయము దెప్పిరి.

సర్ అలెగ్జాండరు మన్రీమను ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు ఆక్సు ఫ్డల్లో కమ్యూనిస్టు ప్రచారములు భారతీయులని నూచించు నటుల తా నేమియు జెప్పలేదనిరి.

ఆయన చెప్పినది ఆక్సుఫ్డల్లోని భారతవిద్యార్థుల రాజభక్తిభావమును చెడగొట్టుటకై దుష్ప్రయత్నములు జరుగుచుండెననియు, వారలు విప్లవప్రయత్నములలో జేరునటుల ప్రోత్సాహము జరుగుచుండెననియు, చాలల నాప్రయత్నములను లోబడకుండునటుల రక్షింపవలసిన యవసరము గలదనిమాత్రమే భారత విద్యార్థులు కమ్యూనిస్టు ప్రచారములందు పాల్గొనుట లేదని తెలుపుటకు చువ్వలూగారు వాంఛించెదల తాముగూడ సం దేశమయ్యెదనని హోంమెంబరుగారు నుడివిరి.

దాదాపు 20 ప్రశ్నలను ప్రత్యుత్తరమొసంగబడెను.

నల్లమందు

అంతట నల్లమందు డిమాండుపై చర్చను 55 జేసిలు బ్లాకెటు ప్రారంభించెను.

ఈసంవత్సరమే ప్రారంభమజేసి నల్లమందు వాడుకను పూర్తి గ.మా ను న టు ల జే య వ లె న ని తెలుపుటకై డాక్టరు లోహోకరు 80 లక్షలు డిమాండులో తగ్గింపవలెనని యుపపాదించిరి. స్టేటు కార్నిలులో రాజప్రతినిధి నల్లమందు విషయమై చెప్పిన విధానము యెరుమతి నాపుటకు తెలుపబడెను గాని యీ దేశములో వాడుక నాపు విషయమై అసలే యెత్తుకొనలేరె.

సర్ జేసిలు బ్లాకెటు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు నల్లమందు సాగుజేయు ప్రదేశము తగ్గింపబడె ననియు, యీసంవత్సరము గతవత్సరముకన్న అంచనాలో 78 లక్షలు తగ్గింపబడె ననియు జెప్పిరి. ఈ యుపపాదనను ఓడిపోయెను.

నల్లమందువిషయమై ప్రభుత్వవిధానమును చర్చించుటకు గాను డాక్టరు దత్తా 100 రూపాయలకోత నుపపాదించిరి. ప్రభుత్వమువారు నెమ్మదిగ భారతదేశమునుండి యెరుమతి తగ్గించునటుల నుద్దేశించినందుల కాయన అభినందించెను. ఎరుమతి పూర్తిగ నాపివేయబడెను. గత వత్సరముచర్చ నిష్ఫలము గా లేదు.

డాక్టరు దత్తాగారు ఇంకను మాట్లాడుచు ప్రభుత్వము వారికి ప్రాచ్యదేశవ్యాపారము పోవుచున్నదని నూచించిరి. ఎగుమతి అసలే లేకుండ జేయునట్టి విధానము అత్యంతమైన అభివృద్ధియని ఆయన తలంచెను. గతవత్సరము యీ దేశమున నల్లమందువాడుక విషయమై విచారిండుటగూర్చి మరీయొకసారి ఆలోచించెన మనియు, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములతో సంప్రతిం చెద మనియు సర్ జేసిలు బ్లాకెటు జెల్పెను. ఆయన ప్రశ్నలకు ప్రత్యుత్తరము లిచ్చుచు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల ప్రత్యుత్తరములు వచ్చె ననియు బాగ్రత్తగ పరిశీలించబడుచుండెననియు చెప్పిరి. కాని నేవనలు క్రిష్టియను కాన్సిలు కార్యదర్శి ఒక రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమునకు వ్రాయగా వారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు సర్ జేసిలు బ్లాకెటుగారు విచారిం చెదమని చెప్పిన చర్చవిషయము తెలియదని చెల్పుచు ఆచచ్చ జరిగిన దాని కాసీ ఆరాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమునకు బంపవలసినదిగ నేవనలు కాన్సిలు కోరిరి. (నవంబర్) 1892 రాయలు కమిషను నల్లమందు మందుకు నుపయోగపడునను వాడు మిచ్చుచు పోయినటుల తమయభిప్రాయ మని డాక్టరు దత్తా జెల్పెను. వైశ్యాక్రమ హాస్థిగిరి మిరిదినది నల్లమందును విషయగ పరిగణింపవలెను. ఆయన పారిశ్రామికప్రదేశములలో నల్లమందు వలన పిల్లలెటుల చెడిపోవుచున్నదనియు జెప్పిరి. బెంగాలుప్రభుత్వము తయారుచేసినవిషయముల చట్టములో నల్లమందు గూడ విషయగ జేర్చబడినటుల డాక్టరు దత్తామా వెను. ఆయన ఆసాములో నొకకమిటీ నివేదికనుగూర్చియు పన్నుల విచారణసంఘ నివేదికనుగూర్చియు చెప్పెను పన్నులవిచారణసంఘము అగిఘరు ఫ్యాక్టరీలో ియారనున్న నల్లమందు కావలసిన దానికన్న నెక్కువనియు నీకమందు నల్లమందును అమ్మలగగాక మాత్రము కట్టింది అమ్మలకే ననియు, దానితో దొంగ వ్యాపారములు తగ్గుననియు నూచించిరి. భారతదేశమున కం త కు న సం యు క్త వి ధా న ము ం డు నె డల యి ది జ రు గ గలదు. ఈవిషయమున ప్రభుత్వమువారు సరియైన విధానమును తయారుజేయుటపు అసధికారము లోద్బాటును అంగీకరించెదరని ఆయన తలంచెను. (నవంబరు)

ఆర్థికసభ్యుని ప్రత్యుత్తరము

సర్ జేసిలు బ్లాకెటు డాక్టరు దత్తాగారు నల్లమందును గూర్చి యెప్పుడు మాట్లాడినను సాంపుగనుండునని చెప్పిరి. కాని ఆయన, ఉపపాదనకు చెప్పిన విషయము లన్నిటిని ఎత్తుకొన

దలంపలేదు. ఎగువ తి విధానముగూర్చిన తీర్మానము త్వరలో నచ్చును. అంతర్జాతీయ వాణ్యతలవలన భారతప్రభుత్వము యము నిజముగ తగ్గిపోవును. ఈదేశమున నల్లమందు వాడుక తగ్గించువిషయమున నిది ప్రజాయుత్తరాఖను సంబంధించియునది. ఒక ఆసాములోమాత్ర మిటులలేదు. అచటగూడ ప్రజాంత్తముచేయబడును. నువర్ 1898 రాయలుకమిషనునూచనల పరిశీలించవలసినవిని అసఫరు మన్న జేమా చెల్పుటకు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకు మరల వ్రాయబడెనని ఆయన దత్తాగారికి జెల్పెను. రాష్ట్రీయప్రభుత్వముల అభిప్రాయము లన్నియు ఆరోజు తెలుపజాల మనిరి. కాని క్రొత్తగ మరీయొక విచారణ జరుగుటకు ఆవసరములేదని రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల అభిప్రాయము. ఆయన సభవారికి జెబువగల్గెను. ఆయనకు వాడుకను తగ్గించు మార్గముల వారయవలసినదిగ రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములు కొరబడెను. డాక్టరు దత్తాగారి ప్రసంగము జూడ యీ నల్లమందు దోషము దేశ వంశటను వ్యాపించినటుల ఆర్థికసభ్యునకు దోచెను. భారతదేశము నల్లమందుగాని సారాగాని వాడుకలో మితముగనుండెనని ఆయన దలంచెను. నల్లమందు వినియోగమో దుర్వినియోగమో చాల తక్కువగనుండెను. మూల్యముల కష్టముల దాటుటకు రెవెన్యూ సెంట్రలుబోర్డు అధికారుల సహజేతము జరుగునని ఆయన సభవారికి జెల్పెను. ప్రభుత్వము వారి విషయమై యిదివరకే విచారణ జరుపుచుండిరి. ఈ సమస్యయంతయు వేసంగిలో విచారింపబడును. కాబట్టి ఆయన డాక్టరు దత్తాగారి యుపపాదనము నుపసంహరింపకొనగోరిరి.

ప్రభుత్వమువారు బైటివారి ఒత్తిడికి లొంగిపోవుచున్నారని రంగాచార్యుగారు తలంచిరి. ప్రభుత్వవిధానము తృప్తికరముగనుండెనని ఆయన ఒకప్పుకొనుచు ప్రభుత్వమువారు భయపడనక్కరలేదని.

రామచంద్రరావుగారు రంగాచార్యుగారు గారి వైఖరిని జూచి ఆశ్చర్యమును దెప్పిరి. (నవంబర్) నల్లమందువాడుకను పూర్తిగా లేకుండజేయుటకు అనవరతమును అభివృద్ధివిధాన ముండవలెనని ఆయన జెల్పెను. ప్రభుత్వము ఆసాము విచారణ సంఘ నూచనలను అనుకూలముగ స్వీకరముగ నున్నవానిని విచారింపవలెనని ఆయన అడిగెను.

డాక్టరు దత్తా రెవెన్యూపాదనము నుపసంహరించుకొనలేదు. వోటుకుపెట్టగా నది ప్రోసివేయబడెను. 42 మంది ప్రతిపాలముగను 81 మంది అనుకూలముగ నుండిరి.

స్టాంపులు

సర్ శివస్వామి అయ్యరు ‘స్టాంపుల’డిమాండు క్రింద 100 రూపాయలు తగ్గింపవలెనని యుపపాదించిరి. ఈ కాఖయందు ఇంగ్లీషు ఖర్చులు యెక్కువగుచున్నవిషయమును వారు జెప్పిరి. లాయరుగారు సందర్భముల వివరించినపిదప సీయుపవాదన ముపసంహరించుకొనబడెను. స్టాంపు డిమాండు తగ్గిపు యేమియు లేకుండ నంగీకరింపబడెను.

అడవులు

రంగాచార్యుగారు రంతట ‘అడవుల’క్రింద 5 రూపాయలు తగ్గింపవలెనని యుపపాదించుచు యీకాఖయందు భారతీయులనే మాత్ర మెక్కువగజేర్చుకొనుమండిరో భారతీయుల కేమాత్ర మవకాశము కీయబడుచుండెనో తెలుసుకొన గోరిరి.

భోదగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు యీకాఖయందు భారతీయుల నెక్కువజేర్చుకొనుటలో జరుగుచున్న యిన్నివిధి విరుద్ధవాక్యముగాదని తలంచితమని చెప్పిరి. 1913 సంవత్సరములో నే భారతీయులు అడవుల సర్వీసులో చూచుండి చేర్చుకొనబడిరి. వారలను ప్రత్యేక మున్నతోద్యోగములందుకు కింకను పరివక్ష్యముగాలేదు. కావలసిన నుజువేశేషములుగల భారతీయులను పురు వారల కవకాశమీయబడును. ఈసంవత్సరాంతమునకు ప్రభుత్వమువారు స్థాపించునట్టి క్రొత్త కళాశాల విషయమై పూర్తివివరములు త్వరలోనే బెలియును. ఈప్రారంభింపనున్న కళాశాలలో చదువుకలను భారతదేశమునందున్న వసతుల నల్లను సంపాదించు డిప్లొమావలన అలవికాఖ కాస్త్రు మంతయు బెలియగలదు. ఈకళాశాలఅడవులకాఖఅప్రెంటిసులగను యితర విద్యార్థులను, భారతసంస్థానముల యొక్కయు, రాష్ట్రముల యొక్కయు విద్యార్థులకును ప్రారంభము జేయబడును. ఇందు ప్రపంచములో అన్ని భాగములకుండియు విద్యార్థులువచ్చుచేరదని తలంపబడుచున్నది. విద్యార్థులకు ప్రైయినింగు ఖర్చు సెల్ల ముపకు 2400 రూపాయలగును. కళాశాలయందేర్చగవలసిన వసతులబట్టి యిది యెక్కువగాదు.

ఇరిగేషను

బి. దాసుగారు రంతట ఇరిగేషనుక్రింద తగ్గుదల నుపపాదించిరి. ఆయన వరదలు కలుపు నివారణనుగూర్చి చర్చించిరి.

బిరిస్సాను భారతదేశమున దిశభాగములందును వజ్రము సాధారణమైపోయినది. దీనికి కారణము నీరుపోవు వనరులు సరిగా లేకపోవుటయు, రైలురోడ్ల కట్టలు సరిగాలేకుండుటయు నని ఆక్షేపించెను. రాష్ట్రీయప్రభుత్వము లీవిషయమై శ్రద్ధవహించునట్లు భారత ప్రభుత్వము జేయవలయును. ఈవిషయమున భారత ప్రభుత్వవిధానము, ఏమి చేసినది ఆయన ఆడిగెను.

సర్. బి. యె. మిత్ర ప్రభుత్వరమిచ్చుచు వరద లీ ఒక్క దేశమునకే వచ్చినవిగాననియు, రమ్యలోను, ఇంగ్లాండు లోను కొద్దిమాత్రము క్రిందనే వరదలు వచ్చినవియు చెప్పిరి. వరదలవిషయమున భారతప్రభుత్వ మెప్పుడును రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకు సహాయముజేయ సిద్ధముగ నుండెను. ఇంతవరకే రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముగాని సహాయము గావలెనని కోరలేదు. ఇరిగేషను విజ్ఞులవలన వచ్చు వరదలవిషయముగూడ రాష్ట్రీయ మయమై యున్నది. భారత ప్రభుత్వమువారిందు జోక్యము లుగజేసికొనవలయు.

తగ్గుల యుపపాదన మోషిపోయెను. అసలు అంగీకరింపబడెను.

పోస్టు, టెలిగ్రాఫులు

రామయ్యంగారు పోస్టు టెలిగ్రాఫుల డిమాండులో ౬౦ లక్షలు తగ్గింపవలెనని యుపపాదించుచు యిందువలన పరిపాలనమునకు నష్టము గలుగదనియు, పోస్టు ఉద్యోగులకు కావలసిన సౌకర్యములు జేసిన పిదప క్రొత్త పనులకు మాత్రము తగ్గుననియు చెప్పిరి. రయాను కమిటీ సలహాలను చాలవరకాచరణలో పెట్టునెడల 80 లక్షలు ఆదాగల్గును.

ఫలహారానంతరము అసెంబ్లీ సమావేశమైనపుడు రామయ్యంగారు యింకను మాట్లాడుచు పోస్టు శాఖయందు డిప్రీసియేషను నిబంధనలను అసెంబ్లీ అంగీకరింపలేదని చెప్పిరి. టెలిగ్రాఫు శాఖను 25 లక్షలకన్న యెక్కువ డిప్రీసియేషను నిధి యుండరాదు. ఆయన అందున్న కష్టములను చెప్పెను. కాని యెంతయిందో టెలిగ్రాఫీస్టులను దీసికొనియుండ యింకను 70 మంది ప్యాపెయిడ్యోగములకొరకున్నారని చెప్పిరి. ఈ శాఖలో కొంతకాలము క్రొత్తారలను జేర్చుకొనకున్న బాగుండును. రయానుకమిటీ సలహాల వాచరణలో పెట్టుటలను 83 లక్షలు ఆదాయును. 19 లక్షలుపట్టి ఖర్చులును, 7 లక్షలు డిప్రీసియేషను ఫండులోను, రెవిన్యూనుండి కాపిటుఖర్చులో కొంతయు నిలవయ్యును.

సర్దారు ముటలికు, కోమగారలు పోస్టుల ఆక్టాంపును గూర్చి కొన్ని సలహాలనిచ్చిరి. రంగాచార్యుగారు పోస్టుల కట్టు తగ్గించుటకు కాలము వచ్చినదని చెప్పిరి.

సర్. బేసిలు బ్లాకెటు:—మేము చేయవలయు.

రంగాచార్యుగారు:—అట్లైన యెడల ప్రభుత్వము ప్రజాదృష్టియందు నిండా వ్రేలును. అధ్యక్షుడేమియన్నను యీ సభ యింకను ప్రజాప్రాతిభ్యము ఎహించుచున్నది. కానీ కార్డు జేయవలెనని మేము గోరుచున్నాము. గత కొలది వత్సరములనుండియు యీ శాఖ డిమాండులకు వోటు జేయుచుంటిని. మీకిప్పుడు నిలవ బడ్డెటు వచ్చినది. పురాతన భవనముల క్రైస్తవులకు 60 లక్షల నిచ్చుటకు బదులు కానీకార్డు జేల జేయ గూడదు. స్వరాజ్యపక్షమువారు ప్రజాక్షేమమునకు తగిన పనిని చట జేయజాలున్నామని లేచిపోయిరి. రామయ్యంగారు యేదో విధముగ జూపిన ఖర్చులను తగ్గించుటలో మిగిలినోడ్డుడ మీపై ఆనింద నుండుకొనరా?

రామచంద్రరావుగారు:—తెక్కలను లాభ నష్టముల క్రింద వ్రాయుటవలన ఆర్థికశాఖకు 50 లక్షలు మిగిలినవి చెప్పిరి. పోస్టుల రేట్లనిబ్బడి జేయుటవలన 12 కోట్ల 50 లక్షలు ఉత్తరములు కార్డులు తగ్గిపోయెనని గత 80 యేడ్లలోను కాపిటుల పనులకు రెవిన్యూనుండి ఖర్చుపెట్టబడెను. ఆయన ప్రభుత్వము వారిని రేట్లు తగ్గింపవలెనని కోరిరి.

సర్. బి. యె. మిత్ర:—తెక్కలను జూపి ప్రభుత్వము వారు ఇంచిత కే వు క మి ట్టి స ల హ ల ప్ర కార ము ఖర్చులను తగ్గించిరి నీ చెప్పిరి. 1921-27 సం॥ ము న కు ప్రభుత్వమువారు కావలసిన దానికన్న యెక్కువ అంచనాజేయ లేదు. సర్. బి. యె. మిత్రగారింకను మాట్లాడుచు రయాను కమిటీ సలహాలను చెప్పి వానివాచరణలో పెట్టుటయందు జరిగిన ఆలస్యమును వివరించిరి. ఖర్చులలో తగ్గింప వీలులేదని ఆయన చెప్పెను. ఇంతకు తక్కువ మొత్తముతో నీశాఖనడుప వీలు లేదు. సర్. బి. యె. మిత్ర గంటకుపైగా మాట్లాడి తాము అవసరమున ప్రస్తుతమైన అంతకులన్నిటికీ ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి నని, భరించిరి.

సర్. హరిసింగుగారు:—అట్టిదేమియు జరగలేదు.

సర్. మిత్ర:—అందుకు యితర కారణము లున్నవని నాకు దెలియును.

వెంకటపతి రాజుగారు పోస్టులరేట్ల నింకను తగ్గింపవలెనని చెప్పిరి.

సర్. బేసిలు బ్లాకెటు:—రేట్లను తగ్గింపవలెనన్న భరణు మా రవలెదనియు, పన్నులు యెక్కువజేయవలె ననియు చెప్పిరి. (లేదు. లేదు. వ్యయము తగ్గింపవచ్చును. కార్డుమాత్రము మాకు కానీగావలెను అనికేకలు)

సర్. బేసిలు బ్లాకెటు:—అది సాధ్యముగారు. రేట్లను తగ్గించునెడల పనివాగా సాగదు. కావలెనన్న నిలవను 50 లక్షలు తగ్గించుకొనవచ్చును. ౬౦ లక్షలతోత ఓడిపోయెను. 28 మంది అనుకూలముగను, 42 మంది ప్రతిహేలుగ నుండిరి.

జోషీగారు లేచే సరికి కూర్చో, కూర్చోనను కేకలు వేసిరి.

అధ్యక్షుడు:—గౌ॥ సభ్యునకు అధ్యక్షుడే అడ్డును వచ్చి ఉపపాదించుటకో ఉపసంహరించుకొనుటకో అధికారము నీయవలయును.

పోస్టుల పనివారల కష్టములను దెబ్బలకు వేయిరూపాయల కొత నుపపాదించెదనని జోషీగారిని. పట్టాములందలి పోస్టునుమాస్తాలకు జేసిన సహాయమునకు ఆయన సర్. బి. యె. మిత్రగారికి కృతజ్ఞతను చెప్పెను. కాని అది చాలదని చెప్పెను. గుమాస్తాలకు ఏకాంతయే స్వాధీనము జరిగిన బంట్లోతుల కేమి యు జరగలేదు. ఆయన రన్నరలయొక్క కష్టములనున్ను, గ్రామములలో జరిగి బట్టాడా జేయువారికిని ఊళ్లో జేయు లు పరిస్థితులభేదమునుచెప్పెను. సర్. బి. యె. మిత్ర పోస్టు వాకిని యిచ్చుజీతములు పనివారలు చెమట నోడ్చి పనిజేసెనరని యొప్పుకొనిరి. వారి విషయము సానుభూతితో నాలో చింతపలెనని ఆయన గోరెను.

డాక్టరు లోహోకరు తపాలా బంట్లోతులకు లోకలు అలవెన్న నీయవలెనని చెప్పిరి. రెయిల్వేమెయిలు సర్వీసు పని వారలుగూడ యింట్లనుండి పోయినపుడు అలవెన్న లీమవలె ననియు, రైల్వేస్టేషనులవద్ద వారిభోజనముఖర్చు చాల యగు ననియు చెప్పిరి.

సర్. బి. యె. మిత్రగారు తమకు, ముందుకు బోయిన గొయ్యి చెనుకకు బోయిన నుయ్యిగ నున్నదని చెప్పిరి. (నవ్వు) కొద్ది నిమిషములక్రిందనే సభవారు 50 లక్షల కొతకు ఒత్తి జేసిరి. ఇప్పుడు జోషీగారు యెక్కువఖర్చుజేసి అందరకును జీతము లెక్కువ జేయగోరుచున్నాడు.

సర్. భూపేంద్రనాథ్, తాను పోస్టులపనివారలు చెమట నోడ్చి పనిజేయుచున్నారని చెప్పలేదని జోషీగారు చెప్పిన దానిని సర్జి జేసిరి. ఆయన జెప్పినది పోస్టులు రేట్లను తగ్గించునెడల ట్రాఫిక్ యెక్కువననెడల యెక్కువ పనిని జేయించవలసియుండుననియే ఆయన యింకను పోస్టుల కారోద్యోగుల కష్టములకు విచారించుచుండెను. వీలైన వానికెల్ల నాపివేయును. జోషీగారును లోహోకరుగారును చెప్పిన ఆక్షేపాల నాయన అంగీకరింపలేదు. జోషీగారి యుపపాదనము వోటుకు పెట్టగా, త్రోసివేయబడెను.

డి. బి. రంగాచారిగారు 100 రూపాయల కొత నుపపాదించిరి. టెలిగ్రాఫు టెలిఫోను శాఖలు నష్టముతో పని జేయుచుండెనని ఆయన చెప్పెను. దీనికి కారణము వార్తలకు కావలసినవానికన్న అపరేటరు లెక్కువగ నుండెను. స్టేషను టెలిగ్రాఫీస్టులకన్న జెవరలు సర్వీసు టెలిగ్రాఫీస్టు లెక్కువగ నుండిరి. జెవరలు సర్వీసు పనివారలు భారతదేశములో నెక్కడ నైనను పనిజేయవలసియుండును. రయాను కమిటీసలహా ప్రకారము రెండు రకముల టెలిగ్రాఫీస్టులను సమము జేయవలెనని ఆయన గోరెను. టెలిగ్రాఫు రేట్ల నెక్కువ జేసిగాక రయాను కమిటీ నూచించిన ప్రకారము ఖర్చులను తగ్గించుకొని ఆశాఖ ఖర్చులకు భరించుకొనునట్లు చేయవలెను. డాక్టరులోహోకరు గారి శాఖకు లాభము వచ్చునట్లు జేయవలెనని కోరిరి.

సర్. బి. యె. మిత్ర:—డిపార్టుమెంటులు టెలిగ్రాఫీస్టు లకేవర భవిష్యత్తువిషయ మాలోచనలో నున్న దని చెప్పిరి. లోకలుసర్వీసు పనివారల నెక్కువజేయు విషయ మాలోచనలో నున్నది కాని, వారు జెవరతో పనివారల కిచ్చుజీత ముల గోరుచుండిరిని ఆయన చెప్పెను.

ప్రభుత్వమువారు రయానుకమిటీ నివేదికపై నిర్ణయము గావించువరకును జెవరలు సర్వీసు డిపార్టుమెంటులు కేవరలో ఖాళీలను నింపకుండునట్లు హామీనీయవలెనని రామచంద్రరావు గారుడిగిరి.

సర్. బి. యె. మిత్రగారు క్రొత్తగజేర్చుకొనుట అప్పుడే మానివేయబడెననియు ప్రభుత్వము వాగ్దానము జేసినచోట్ల మాత్రము జేయుచుండిరనియు జెప్పిరి. ఈవాగ్దానములు వచ్చే సంవత్సరముతో దీరును. రయానుకమిటీ రెండు సర్వీసులను ఒకటిజేయ వలె నని చెప్పిన నూ చ న నె మ్మ ది ? నాచరణలో పెట్ట బ డు ను. ర ం గా చా రి గా ర తను యుపపాదనము నుపసంహరించుకొనిరి.

కర్నూలు గిడ్డిగారు ఇంపనీరింగు టెలిగ్రాఫుశాఖ కష్టములను దెబ్బలకు నామకా నూరు రూపాయల కొత నుపపాదించిరి.

సర్. బి. యె. మిత్ర ప్రభుత్వర మిచ్చుచు పని నం తను పోస్టుమాస్తారు జెవరలుక్రింద పోస్టులు సర్వీసులో నుంచు విషయము పరీక్షలో నున్నదనియు అందువలన ఖర్చు తగ్గవని యు జెప్పిరి. పోస్టుమాస్తారు జెవరలులను ఇంజనీరింగు సర్వీసులోనుండి దీసికొనునెడల నితర శాఖలకు కడుపునుంట్ల గల్గును. కర్నూలు గిడ్డి తన యుపపాదనము నుపసంహరించుకొనెను.

కాపెను అజబ్ఖాను గ్రామములలో పోస్టులు సర్వీసు బాగా లేదని తెలుపుటకు 5 రూపాయల కొత నుపపాదించెదను. ఆయన ఊళ్లో వారమునకు ఒకసారి టిప్పా వచ్చును.

సర్. అబ్దుల్ ఖయ్యం:—కొన్ని చోట్ల వారమున కొకసారియే బట్టాడా గలను.

కాపెను హిరాసింగు—నేను మనిషినిపంపిలేగాని నా ఉత్తరమును రావు. (నవ్వు)

సర్. బి. యె. మిత్ర బడ్డెటులో గ్రామములందు పోస్టు ఫీసుల నెక్కువ జేయుట కర్పాటుండెనని చెప్పిరి. వారమున కెక్కువ బట్టాడా లుండునని చెప్పజాలవనిరి. అందువలన ఖర్చు యెక్కువగును. ఈ ఉపపాదనము త్రోసివేయబడెను.

తుదకు పోస్టు టెలిగ్రాఫు డిమాండు యేమియు కొత లేకుండ అంగీకరింపబడెను.

అంబట యూహోషియకు టెలిగ్రాఫు శాఖ డిమాండు చర్చ లేకుండ సంగీకరింపబడెను.

అప్పమిన వడ్డికో లేక అప్పును దీసివేయుటకో డిమాండును సర్. బేసిలు బ్లాకెటు ఉపపాదించెను. రామయ్యంగారు ఒకకొత నుపపాదించ లేచిరి.

ఆయన మాటాడ లేపోవునప్పటికి సాయంత్రము 6-10 గంటలయ్యెను. చాలమంది సభ్యులు వరాండాలోనికి లేచి పోయిరి. సభలో 17 మంది యేమా ఉండిరి. సర్ అబ్దుల్ ఖాయం కోరం లేదని తెల్పెను. అధ్యక్షుడు సభ్యుల లెక్క జూచి సభ లేపటివరకు చాలించు చున్నామని చెప్పిరి.

స్క్రీన్ కమిటీ

పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారి రాజీనామా

శిల్పి, మార్చి 10:—స్క్రీన్ కమిటీ ఉపసంఘమువారు జూనుకెలలో మూడువారములు అమెరికాలోను, కెనడాలోను సంచారము చేయుచురనియు కింగ్స్ క్లబ్ వెబ్బుపాయింటులకు పోవుచురనియు తెలియచున్నది.

అధ్యక్షుడైన జెవరలు సర్ ఆండ్రూస్క్రీన్ గారికి పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు రాజీనామా పత్రమును పంపిరి. (అ. తె.)

మోతీలాలుగారి జూబు

సర్ ఆండ్రూస్క్రీన్ గారికి, రాజీయ పరిస్థితులు దేశముగో మార్పునొందియుండుటచే ఇండియన్ సాంఘికార్థు కమిటీలో నిక నేనుండజాలను. ఈకమిటీవారంతో క్రమ పడి పనిచేయుచున్న మంచిసమయమున విడిచిపెట్టి వెళ్లవలసి వచ్చినందుకు నాకష్టముగా నున్నది. నాకెంతో సంతోష కరమైన ఆపనినుండి చాలించుకొనుట నాకు కష్టముగా నున్నదని మీకును తెలితర సహాధ్యాయులకును నమస్కరముగా చెప్పుచున్నాను. మేమిప్పుడు అసెంబ్లీలో చేసిన పనికి తోడుగా దేశక్షేమము కొరకై యీవనిహాడ చేయవలసి వచ్చినది. కావున ఆకమిటీలోనుండి నాసభ్యత్వమునకు రాజీనామా నిచ్చుచున్నాను. నాకు జూపిన గౌరవమునకు మీకును ఇతరసభ్యులకును నాపదనము లర్పించుచున్నాను.

పండిత మోతీలాలు

(అ. తె.)

తెంగాలు, రాజధాని మహిళా సభయొక్క వార్షిక సభలో నుపన్యసించుచు ఆసంఘము సంఘసేవకొరకే ఉద్దేశింపబడిన దనియు రాజీయములలోనికి దిగివట్టయిన సంఘము ఉండనే ఉండదనియు టిప్ట్ర ప్రభిష్ట చెప్పెను.

స్వరాజ్యపక్ష నిర్ణయము

పత్రికలవ్యాఖ్యలు

“అమృతబహుపత్రిక”

(ప్రీతమేను తంతి)

కలకత్తా, మార్చి 10— భారతదేశ రాజ్యాంగము నభివృద్ధి పరచుటకై స్వరాజ్యవాదుల కోరిక యొడ యిండియా ప్రభుత్వము జూపిన ఖండించి కానుపురం కాంగ్రెసు తీర్మానము అమలు జరుపుటకు కాసనసభలనుండి మార్చి 8-వ తేదిన స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులు వెడలిపోయిరి. స్వరాజ్యపక్షము నెరవేర్చిన ప్రతిమైనై ఉదయపు పత్రికలు వ్యాఖ్యానముల జేసెను. స్వరాజ్యవాదులు కాసనసభలనుండి వెడలిపోయెదరని దేశము వినుట కిదివరకే సిద్ధముగ నుండెను కాబట్టి వారు కాసనసభల విడుదల మహా ఘనకార్యమైనది కాదు. కాని అధ్యక్షుడు ప్రసంగించి అసంబంధి నాటికి అడ్డెత్తు మెంటు చేయుట మహా ఘనమైనపని అని అమృతబహు పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

“పార్వర్త” పత్రిక

సంకీర్ణ మగు నిర్వాహకత్వము పరాభవము జేయుటకు స్వరాజ్యపక్ష నిర్ణయమును కొంత తక్షణము. మహా స్వేచ్ఛా భావములను, జాతికి మారేన జీవిత కళలను ప్రసాదించుచున్నది మతములు, వాదములు, దూర మాలోచించు తత్వములు మారి పోవుచుండ, స్వరాజ్యవాదుల చర్య పిచ్చి చేష్టయని అనుకొనుము. స్వరాజ్యవాదు లీ విషయమై ఏ స్వరీ తోడను సంప్రదింపక దేశమేమే ముఖ్యముగ గుర్తించి యజ్ఞోచితముగ కర్తవ్యమును నెరవేర్చిరి. అని పార్వర్త పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

నర్సెంటు పత్రిక

ఒక భావముచే ప్రేరేపింపబడి స్వాధీనపరచుకొనెదల మన దేశము అయిదువందలమంది కాసనసభలనుండి వచ్చివేయటం స్వాధీనపరచుకొనెదల మన దేశము అయిదువందలమంది కాసనసభలనుండి వచ్చివేయటం స్వాధీనపరచుకొనెదల మన దేశము అయిదువందలమంది కాసనసభలనుండి వచ్చివేయటం

జెంగలీ పత్రిక

స్వరాజ్యపక్షము వెడలిపోవుట చాలవరకు అభినయముగ నన్నది. సంస్కరణములను భగ్నము చేయుట స్వీయ భర్త్యులను నెంచి విజయము కాంచాలని పక్షముయొడ నమ్మకమును విశ్వాసము జూపుట తగునా యని వివేకులు తలచెదరు.

ఇంగ్లీషు మెన్ పత్రిక

కాసన సభలనుండి వెడలిపోవుట శుద్ధ అభివృద్ధియగు నున్నది. కాన్పూరు భూతమును స్వరాజ్యవాదులు బోగొట్టకాల రైరి. ఆ భూతము సోమవారమునాడు డిల్లీయందు ఒయ్యారముగ నడచెను.

స్టేట్సు మెన్ పత్రిక

పలేలుగారి చర్య స్టేట్సు మెన్ పత్రిక విమర్శించి నిచ్చుట పాతముగ నుండవలయునను అభిప్రాయ విశాచమునకు బలియొచ్చును.

సర్ అబ్దుల్ రహీం

స్వరాజ్యవాదులు గావించినపని బహుపారభాతైనదని వార్తాపత్రికా విలేజ్ లో సర్ అబ్దుల్ రహీంగారు చెల్పిరి.

సర్ పి. సి. మిత్తర్

స్వరాజ్యవాదుల ఎత్తు మిక్కిలి తగ్గెను. కాన్పూరు తీర్మానమును పాఠ్యము చేసిన స్వరాజ్యవాదులు వారు త్రవ్వకొనిన గోతిలో వారేపడిరి. అందుండి బైట బడుటకు సాధ్యముగాకుండెనని సర్. పి. సి. మిత్తర్ గారు చెల్పిరి.

సింధు మోదరాబాదులో నీరు మోసేవారు లాటిలు తీసుకొని అల్లాహా అక్బర్ ని బయలుదేరి బజారువెళ్లి అప్పుట నన్ను మరకొందరు నీరు మోసేవారితో కొట్లాడిరి. మొదటి తెగవారి స్థిల నిద్దరిని శండ్వతెగవారు కొట్టివారట.

బొంబాయి అభిప్రాయములు

“బొంబాయి క్రానికలు” పత్రిక

(అసోసియేటెడ్ ప్రెసు తంతి)

బొంబాయి మార్చి 10— స్వరాజ్యవాదుల నిర్ణయము తనంతరము పలేలుగారి చర్యలపై నిచ్చుట భేదాభిప్రాయములు గలవు. “బొంబాయి క్రానికలు” పత్రికయిట్లు వ్రాయుచున్నది:—

అభివృద్ధికి తోడ్పడు ఏర్పాటుల స్థాపించుట అధ్యక్షుని కర్తవ్యము. స్వరాజ్యవాదులతో పలేలుగారు నిర్ణయించుకొనెదల, అసంబంధి అధ్యక్షుని వహించినవాద్యం దుంచుడిన విశ్వాసమునకు తగినవారని నిదర్శనము పలేలుగారు చూపిరి. అది నమే నుదినమని యెంచవలయును. నూతనాధ్యాయమున కది ప్రారంభ మని మేము దలంచుచుంటిమి.

“టైముస్ ఆఫ్ యిండియా” పత్రిక

విరుద్ధాభిప్రాయము టైముస్ ఆఫ్ యిండియా పత్రిక చెలువుచున్నది. అసంబంధియందలి ఒక శాఖవారు సమావేశములకు హాజరైనను కాకపోయినను, అధ్యక్షుని భర్త్యునిర్వహణముల కెంతమాత్ర మది సంబంధములేదని మాకు దోచుచున్నది. కొంతమంది సభ్యులు సభకు వచ్చుటవలనగాని రాకపోవుటవలనగాని అసంబంధియొక్క సక్రమస్వభావమునకు మార్పులేదు. కాబట్టి తనముందరనున్న సభ్యులతో గూడిన అసంబంధి అధ్యక్షుడు తనభర్త్యుల నెరవేర్చ వలసియున్నది.

కోడూరు సెంటరు ఉపాధ్యాయ సంఘసభ

(కడవజిల్లా)

కడవనుండల విద్యాశాఖాధికారిగా రగు శ్రీయుత పి. పార్థసారథి నాయకరుగారి యధ్యక్షతకెంద ఈనెల మొదటితేదీకును ఓ. ఈ. యల్. మివక్ పాఠశాల భవనమున నీమహాసభ మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు ప్రారంభమయ్యెను. దాదాపు 50 మంది యుపాధ్యాయులు హాజరైరి. ప్రభుత్వమున శ్రీయుత- జి. గంగయ్యగారు ప్రైవేట్ పాఠశాల మొనరించిరి. శ్రీయుత వేదము వేంకటస్వామి కర్నూరు స్వాగతపద్యములను ప్రాథమిక పాఠ్యాయల పరిశీలకుల బెజపు మఠికోన్ని పద్యములను జదివిరి. పిదప బాలరచే దయనుగుణించిన “బీదబాలుడు” అను నాటకము ప్రవర్తించబడెను. కోడూరు బోర్డు బాలికా పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయులు శ్రీయుత బి. వెంకటరావు గారును, నందలూరు స్కూల్స్ రేంజి డిప్టీ ఇన్ స్పెక్టరుగారగు శ్రీయుత డి. డేవిడ్ గారు (ఓ. ఈ. యల్. యం. పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయులు) వృత్తివిద్యను గూర్చియు నుపన్యసించిరి. ఈవిషయమై మఠికోందఱు ఉపాధ్యాయులు చర్చించిరి. తరువాత బాలికలు “చిత్రనళియ” ములోని కొన్నిరంగములను మనోరంజకముగ బ్రవర్తించిరి. పిమ్మట ఉపాధ్యాయులు తమరీతుకష్టములు వివరించినయంతరము స్వల్పాచారములును, బాలభటప్రదర్శనమును జరిగినది. అధ్యక్షుడంత చక్కనిరైలిలో నాంగ్లమున ప్రస్తావనోపాధ్యాయుల కష్టములు నివారించు మార్గములను బోధించుచు నాటకముల బ్రదర్శించిన బాలరలో చక్కగా తమభర్త్యులను నెరవేర్చిన మొదటి బాలునికి అట్లే యొక బాలికకు వెండితెరకములు బహుమానముగానిచ్చిరి. వందనముల తోడను జాతీయగీతములతోడను సభ ముగింపబడెను.

(ఒకవిలేఖరి)

మద్రాసు అండ్ సదరన్ మహారాష్ట్రా

రైల్వేకంపెని, లిమిటెడ్;

(ఇంగ్లాండులో ఇక్ కార్పొరేట్ చేయబడినది)

ప్రకటన

1926 సం॥ ఏప్రిల్ నెల తే 1 ది మొదలుకొని బ్రాడ్ గేజ్ సెక్టర్ లో బండ్ల రాకపోకలలో మార్పులు చేయబడినవి. దీనిని అందరు గమనింపవలెను.

ఈ క్రిందిబండ్లు క్రొత్తగా ఏర్పరుపబడినవి

సెం 41 మిక్సెడ్ అరక్కి-గము వదలుట	14—10
రేపింగుట చేరుట	15—25
సెం 42 రేపింగుట వదలుట	9—15
అరక్కి-గం చేరుట	11—25

సెం 155 రైల్వే-వీరాల వదలుట	16—45
3 తరగతి మార్తం తెనాలి చేరుట	18—45
సెం 156 డిటా తెనాలి వదలుట	14—45
వీరాల చేరుట	16—80
సెం 111 లోకత్ మదరాసు వదలుట	13—12
రాయపురం చేరుట	13—88
సెం డిటా మదరాసు వదలుట	14—40
పొన్నేరి చేరుట	15—48
సెం డిటా పొన్నేరి వదలుట	16—0
మదరాసు చేరుట	17—80
రైలుకోచ్ } తెనాలి వదలుట	20—0
3 తరగతి } రేపల్లి చేరుట	21—6
రేపల్లి వదలుట	21—25
తెనాలి చేరుట	22—88
సెం 195 లోకత్ మదరాసు వదలుట	7—5
ఆరంబాకం చేరుట	9—80
సెం 196 లోకత్ ఆరంబాకం వదలుట	9—45
మదరాసు చేరుట	12—20
ఈ క్రిందిబండ్ల వరుసలు రద్దుపరుపబడినవి	
సెం 158 లోకత్ మదరాసు వదలుట	12—5
పొన్నేరి చేరుట	13—15
సెం 154 డిటా పొన్నేరి వదలుట	13—30
రాయపురం చేరుట	14—48
సెం 188 డిటా రాయపురం వదలుట	11—10
మదరాసు చేరుట	11—28
సెం 144 ప్యాసెంజరు తెనాలి వదలుట	20—10
రేపల్లి చేరుట	21—13
సెం 147 డిటా రేపల్లి వదలుట	21—40
తెనాలి చేరుట	22—44

ఈ క్రిందివి ముఖ్యమైన మార్పులు

సెం 1 మద్రాసు-కలకత్తా మెయిలు వారేగకు 14—35 కు బదులు 13—48 కి చేరును. ఈబండి టంగుటూరు తాడివేకలో నిలువదు.

సెం 2 కలకత్తా, మద్రాసు మెయిలు 13—22 కు భదులు 12—55 లకు బదులు జేరును. ఈబండి దువ్వారాపూడి, టంగుటూరు స్టేషన్ లో ఆపబడును.

సెం 9 బెజవాడ ప్యాసెంజరు బెజవాడ బిట్రంగుట మధ్య ప్రైవేట్ లో నిలుచుచు బెజవాడకు 10—40 ఘంటలకు చేరి అచ్చటినుండి యిప్పడు కాకినాడ పోవుబండ్ల ఏర్పాటు ప్రకారము 11—45 ఘంటలకు బదులుజేరి కాకినాడ వరకు పోవును.

సెం 10 వారేరు ప్యాసెంజరు 17—50 కు బదులుగా 18—0 ఘంటలకు మద్రాసు చేరును.

సెం 32 వారేరు ప్యాసెంజరు:—యిప్పడు బిట్రంగుట లో నిలుపబడునట్టిబండి బిట్రంగుట 8—8 గంటలకు చేరును. అచ్చటినుండి 8—25 కు బయలుదేరి యిప్పడు మద్రాసు 12—25 కు చేరు 42 ప్యాసెంజరుబండికి బదులుగా 10—30 కే చేరును. ఒక క్రొత్త సెం 196 బండి ఆరంబాకం నుండి 9—45 ఘంటలకు బయలుదేరి మద్రాసు 12—20 ఘంటలకు చేరును.

సెం 34 కాకినాడ ప్యాసెంజరు 6—0 ఘంటలకు బదులు 5—55 ఘంటలకే కాకినాడ వదలును.

సెం 150 లోకత్ (యిప్పడు 180 గా మార్చబడిన బండి) పొన్నేరి 7—15 బదులు 6—55 కే వదలి రం 8—37 కు బదులు 8—25 కే చేరును.

సెం 13 మోడవతరగతి మిక్సెడ్ బండి 5—0 ఘంటలకు బదులు 4—35 కే బయలుదేరి కడవకు 11—2 కు చేరును.

సెం 4 S. I. R. మెయిల్ మద్రాసుకు 7—15 గంటలకు సెం 20 బెంగళూరు ప్యాసెంజరు 8—30 గంటలకు నూర్ప, సెం 26 రై మారప్యాసెంజరు 16—50 ఘంటలకు నూర్ప చేరును.

సెం 86 తిరువళ్ళూరు లోకత్ ఆవడిలో నిలువదు. రాణి పేట, కాకినాడ, విశాఖపట్నం, గుంటూరు, రేపల్లె బ్రాంచీ లోని బండ్లవరుసల కాలనిర్ణయములు మద్రాసు లోకత్ బండ్ల ఏర్పాటుల సరాసరి రైలువరుసల ఏర్పాట్ల ననుసరించి కొలదిగ మార్పు లొనరింపబడినవి.

ఇంకను యితర వివరములగు కాలనిర్ణయములను తెలియగోరువారు స్టేషన్ లో త్వరలో విక్రయింపబడెడి కాలనిర్ణయపట్రికలను చూచుకొనవచ్చును. (సెం 16)

నా సత్యాన్వేషణచరిత్ర
మహాత్ముని స్వీయచరిత్ర

పదుమూడవ ప్రకరణము

లండనునగరమును చేరుట

స్వీడునులో నాకు సముద్రయానసంబంధముగ బబ్బు (సీ-సిక్-నెను) ఏమియును కలుగలేదుగాని ప్రయాణము సాగుచున్నకొలదిని నాకు విసుగు హెచ్చయినది. కొట్టుపెత్తనదారు (స్టీవర్డు) తో మాటలాడుటకుగూడ నాకు జంతుగానేయుండెడిది. ఆంగ్లభాషలో మాటలాడుటకు నాకలవాటులేదు. రెండవ సెలూనులో నున్న ప్రయాణికులలో ముజందారుగారు తప్ప తక్కినవారందరూ ఆంగ్లేయులే. వారు నావద్దకువచ్చి మాటలాడినపుడు వారియాస నాకు బోధపడేదిగాదు. ఒకసారిబోధపడినను నేను మరల జవాబుచెప్పజాలకుండ నుంటిని. మొదట నోటిలో మాడబలుకుకొని తరువాత పైకిచెప్పవలసివీధిలో నుంటిని. భోజనసహాయమున కర్తులను ముండగరిటెలను ఉపయోగించుట నాకలవాటులేదు. వారు చేసినవదార్థములలో వేనితో మాంసము కలదో వేనిలో లేదో అడుగుటకు నాకు మొగమెటయు. అందువలన నే నెన్నడును భోజనశాలలో పది మందితోను కలసి భోజనముచేయలేదు. నాగదిలో నే నొంటరిగానే తినుచుంటిని. ముఖ్యముగా నేను తెచ్చిన తీసిపిండివంటలను వండనకు ముత్రమే తినుచుంటిని. ముజందారుగారికి ఇట్టి బాధలేదు. ఆయన అందరితోను కలసియే భుజించుచుండెను. స్వీడును వైతల్లపైస (డెను) సంధర్భతోడను కలసిమెలసి తిరుగుచుండును. నేను పగటిపూట నాగడినుండి కడలుబయ్యేలేదు. సాయంకాలమునందు జనసమృద్ధును తక్కువగా నున్నపుడు మాత్రమే నేను డెక్కపైకి పోవుచుండువాడను. "నీవుగూడ అందరితోను కలసిమెలసి యుండవలెను గాని ఒంటరిగా నుండగూడదు. వారితో మాటలాడుచుండవలెను. న్యాయవాదవృత్తి నవలంబింపవలదివిగదా మరియెట్లు? న్యాయవాదు లెల్లప్పుడును పదిమందితో మాటలాడుచునే యుండవలెను. తప్పులువచ్చిన బాధ యేమి? ఆంగ్లభాష మనమాతృభాషకాదు గాన తప్పు లందరికిని వచ్చును. ధైర్యముతో మాటలాడుచుండుము." అని ముజందారుగారు నాకు తరుచు బోధించుచుండిరి. కాని నా జంతు తీరలేదు.

ఒక ఆంగ్లేయుడు దయతో నాతో మాటలాడ నారంభించెను. అతడు నాకంటె పెద్దవాడు. "నీవు స్వీడునులో ఏమి భుజించుచున్నావు? నీకేమిపని? ఎవరికివెళ్లుచున్నావు? నీకింత బిడియమేల? పదిమందితో కలసి యేల భోజనముచేయవు?" అని అతడడిగెను. నేను మాంసముతినిని చెప్పగా అతడు నవ్వి "విన్నే సముద్రమును చేరినపిమ్మట యానియమును సాగడు. ఆంగ్ల దేశమున చలి విస్తారముగా నుండును." అని ఆతడనెను. పొట్టుసెడునకు చేరకపుర్రవే యీసంభాషణ జరిగినది.

"ఆంగ్ల దేశములోగూడ మాంసము తినకుండనే యుండవచ్చునని నేను వింటిని" అని నేనంటిని.

"అది వట్టిఅబద్ధము. నేనెరిగినంతవరకా దేశమున నట్టివారెవ్వరులేరు. నీవు సారాను త్రాగనక్కరలేదు. నేను ఆంగ్లేయుడను గాన నాకది అలవాటు కాని మాంసమును తినక పోయినచో నీవు ఆంగ్లదేశమున బ్రతుకజాలవు." అని ఆతడనెను.

"యీ ఉపదేశమునకు వందనములు గాని నేను మాంసమునుతినని మాఅమ్మయెదుట దైవనామీగా ప్రమాణముచేసితిని. ఆనియమును సాగనిచో నేను మరల నాస్వదేశమునకైన పోయెదను గాని మాంస మెంతమాత్రమును తినజాలను." అని నేనంటిని.

మరికొన్నిరోజులకు మాస్టీమరు లిన్నేసముద్రమున ప్రవేశించెను గాని మద్యమాంసముల అవశ్యకత నాకంతమాత్రమును కలుగలేదు. నేను మాంసమునుతినలేదని సర్టిఫికేటులను పుచ్చుకొనవలెనని మావారు చెప్పిరి. అందువలన నా ఆంగ్లేయ మిత్రు నడిగితిని. అతడు సంతోషముతో వ్రాసియిచ్చెను. "నేను దానిని కొంతకాలము చాలభద్రముగా కాపాడితిని. మాంసమును తినుచున్నవారుగూడ తిననట్లు సర్టిఫికేటులను సంపాదించుచుండుటను జూచినపిమ్మట నాకు వానిపై విలువతగ్గినది. నా మాటను నమ్మనివారు సర్టిఫికేటునుమాత్రము నమ్మెదరా? అని నేను తలచితిని.

ఒక శనివారమునాడు (అని నాకు జ్ఞాపకము) సౌతాంప్షనురేవును మాస్టీమరుచేరెను. నామిత్రులొక తెల్లపానలునూటు (పెంటం- వెబ్బుకో-యి-కో-టు) ను నాకిచ్చిరి. స్వీడునుండి దిగునపుడు దానిని తొడుగవలసింది. అప్పుడు తెల్లదున్నులే నాకు

బాగుగానుండునని తలచితినిగాని స్వీడునులో నల్లనూటునేధరించితిని. స్వీడును దిగునపుడు పానలునూటును తొడిగితిని. అది నెత్తెంబరు సెల కడపటివాగుము. ఆచటనున్నవారిలో నేను తప్ప మరెవ్వరును అట్టి దుస్తులను తొడిగియుండలేదు. చాలమంది తమ సామగ్రిలను గ్రిండ్లే కంపెనీ యేజంటుకు వశపరచిపోవుచుండిరిగాన నేనుగూడ నటులేజేసితిని. తాళముచెవుల గుత్తిని గూడ అతనికి యిచ్చితిని. డాక్టరు పి. జె. మెహతా, దలపతరాంసుక్లా, రణజితుసింగు మహారాజు, దాదాభాయి నాకోడిగార్లపేర నామిత్రు లిచ్చిన సిఫార్సు ఉత్తరములు నావద్ద నున్నవి. లండనులో విక్టోరియా హోటెలులో బసచేయుచు స్వీడునులో నొకరు చెప్పిరి. అందువలన నేనును ముజందారుగారును ఆహోటెలుకు వెళ్లితిమి. నేనొక్కడనే తెల్లపానలు నూటును తొడిగితిని. మరెవరును తొడగలేదే అని నాకప్పుడే చిన్నతనముగానున్నది. మరునాడు అదివారమునకుచే గ్రిండ్లేకంపెనీవా రావాడు సామానుల నియ్యగరిని పూటెలులో తెలిసినందున నాకు రుసరుస మరింత అధికమైనది.

సౌతాంప్ష నునుండి నేను డాక్టరు మెహతాగారికి తంతు సంపిత్తినిగాన ఆదివారమునాడు రాత్రి ౮ గంటలకు ఆయన హోటెలుకు వచ్చి నన్ను చాల ఆహరించెను. పానలు నూటును తొడిగియుండుటను చూచి ఆయన నవ్వెను.

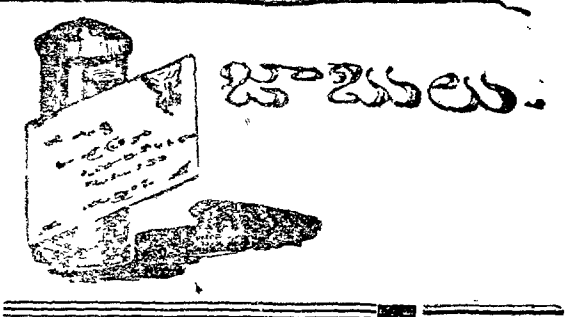
మేము మాటలాడుచుండగా ఆయనబోపీని (ట్రాపు-హోటు) నేను యాదాలాపముగా తీసికొని అది ఎంత మెత్తగా నున్నదో చూచుటకు అవకాశముగా చేతితోతాకితిని. అబ్బు చెడినది. మెహతాగారు కొంచెము కోపదృష్టిని చూచి నన్ను వారింపెను. కాని బోపీకిమాత్రము నవ్వు మదివరకే నావలన కలిగినది. ఇది మొదటిమందలింపు. పాశ్చాత్యదేశపు అలవాటులను గూర్చి అప్పుడే మెహతాగారు చమత్కారముగా నాకు మొదటి పాఠమును బోధించిరి.

"ఇతరుల వస్తువులను తాకకుము. క్రొత్తగా కనబడిన వారిని తొలిసారి ఎట్టి ప్రశ్నలను అడుగకుము. మన భారత దేశమున పరిచయము లేనివారినిగూడ ప్రశ్నించుచుండుముగాని యిచట నటుల చేయుట మర్యాదగాదు. బిగ్గరగా మాటలాడకుము. ఒకరితో మాటలాడ దలచినపుడు మన దేశములో మొదట సరే అని ప్రారంభించెదరు. ఇవల నపుకరులను తాపెదారులను మాత్రమే సరే అని సంబోధింతురుగాని సరిసమాన ఫాయావారటుల నుడువరు గాన నటుల నెవ్వరిని సంబోధింపకుము" అని యిట్టిపద్ధతుల నన్నిటిని ఆయన బోధించెను. హోటెలులో వ్యయ మధికమగును గాన ఒక కుటుంబీకుల యింటిలోనే బస చేయవలెనని గూడ ఆయన తెలిపెను. సోమవారమునా దానివయమును నిర్ధారించెయుటకు నిశ్చయించితిమి.

హోటెలులో బస నాకేగాక ముజందారుగారికి గూడ కష్టముగానే యుండెను. వ్యయముగూడ చాలచెయ్యగా నుండెను. మాస్టీమరులోనే వచ్చినమాట్లానుండి ఒకసింధుదేశీయుడు గూడ ఆహోటెలులోనే బసచేసెను. అతనికి లండనునగరము క్రొత్తకాదు గాన నతడు గదులను అద్దెకువిచారింతుననిమాతో చెప్పెను. సోమవారమునాడు గ్రిండ్లే కంపెనీవారు మాసామానులను పంపించగానే మేము హోటెలువారి కియ్యవలసిన సొమ్ము నిచ్చివేసితిమి. ఒక్కరోజుకు నాకు హోటెలులో మూడుపానులు అనగా 45 రూపాయలు ఛార్జ్ చేసిరి. ఇంతకు నేను తినినది ఏమియునులేదు. నాకవి యేమియును సయించలేదు. ఇదిజాగులేదు. యింకొకటి తెండని న రెం డిం డి కి ని గూడ వారు ఛార్జ్ చేసిరి. అంతవరకును నేను బొంబాయినుండి తెచ్చిన పండ్లను కొట్టెలునే నా కాధారముగా నుండెను.

సింధీ మిత్రుడుగడిసి కుదిర్చెను. సోమవారమునాడు మే మాగడికి వెళ్లితిమి. అచటగూడ నాకు స్థితితము కలుగలేదు. నాకు ఎల్లప్పుడును ఇంటివంక బుద్ధిపోవుచుండెను. మా అమ్మ మాటలును ఆమెపేయెను జ్ఞాపకమునకు వచ్చుచుండెను. రాత్రి పండుకొనినపుడు అన్నిసంగతులను జ్ఞాపకమునకువచ్చుచుండును. సంతతిధారగా కన్నీరు కారుచుండును. అందువలన నిద్రగూడ పట్టుటలేదు. ఈరహస్యము నెవరితో చెప్పటకును ధైర్యము చాలదు. చెప్పినందువలన ప్రయోజనమును లేదు. ఈ విచారము పోవుటకు నాకు సాధనమేమియును తోచలేదు. ప్రజలు వారి ఆచారములు చివరకు వారియింట్లు అంతయును నాకు క్రొత్తగానే యుండెను. ఆంగ్లేయులపద్ధతులు నాకు అగమ్యగోచరముగా నుండెను. ప్రతి స్వల్పవిషయమునుగూడ తెలిసికొనవలసి యుండెను. మైగా మాంసవర్జనయిదు మొక పెద్దకష్టముగా నుండెను. నేను తినదగిన పదార్థములుగూడ నాకు రుచిరకరముగా నుండలేదు. ఈతిగా నాపని-కింకింధాంగా నుండెను. ఆంగ్లదేశములో నుండలేదు. భారతదేశమునకు మరలవెళ్ల నవకాళము లేదు. ఇక రానే వచ్చితిని. ఈమాట్లాడుట ఎటులనో కనులు మూసికొని గడపివేయుము అని అంతరాత్మ బోధింపసాగెను.

(మో. క. గాంధీ- ఎంగుయిండియా 4-8-26)

నెల్లూరుజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము
పైసంఘ సామాన్యసభ ఈనెల 21 తేదీ ఆదివారము
సాయంత్రము 4 గంటలకు కాంగ్రెసుకార్యాలయమున జరుగును.
విషయము:—ఆనెంట్టికి నెల్లూరు, గుంటూరుజిల్లాలతర
పుర ఆభ్యర్థిని నిర్ణయించుట.

వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య
పొణకా పట్టాభిరామిరెడ్డి
జిల్లాసంఘ కార్యదర్శులు.

దొరికినపు స్తకములవగైరాల మూట
గతనెల 28 వ తేదీ ఆదివారం బిల్గుంటనుంచి బయలుదేరి రాత్రి ఘం 7-30 నిమిషములకు కాకినాడకు పోవు పాసింజరుబండిలో ఒక పుస్తకములవగైరాల మూట కనిపెట్టబడి దాని యజమానులు కానరానందున నానంద జాగ్రత్తపెట్టబడినది. సదరుగ్రంథములు విలువగల వైద్యకౌస్త్యగ్రంథములు అగుటచేత ఒకమెడికల్ ప్రాక్టీషనర్ వి. కావచ్చునని లోచుచున్నది. దీని యజమానులు యిక్రింది చిరునామాదారుని స్వయముగ కలసికొని తగిన నివర్తనములు చూపినచో సదరుమూట వారికి ఇచ్చివేయబడునని ఇందుమూలములగ తెలియచేయడమైనది.

యివటూరి సుబ్రహ్మణ్యం, టీచరు,
హార్దిజిమిడిక్ స్కూలు ఆలమారు, తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

సర్వభాధ నివారకులు

త్రాయపాములు, పొడపాములు, కట్టపాములు, పశిరికి పాములు వగైరాఅన్నిజాతుల పాములలో నేదైనను మనుష్యులగాని వస్తువులనుగాని, ఇంకా యితర జంతువులనుగాని కరచినయెడల వెంటనే వగైరా శ్రీ మరదావి రామన్న గారి శిష్యుడగు యేలూరు పడమరవీధి లో యున్న మగైరా శ్రీ మధ్యాహ్నపు వెంకట సుబ్బారాయుడుగారి ఇద్దకు వెళ్ళుచానని పాము కరచినవారి చెవులలో చెప్పేయెడల కరచిన వారికి విషము యొక్కకుండా వుండి ప్రాణమోసము కలుగనేరదు. గనుక ఆ ప్రకారము అనుకొనిగాని చెప్పిగాని వెంటనేబయలుదేరివచ్చి యీ గ్రామములో నుండిగాని దగ్గర గ్రామాదులలో నుండిగాని యింకా దూరపు గ్రామాదులలో నుండిగాని వచ్చిన మనిషి సదరు మధ్యాహ్నపు వెంకట సుబ్బారాయుడు గారికి తప్పక కలురు చెప్పవలయును. ఆకలురు చెప్పిన మనిషికిమాత్రము మంచి తీర్థమును మంత్రించి యివ్వబడును. ఆమంచితీర్థము కలురుచెప్పిన మనిషి త్రాగినవెంటనే అక్కడ పాముకరచినమని షికిగాని పశువులు వగైరాలకుగాని విషము తగ్గి యేమియు బాధలేకుండా యొప్పటివలె సుఖముగా నుండును. సదరువెంకట సుబ్బారాయుడుగారు యింటివద్ద హాజరులేకపోవడము తలపడవడినయెడల స్వగ్రామంలోగాని యింకా యితర గ్రామముల నుంచిగాని వచ్చిన మనుష్యులు, మనుష్యులనుగాని పశువులుమేకలు వగైరా జంతువులనుగాని పాముకరచినదని కలురు యింటి వద్ద చెప్పవలయును. ఆకలురు చెప్పటకు వచ్చిన మనిషిచేతికి మరగైరా శ్రీ లోకునిచ్చు సుబ్బరాజుగారి ఆజ్ఞప్రకారం తయారు చేయబడిన కాటుకయిచ్చి కరచినవాని కండ్లకు కలికమువేయడల కరచినమనిషికిగానిపశువులవగైరాలకుగాని విషముతగ్గియొప్పటి వలెనే లేచి సుఖముగానుండును. ఇంకా దూరమెక్కే తెలిగ్రామము ఉన్న గ్రామములనుంచి తెలిగ్రామము యిచ్చిన యెడల ఆ తెలిగ్రామము చూచుకొని తెలిగ్రామము తెచ్చినమనిషికి మంచి దీర్థము మంత్రించి యివ్వబడును. సదరు మంచితీర్థము లోపల పుచ్చుకున్న వెంటనే అక్కడ పాముకరచిన మనిషికి విషము తగ్గి లేచి యొప్పటివలె సుఖముగా నుండును. పైనకలురు చెప్పిన మనిషిచేతికి యింటివద్ద కాటుకయిచ్చినప్పటికిన్ని సదరువెంకట సుబ్బారాయుడుగారు యింటికివచ్చినవెంటనే యింటివద్ద వారు ఫలానవారికి పాముకరచినదని వచ్చి వెళ్ళినారు అని చెప్పడము తోనే ఆ చెప్పినవారికే మంత్రించిన మంచితీర్థము యిచ్చెదరు. యింకా పొడలు వగైరాలు వూదినయెడల సదరు వూదబడిన మనుష్యులు మాత్రము తప్పక యింటికిరావలయును. వారినిచూచి మృతించి చురాయి కట్టబడును. లోపలికిగూడ యివ్వబడును. మంత్రించి యిచ్చేవారి కేరు.

మధ్యాహ్నపు వెంకటసుబ్బారాయుడుగారు తెలంగాణ, పుగాకు వర్తకం, పడమరవీధి ఏలూరు, పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా, ఇట్లు ప్రకాశములు వ్యాయాసంఘ కమిటి ఏలూరు, పడమరవీధి.

గౌతమీ గ్రంథాలయము

కోర్టున కీడ్వబడునా?

గౌతమీ గ్రంథాలయ వ్యవహారములు క్రమముగా కోర్టున కీడ్వబడు నూచనలు గమపడుచున్నవి. వక్ర-లంకవారి ఫలమును 1928 సం॥ మే నెలలో ఆగ్రిమెంటుమీద కొనినారు. ఈ ఫలమునకు మూడు సంవత్సరములు కావచ్చినను దస్తావేజీ లేదు. 1928 సం॥ అక్టోబరులో జరిగిన సాధారణసంఘసభలో వక్ర-లంకవారి ఫల మమ్మివేయబడవలయునని తీర్మానింప బడినను ఇది యిప్పటివరకును అమలుపడలేదు. కార్యనిర్వాహకవర్గమువారి ఫలము నమ్మటలో శ్రద్ధవహించుటకు బదులు లేని పోని హక్కులవివాదములు, క్లబ్బిస్థాపన, మున్నగు కల్గిత గవులాలతో కాలముగడుపుచూ వచ్చినందున వక్ర-లంకవారి ఆగ్రిమెంటునకు కాలదోషముపట్టు కాలము సమీపించినది. అందుచే వక్ర-లంకవారు తప్పక రెండు నెలలలో గ్రంథాలయమును కోర్టున కేర్పించెదరు. వీనితో బాటు సుబ్బా రావు పంతులుగారి కిక్కినవలసిన ఆరువేల రూపాయల ఋణము, దానిమీద వడ్డీ, దాదాపు పదమూడువందల రూపాయలు, నింకా అడ్డే నిలచి యున్నవి. ప్రస్తుతకార్యదర్శి లీదయమై గట్టిగా పంచేయక పోయినచో యీ వ్యాజ్యముల వధ్య గ్రంథాలయమున కెట్టి యవస్థ వచ్చునో యెవ్వరు చెప్పగలరు? వక్ర-లంకవారి ఫలము నిలువజేయుకొనుటలపు తమకు గట్టిగ యున్నట్లు శ్రీకందుకూరి వెంకట సీతారామచంద్రరావుగారు మొన్నను జరిగిన సాధారణ సంఘసభలో అనేక సారులు చెప్పినను, నాళము సీతారామచంద్ర రావుగారి నూచన సంగీకరించక పట్టునలయే ప్రధానముగా జేసికొని ప్రవర్తించుచుండుటచే గ్రంథాలయము కోర్టులోని కీడ్వబడుచుండుట తటస్థించుచున్నది. ఇదియెంతయు కోచనియనున పేరుగ నెప్పనక్కరలేదు. గ్రంథాలయ సాధారణ సంఘసభ్యులకు వీనివిషయమై శ్రద్ధవహించి, గ్రంథాలయ వ్యవహారములు కోర్టున కేక్కకుండచూడవలయునని కోరుచున్నాను.

నిడమరీ సత్యనారాయణమూర్తి బి. యె.
2-8-23 (సాధారణ సంఘసభ్యుడు)

దొంగలు తోలుకొని పెళ్ళుట

గుడివాడతాలూకా ములకపల్లి అగ్రహారం కాపురము లయిన సూరి వెంకటసుబ్బయ్యగారి తాలూకా గిత్తను దాని జత ఎద్దును మరీకొన్ని పశువులను 17-2-26 తేది సాయంకాలము పొలములో కట్టివేసి ఝాము ప్రాద్దుపోవువరకు వుండి యింటికి వచ్చి తిరిగి ఝాము తెల్లవారి కట్ట తప్పిడేశమునకు వెళ్ళినంతలో కట్టివేసిన తాడుసహా గిత్త కనుపించలేదు. పలుతావుల వెతుకుచు దివితాలూకావై పుకు వెళ్ళుచుండగా బండికోళ్ళలక బాట్టిరలక వెళ్ళులోగా గిత్తను పాతతాడుసహా యిద్దరు మనుష్యులు తోలుకునిపోవుచున్నట్లు జాడలు తెలిసినవి గాని కనుపించలేదు. (త్తవహారం 1 యల్ల గిత్త 2 మూడు అంగళ్ళములు పొడవుగల పిడచకొమ్ములు. 8 మోపరముకొద్ది నలుపు. మూడుముళ్ళ ఎత్తు సరిది యీవత్సరము కలిగినది. గిత్తను గుర్తించినవారు యీక్రింది అడ్రసుకు వ్రాయ పార్చితులు.

మల్లెల రామకృష్ణమూర్తి
తూర్పుకృష్ణాక్షిల్లా కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి,
మేదూరు (కృష్ణా)

యేలము అమ్మకము

వంగోలు గ్రామములోని భూములున్న యిండ్లు

పత్తి భావ్యకార్లుకట్టి దివాల సందర్భంలో (ఆర్డి నెం 8/1926) అఫీషియల్ అసైని ఉత్తరపు మేరకు మెసర్యుడెడ్జ్ కంపెనీవారు గుంటూరుజిల్లా వంగోలు గ్రామంలో 1926 సం॥ మార్చి 18 తేది గురువారం వునయం 9 ఘంటలు మొదలు యీదిగవ కనుపరచియుండు ఆస్తులను సదరు ఆస్తులు యుండు ఫలములోనే యేలము జేయుదురు.

పత్తివారి వీధిలో డోరు నెం 8ల యిల్లు 16, 17-18 న్ను కుమారపాళ్ళములో డోరు నెం 58, వేణుగోపాలస్వామి వీధిలో డోరు నెం 67, 13, 80 గల యిండ్లు.

బి. నాగభూషణరావు దివాల సందర్భంలో (ఆర్డి నెం 869-1923) అఫీషియల్ అసైని ఉత్తరపు మేరకు మెసర్యుడెడ్జ్ కంపెనీవారు 1926 సం॥ మార్చి 19 తేది శుక్రవారం ఉదయం 9 ఘంటలకు గుంటూరు గ్రామములో నెం 15-247 గల పాపును సదరు ఆస్తిపదనే యేలము జేయుదురు.

(2) 1926-సం॥ మార్చి 20 తేది శనివారం సాయం త్రయి రి ఘంటలు మొదలు లింగారెడ్డిపాళెం మునిసీపు చాడి పద్ద సర్వేనెంబర్ 2975, 2976, 2977, 2981, 2990, 875-1, 876-1, 877 లో ఆగియుండు భూములను యేలము జేయుదురు.

భద్రాద్రియాత్రికులకు సదుపాయము

అపరవైకుంఠమని నెగడు శ్రీ భద్రాద్రిపురంబున ప్రతి వత్సరంబునను శ్రీ సీతారాములకు జరుగుచుండు కళ్యాణోత్సవాది మహాత్మ్యము లాంధ్రలోక మెఱుంగనిదికాదు. తేదియ మహోత్సవంబు లారయభిక్షులు తండ్రిపతండ్లములుగా బయలుదేరి చోరమృగబాధల కడలుచు పలువిధకష్టముల కోర్చి మహాదారస్యభూయిష్టమును, నిల్లెండలపాడు, వెల్లుపాలెము మొదలగు మార్గములగుండ నాయాసమయములందు భద్రాద్రిపురంబునజేరి శ్రీ సీతారాముల సంవర్ధించి నిజవాసముల శ్రేయండుటయు సర్వజనవిదితమే అయియున్నది.

భగవదనుగ్రహవేళముచే నేతద్వక్త సంకతి నర్పింప దలంపు గలిగిపలువురు పుష్కలపుష్కల సాయంబున నిల్లెండలపాడు పురంబునం దన్న సత్రంబొందు నిర్మించి నేటికి 25 సంవత్సరములనుండి భాగవతనేత్రయుచు యాత్రికులకు మార్గసౌకర్యము గలిగించు సమర్థతలేనివాడైనగుటచే భక్తు లనుభవించు పలువిధముల కష్టములకడలుచు, తేదియ కష్టపరంపరల నివారించజేయు శ్రీరామమూర్తిని ప్రార్థించుచు కాలమును వెడలించుచుంటిని.

నా ప్రార్థనాదికము నాలించి శ్రీరామచంద్రుడు పాలకులహృదయంబుల ప్రవేశించి మార్గసౌకర్యమును కొంతవరకు గలిగించియున్నాడు.

ఎట్లన డోర్నకల్లునుంచి కారేపల్లిమీదుగా సింగరేణికాల రికివచ్చిన రైలుమార్గమునందు కారేపల్లి ప్రేక్షకపద్ధతుండి చీర్చి క్రొత్తగూడెమువరకు సాగించియున్నారు. ఈ క్రొత్తగూడెమునకు భద్రాద్రి ఇరువది మైళ్ళుండును. దీనంజేసి యాత్రికులకు ప్రయాణము సులభమైనదనుట నిర్వివాదాంశము. కాని యీ మార్గములం దన్న సత్రము లేకుండుటచే భక్తు లెల్లరు తృప్తిపాసలకై శ్రమలబడవలసినవారని దలంచి పూర్వమునుండి జరుగుచున్న నిల్లెండలపాడునందు గల యన్న సత్రమును నిర్విఘ్నముగా జరుపుచు నూతనముగా క్రొత్తగూడెమునందుగూడ నన్న సత్రము సాగింపదలంచి క్రొత్తనామసంవత్సర కార్తీక బ ౪ లు బుధవారమునందు సత్రముయొక్క స్తంభప్రతిష్ఠాకును, అన్నదాన ప్రారంభమును సాగించుటకు ముహూర్తము నిశ్చయింపబడినది.

ఇదివరకు యాత్రికులు భద్రాద్రికేసరుండు, ఏలూరు, రాజమహేంద్రవరము, కొంపపల్లి, వెల్లుపాలెము, మొదలగు త్రోవల కింతటినుండి బోవక క్రొత్తగూడెపుదారిననే పలువురు యాత్రికులు వచ్చుట సంభవించును గాన సాలునకు 15 వేల రూపాయలు ఖర్చుగునని యంచనావేయబడినది.

ఇంతవెద్దమొత్తమును సంపాదించి తద్వారా సత్రమును సాగించుట సులభసాధ్యముగాకపోవుటచే భూతదయాభరు లనే కుల నాశ్రయించి యీ ఘనసత్కార్యమును సాగింపవలసి వచ్చినది.

కొనసో యాంధ్ర సోదర సోదరిహేళులారా! మిత్ర క్తి కొలది ద్రవ్యసహాయంబుగావించి సత్కార్యంబును నిర్విఘ్నంబుగా సాగించెదరని ప్రార్థించుచున్నాడు.

మీరును మీ స్నేహితులను పరమార్థము నాశ్రయించి కాశ్యోతచందాదారులై ఆయా చందాద్రవ్యమును వసూలవరచి వసూలుపత్రములకు సంతకములజేయించి చందా ద్రవ్యసహితముగ మాకుబంపిన తేదియద్రవ్యము ఖర్చులకు వినియోగించుచు మీమీ పేర్లను శ్రీస్వామివారి కాశ్యోతచందాదారులీడ్చులో చేర్పించి మీకు రక్షింబంపబడును.

వీసంవత్సరంచందా యాసంవత్సరముననే చెల్లించుచుండవలయును. అనగా చందాధనము రొక్కరూపకముగా జెల్లించు వారు ప్రతినవత్సరము జై శాఖమాసముమొదలు మార్గశిర్ మాసాంతమువరకును, ధాన్యరూపముగా జెల్లించువారు పుష్యమాసముమొదలు ఫాల్గుణమాస అంతమువరకును జెల్లించుచుండవలయును.

చందావసూలుకొరకు మేముగాని మాతరపు గుమాస్తాగాని, మిగ్రామముల కప్పుడప్పుడు వచ్చుటగూడ సంభవించ గలదు. కాన దయయుంచి యివ్వదలంచిన చందాధనము రేపు మాపని త్రిప్పికొనక నిచ్చెదరనిగూడ నమ్ముచున్నాడు.

మార్గశిర్ మాసాంతమువరకు గుమాస్తాలురాని గ్రామములలోని భక్తులు దయయుంచి ఆయా గ్రామములయందు వసూలు కాదగిన చందాద్రవ్యమును తామే వసూలుపరచి పైని బంధనలప్రకారం సత్రమునకుపంపెదరనిగూడ నమ్ముచున్నాను. వెల్లుపాలెము మొదలగు మార్గములందు అచ్చలచ్చల నన్న సత్రమునెట్లు వసూలయింట్ల రీ క్రొత్తగూడెము సత్ర

ము సహితము సాగించుమార్గము లారయును శీ క్రొత్తమార్గంబునగూడ నచ్చలచ్చల నన్న సత్రంబు లేర్పరించెదరని జేడుచున్నాడు.

మాటూరు సుశర్మ నదాసు

ఇల్లెండలపాడు.

మ.రా:—మీరుపంపు చందా ధనము ఇల్లెండలపాడు సత్రాధికారికి గాని క్రొత్తగూడెము సత్రాధికారికి గాని పంపకొరెదను.

“శ్రీ దుర్గావిలాస” ప్రవేశమహోత్సవము

శ్రీ దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాశ్వరరావుపంతులుగారు బెజవాడయందు నూతనముగ నిర్మించిన “శ్రీ దుర్గావిలాస” గృహప్రవేశ మహోత్సవము ఈ నెల 6 వ తేది సాయంత్రము 7 1/2 గంటలకు అతివైధవముగ జరుపబడినది. అప్పుడు సహవేళమైన బ్రాహ్మణులకు భూరిసంభావనల నిచ్చి తృప్తిపరుచుటయే గాక ఆకిరిపల్లి సంస్కృతపాఠశాలకు, బెజవాడలోని రామమోహన గ్రంథాలయమునకు, రామమోహన ఆయుర్వేద పాఠశాలకు, శ్రీవేంకటేశ్వరాయుర్వేద పాఠశాలకు శాశ్వత దక్షిణా నొసంగిరి. 7 వ తేది రాత్రి బ్రాహ్మణులకు పంచభక్త్య పరమాన్నములతో సమారాధన జరిగినది. 8, 9 తేదీలను బ్రాహ్మణేశ్వర సంతర్పణలు విరివిగ జరిగినవి. 5, 6 వేల బీదలకు మృష్టాన్న మిడిరి. ఈలాటి సమారాధనలు బెజవాడలో ముందెన్నడును జరిగియుండలేదు. దేశోద్ధారకుని పేరు బెజవాడ చుట్టుప్రక్కలను మారుమోగినదని చెప్పటలో నతిశయోక్తి యేమియు లేదు.

7 వ తేది మధ్యాహ్నము ఆంధ్రదేశములోని తంతుకారకసంఘమువారి సభ “శ్రీ దుర్గావిలాసమున” నె జరిగినది. ఆనాటి సాయంత్రము జరిగిన గానసభయు ఈమహోత్సవమునకు వన్నె నొసంగినవి. బ్రహ్మశ్రీ పాదుపల్లి రామకృష్ణయ్యగారి గానము, వారణాసిఘంటయ్య, బ్రహ్మయ్యగార్ల వృందంగము, ఫిడీలు శ్రీ దుర్గావిలాసమునకు పారులనెల్లర నాకర్షించినదని చెప్పవచ్చును.

బెజవాడకును, ఆంధ్రదేశమునకును “శ్రీ దుర్గావిలాసము” అమూల్యమైన సహాయ సంపత్తుల నొసంగునట్లులో సందియము లేదని ఈ ప్రవేశోత్సవము స్పష్టపరచినది.

(బెజవాడ విలేఖరి)

కృష్ణదేవరాయల ఆంధ్రభాషా నిలయము

తిక్కన జయంత్యుత్సవము జరుపుట

దువ్వూరి రామిరెడ్డిగారి ఉపన్యాసము

హైదరాబాదు (నిజాము), మార్చి 10:—యంగ్లవారమునాడు క్రిష్ణదేవరాయల ఆంధ్రభాషానిలయము తిక్కన జయంత్యుత్సవమును జరిపెను. ఇందుకొరకు ప్రత్యేకముగ ఆహ్వానింపబడిన దువ్వూరి రామిరెడ్డిగారు హైదరాబాదు ప్రేక్షకులలో మేలునుండి దిగగనే సన్మానింపబడిరి. వారు రెండుగంటలు సరసముగ ఉపన్యసించిరి. తిక్కనమీదను, ఆంధ్రభారతమందు వర్ణింపబడిన సాంఘిక, సారస్వత, విజ్ఞానసంబంధములగు విషయములపైను, సమకాలికులు తిక్కనపై గావించిన ప్రశంసలు రామిరెడ్డిగారు చక్కగ చర్చించిరి. తిక్కన యంగప్రవక్తక తెలుగు ప్రామాణ్యమైనది. తిక్కన చక్కనికవియనియు రుజువుచేసెను. సంస్కృత ఆంధ్రభారతముల నొకదానితో నొకటి పోల్చి, కథాసంవిధానము, పాత్రపోషణము, వర్ణనలు, ఆభిప్రాయములు, ఆచరణములందు జూపించిన అభివృద్ధిని ఉదాహరణ పూర్వకముగ చెల్చి, తిక్కనజన్మస్థానము నెల్లూరని రామిరెడ్డిగారు నిశ్చయించిరి. భాషాపాండిత్యము, యింగ్లీషు తెలుగు సంస్కృత వాఙ్మయ పరిచయమును, వివర్ధనశక్తిని ఉపన్యాసకుడుజూపెను. వీరవిద్రుడుగా రచ్యవత వహించెను. రామిరెడ్డికవిత్వమును ధీశక్తిని అగ్ర్యతను ప్రశంసించెను.

హనుమంతరావుగారు వందనముల సభ్యులతరపున రామిరెడ్డిగారి కర్పించిరి. బాలసరస్వతీనిలయమందు తెలుగు నాటకములపై గురువారమునాడు రామిరెడ్డిగారు దుపన్యసించెదరు.

(ఒక విలేఖరి తంధి)

కోటప్పకొండ దేవస్థానము

గుంటూరుజిల్లా నరసారాపురము ఆరుమైళ్లదూరమున
మల్లమండ్రామ సరిహద్దున కోటప్పకొండమీదనున్న శ్రీకో
టిస్వామివారి దేవాలయము మిక్కిలి పురాతనకాలము
నుండి యున్నది. వివిధప్రాంతములనుండి లక్షలకొలది జనులు
వరాహాశ్రమములకు వచ్చి వేలకొలది కానుకలను
సమర్పించుచుండుదురు. శ్రీస్వామివారికి ఈసాముగాక కుమారు
గారి యకరముల భూమిహూడ నున్నది. ఈదేవాలయమునకును,
దీనిని స్థితిని, గవర్న మెంటునకు అర్పణమిచ్చితిమి నరసారాపు
రము జిల్లాదారు శ్రీరాజా వల్లభ శాస్త్రిగారిచే నరసారాపు
రము భూమిహూడను కోటకొండ కౌన్సిలు కౌన్సిలరుని
సుబ్బారావుగారును, వరహరంపర్యపు ధర్మకర్తలగా
నున్నారు కాని, వీరిద్దరిలో మొదటివారే పరిపాలనకర్తగ వ్యవ
హరించుచున్నారు. పాలుకు కుమారు పదివేలరూపాయల రా
బడి వచ్చుచున్నను స్వామిని సేవించుటకు వచ్చుభక్తులకు నెట్టి
సదుపాయములు చేయబడుటలేదు. నూతనదేవస్థానపు ఆస్తులలో
అనేక ముఖ్యవస్తువులు చేయవలసియున్నది గాని యిట్టియాస్తు
యొక్క అగత్యమును కనుపరచుటకు ఈదేవాలయపు మేనేజి
మెంటు ఒక్కటేచాలును. సమీపపురాలైనవారు ఈ జమీం
దారులతో పోరాడలేక యంతవరకు యెట్టితోక్యమును కలుగఁ
జేసికొనలేకపోయిరి. మద్రాసులో నూతనదేవస్థానపుభక్తుల ఏ
ర్పడినందునాత కమ్యూనిటీపాలెం కాపురమును సామాన్య
రయియున్న అయిన కిలారు బొల్లయ్యగారు యాధర్మకర్తల
మీద విజేషనుపెట్టినారు. జమీందారు చేయుచున్న అక్రమ
చులకునరించి, యాక్రిందిభముగ కొన్ని ప్రమాదపత్రికలు
దాఖలైవని.

1. ఈదేవస్థానము తనస్వంతదేవతార్చనగాభావించుకొని
దీనిని వచ్చుచుండునది 1872 వ సంవత్సరమునుండియు
జమీందారులు ఆదాయపురస్సు కట్టించుకొనుచున్నారు.

2. స్వామివారిని సేవించుటకు ప్రభులతోవచ్చిన భక్తులు
ను, అభిషేకముచేసికొనుటకు వచ్చిన మూత్రాపదములను నూతన
ముగా 2-3-4-5 రు 1-8-0 లేక 1-4-0 రుకుముచెల్లించు
నట్లు ఒకనిబంధన నేర్పాటుచేసినారు. ఇదిగాక బియ్యము,
నెయ్యి, కూరలు మొదలగునవి అవసరముగా సమర్పించుటకు
చుండును. అనేకమంది మహాత్ములు సత్రములను, సావిత్రిను,
చలివేంద్రులను, భక్తజనంధములను ప్రతిష్ఠించుచుండగా, యీ
జమీందారు ధర్మకర్త ఒకపత్రమునైనను స్థాపించుపుణ్యమును
కట్టుకొనలేదు.

3. యాత్రికులు లక్షలకొలది వచ్చుచున్నను, వీరికి రా
వ్యాప్తచేయునకు దొడ్లకు కట్టించరు. లోకలోబోధువారు 128
పెక్కుప్రకారము, ప్రజలయొక్కగృహమునకు ఖర్చుపెట్టి సగము
ఖర్చు యీజమీందారువద్దకుండి తీసికొనుటకు యిటీవల నొక
యంత్రపును బాంజీయించియున్నారు.

4. కుమారు ముప్పది దినదూరాపులు మరమ్మతులకే
చేదిపోవుటచే నీటియిబ్బందినివలన ప్రజలును, పశువులును పడు
రాధ వర్షనాశితము.

5. కొండమట్ట ప్రదక్షిణమునకు తగినరస్తా వేయక
పోవుటవలన భక్తులను, పశువులను ప్రమాదములు సంభవిం
చుచున్నవి.

6. చెట్లు చేయులేకపోవుటచే వేలకొలది యాత్రికులు
సిల్లలతో నెండలో మాడవలసివచ్చుచున్నది.

7. ఈదేవాలయపు ధర్మకర్తలు, తమచేతికివచ్చిన సా
ముకు లెక్కచెప్పకుట నిరాకరించుటయేగాక, తమ లెక్కల
ను ఎప్పుడును ఆడిటచేయించలేదు. డిస్ట్రిక్టులో వసిన కానుక
లన్నియు వీరును, అర్చకులను తమయిష్టమువచ్చినట్లు అనుభ
వించుచున్నారు.

ఈ మొదలగు కారణములవల్ల, ప్రస్తుతధర్మకర్తలను
తీసివేసి మూడేసివత్సరములకు ఒక ధర్మకర్తను ఏర్పాటు
చేసి బోధువారు ప్రతిరోజు చేయవలసియున్నది. ఒకసీమతో,
ఒక నూతనధర్మకర్త నేర్పాటుచేయగానే, ఆయన జిల్లాకోర్టు
లో పిటిషనుపెట్టి దేవాలయమును దానిఆస్తిలో సులభముగా
స్వాధీనపరచుకొనవచ్చును.

వల్లూరి సూర్యనారాయణరావు.

మలయచందనము

నెగరోగమునకు కుతారము
పథ్యము లేదు. పిచికారీతో పనిలేదు. మూడుపూట
లో తప్పక గుఱుము కనుచును. ఒకడబ్బాతో వ్యాధినిహ్యుల
మగును. రాజకుటుంబములు నిమిత్తము కనిపెట్టుబడినది. వై
డబ్బా 2-4-0. దీనిపనిపానము చందనతైలము ఖోమ్బు 8-0-0
తెండును ప్యాకింగునై ౨ ఖర్చుతో 6-0-0. 2462
గంధర్వ ఛార్మకీ రాయనరం, గోదావరిజిల్లా.

చెన్నపురి బజారుధరలు

1926-వ సం. మార్చి 11-న తేది గురువారము

1. ధాన్యములు

దనియాలి	రా. 1-8	రు 35 0 0	ముదలు 46 0 0	వరకు
బియ్యముబస్తాలు				
కుకుమ	తెజాలి	,, ౪ 48	గలది 11 8 0	18 0 0
నెల్లూరి	,, డిబా	,, 14 0 0		15 0 0
డిబ్బి	,, డిబా	,, 15 0 0		16 0 0
రాసులు	రా. 164	బస్తా 1-8	,, 8 15 0	9 0 0
నెల్లూరి	,,	,, 20 0 0		24 0 0

2. ధాన్యము వస్తువులు

కందులు	బస్తా 1-8	కే 300	,, 12 8 0	18 0 0
నెనగలు	,, డిబా	,, 12 8 0		18 8 0
నెనలు	,, డిబా	,, 14 0 0		15 0 0
మినుములు	,, డిబా	,, 17 0 0		18 0 0
ఉలలు	,, ర 164	,, 8 8 0		9 0 0

3. సూనెవస్తువులు

నెల్లూరి	రా. 1-8	,, 150 0 0	152 0 0
నెయ్యి	రా. 1-8	,, 14 0 0	25 0 0
కొండాపురంకరునెనగవ్యురా	1-8	,, 58 0 0	59 0 0
ఇతరప్రదేశము	,,	,, 54 0 0	56 0 0
నెనగనెనగనెనగనెనగ	రా. 1-8	రు 119	మి. 115 0 0
ఆముదము	రా. 1-8	,, 97-0-0	98-0-0

4. చిల్లరవస్తువులు.

చాయకనుపు	రా. 1-8	,, 75 0 0	80 0 0
కూరకనుపు	,,	,, 40 0 0	42 0 0
మిరకకాయలు(గుంటూరు)	రా. 1-8	,, 105 0 0	115 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు	నీలిమందు	మముగు 1-8	రు 45,50
రాకనా నీలిమందు	,,	,, 50,55	
తెల్లము	రా. 1-8	రు 40 0 0	60 0 0
చింకమందు	రా. 1-8	,, 35 0 0	70 0 0

5. లోహములు

కంటి 100 తులంకు	,, 69 0 0	71 0 0
అంగారము, తులము 1-8	,, 21 4 0	21 8 0
వరము 1-8	,,	18 5 6
ఇత్తడి రా. 1-8	,, 253 0 0	252 0 0
రాగి డిబా	,, 272 0 0	275 0 0
అస్కానెర్ 228 ఖాగలది	,, 32 15 0	33 4 0

6. దూది

బోండాబెడ్డుబారద 1-8	రు 800 0 0	
తల్పాదు దూది	,, 215 0 0	

7. నూలు

మధుర నెం 12 1/2 పెట్టె	1-8	,, 4 8 0
వల్లూరు యేమగ నెం 8 1/2 పెట్టె 1-8	,,	6 0 0
మాళబేనుగ నెం 20	,,	8 4 0
నెం 20 తెన్ని సింహం	యీ పె	,, 8 12 0
నెం 22	,,	8 14 0
నెం 12 1/2 తెన్ని పర్క	,,	7 0 0
నెం 14 1/2	,,	7 8 0
నెం 12 1/2 అల్లె	,,	6 6 0
నెం 12 1/2 పాండిచేరి	,,	6 14 0
నెం 14 1/2	,,	7 2 0
నెం 12 1/2 క్విలక్ కట్ట	,,	6 0 0
నెం 14 1/2	,,	6 4 0
నెం 10 1/2 కోయంబుత్తూరు	,,	6 2 0
నెం 12 1/2	,,	6 12 0
నెం 14 1/2	,,	6 14 0
నెం 12 1/2 గోక	,,	6 7 0
నెం 20 గోక	,,	7 12

అజీర్ణము, అందుచే గలుగు

నరముల బలహీనత మొదలగు నాటికి ఆమోఘమైన నివారిణి

ఆయుర్వేద బౌద్ధమునందు గుఱుగలదను విషయము,
సాన్యవినయమునందే పరిశీలించబడి, కలిగిన జయప్రదమైన
ఫలితమునుండి, నాకు నమ్మిక కలిగినది. కొన్ని కారణములచే
నేను అజీర్ణము, అందుచే గలిగిన నరముల బలహీనతచే బాధ
పడుచుంటిని. ప్రస్తుతము మద్రాసు, కేంబ్రిడ్జ్ లో, అల్పగ్రా
లాజ్లోయందు కాపురమున్న వండిత స్వామి శ్రీనివాసలయ్యగారి
వద్ద చికిత్స ప్రారంభించితిని. స్వల్పకాలమునంగే (అనగా
28 దినములలోనే) పాద సోపు కలిగించిన గుణము ఆమోఘ
ముగానున్నది. 2117

ఆస్పానర్ గృహము } ఎన్. కె. కృష్ణయ్యచేంద్ర
రాయవేట, మద్రాసు } కుమారరాజా
26-2-26 } అఫ్ వెంకటగిరి.

నమ్మక మైన వెన్న కాచిననెయ్యి, చౌ క ధ ర

మానేతిలో యే విధమైన కల్మిలేదని నొక్కి
చెప్పగలము. నెల్లూలాభమునకు విక్రయించుచున్నా
ము. వాకమారు తీసుకొనిన వారు మరల నెన్న
దును వేదొకతావుకు వెళ్లరు. ఒకసారి పరీక్షించుము.
వరదా రాధాకృష్ణయ్య
(2676) నెం. 1/29 ఆదియప్పనాయని పేటి, మద్రాసు

గాంధీ జ్యోతిష్కర్ములు 2598

జననకాలవివరము లేక ప్రశ్నారాయకాలమైనను తె
లుపవలెను. భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు రు 1-0-0 రై
ప్రతిప్రశ్నకు 0-4-0 సం|| ఫలము మాసపాఠిక వ్రాయ 2-0-0
ఆంధ్రపత్రిక: ఈ జ్యోతిష్కర్ముల పాండిత్యమును మహాపూర్వక
ముగ వినుతించుచున్నాము.

ఆంజనేయస్వామి జ్యోతిషాలయము,
తిరుత్తణి-చిత్తూరుజిల్లా.

గాంధీమహాత్ముని నీతిమంజరి

పల్లెటూరు గ్రంథమండలి

ని డ ద వో లు 2671

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా సావీరా చందా రు 2 లు మా
త్రమే. సానునకు రమారమి 1200 పేజీలు. డెమ్మి 1/16 నైజా
న 2 నెలల తొకలుక్కు ప్రయరించి తపాలాఖర్చులు మేమే భరిం
చి పంపుదుము. ప్రజా సామ్యములో మత, సాంఘిక, రాజ
కీయ, ఆర్థిక, నైతికభావప్రచారము పెంపొందించు నుద్దేశ్యము.
ముదిగంటి జగ్గన్న శాస్త్రి బి. ఎ.
శనివారపు సుబ్బారావు
సంపాదకులు.

ప్రాచీనవైద్యగ్రంథములు

శరభరాజీయము
బసవరాజీయమునంటి వైద్యగ్రంథము. శరభరాజప్రణీ
తము. సులభతైలినీ మంచియోగములు కలవు. సగము ధరకు
అమ్ముచున్నాము. నెల 0-8-0.
కూటముద్గరము
మాధవపండిత రచితమైన వైద్యగ్రంథము. తెలుగు
లోకతో నెల 0-4-0.
చారుచర్య
భోజరాజకృతచారుచర్యకు తెలుగునంగ్రహము. తిక్క
న కాలమునాటిది. ఆరోగ్యవిధులను చెబువును. నెల 0-4-0.
మేనేజరు, ఆర్థరనాయనశాల, ముక్త్యాల,
1204 కృష్ణాజిల్లా.

చుండుకునూనె సిని 1-8 0-6-0
అమృతాంజనం డిపో, మద్రాసు - బొంబాయి

